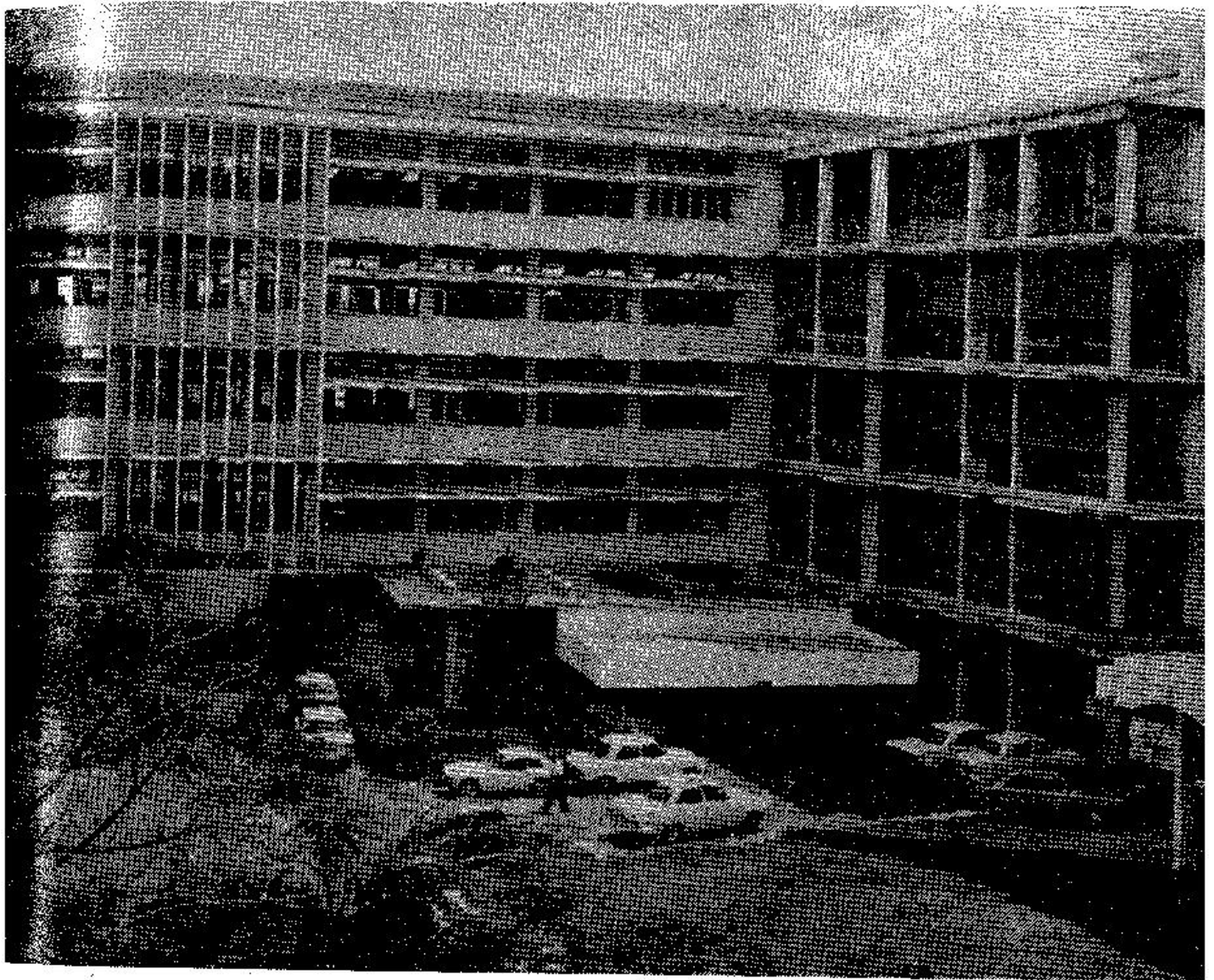

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

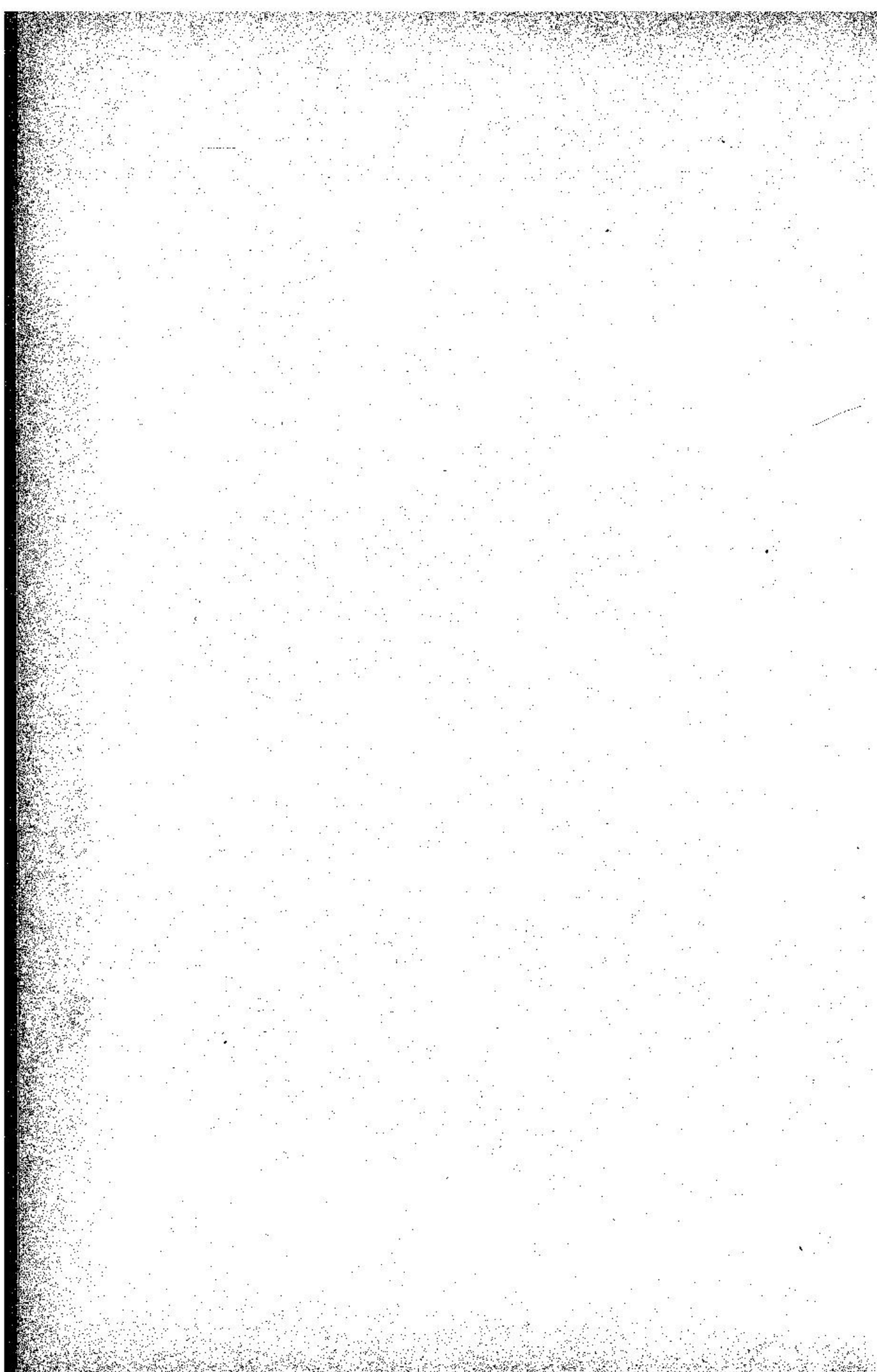
ฉบับที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒

มกราคม — เมษายน ๒๕๑๔

อาคารห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Library Building, Thammasat University

วารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒

มีนาคม — เมษายน ๒๕๑๔

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สารบัญ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	พัชรี เนียมกุญชร	
	จิตตรา ประนิช	๗๕
ความเป็นมาเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็ก		
ในต่างประเทศ	ลมูล รัตตากร	๘๑
การสัมภาษณ์เด็กเรื่องหนังสือที่ชอบ		
และความสนใจโดยทั่วไป	จวงจันทร์ พาละหาญ	๑๑๒
ปริทัศน์วรรณกรรม	วิภา กุลสมบุรณ์	๑๒๔
ท่านถาม — เราตอบ	ลมูล รัตตากร	๑๓๗
บทบรรณาธิการ : กองทุนสงเคราะห์ชุมชน		๑๔๓
แผนกข่าว		๑๕๑

T. L. A. BULLETIN

Volume 15, Number 2

March - April B.E. 2514 (1971)

Contents

The Library of the Thammasat University	Pat Niemgoonchon Chittra Pranich	7
The History of Children's Literature in Europe and U.S.A.	Lamoon Ruttakorn	9
Interview Thai Children of Discover Some Books that Appeal to Them and Their Interest in Reading . . .	Chaungchan Palaharn	11
Book Annotation	Rampee Kulsomboon	12
Your Questions-Our Answers	Lamoon Ruttakorn	13
Editorial: Community Chest		1
News		1

รายนามคณะกรรมการบริหารประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายกสมาคม

อุปนายก คนที่ ๑

อุปนายก คนที่ ๒

เลขาธิการ

เหรัญญิก

บรรณารักษ์

ปฏิคม

นายทะเบียน

ประธานแผนกวิเทศสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศห้องสมุด

ประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ

ประธานแผนกศูนย์รวมบัตร

ประธานแผนกหาทุน

ประธานแผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

ประธานแผนกชมรมห้องสมุด

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

- นางแม่นมาส ชวลิต

- นายจุน ประภาวิวัฒน์

- นางจรรวณ สันธุโสภณ

- นางธราภรณ์ กนกมณี

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นางสาวทองหยด ประทุมวงศ

- นางสาวอัมพร วีรวัฒน์

- นางสาวทัศนีย์ ถัดยานมิตร

- นางมาเรียม เหล่าสุนทร

- นางสาวมุล รัตติกาล

- นางสาวรสา วงศ์ขันธ์

- นายทวี มุขระโกษา

- นายวิชญ์ หักเที่ยง

- นางนิตยา จุฬามาตย์

- นางสาวไข่มุกด์ มลิ้นทะเลข

-

- นางแม่นมาส ชวลิต

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นายสุฯ พงษ์สถิตย์

- คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง

- นายประดิษฐ์ เชื้อวสกุล

- นางจิตตรา ประนิช

- นายขง อิงคเวทย์

- ม.ล. จ้อย นันทวิจิตร

- นางสินจง เฒ่าวิบูล

- นางกล่อมจิต จิวาลัย

- นางสาววานี ศักดิ์เจริญ

- นายชลัช ลิขะวนิช

OFFICE BEARERS OF THE T.L.A. 1971-1972

President

Vice Presidents

Secretary

Treasurer

Librarian

Chief of Reception Committee

Registrar

Chief of Foreign Relations

Chief of Library Training

Chief of Public Relations

Chief of the T.L.A. Bulletin

Chief of Publication

Chief of Library Clinic

Chief of Bibliography

Chief of Union Catalog

Chief of Fund Raising

Chief of Gifts and Exchanges

Chief of Provincial Library Club

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

- Mrs. Maenmas Chavalit

- Mr. Chun Praphavi-vadhana

- Mrs. Charuwan Sindusopon

- Mrs. Thara Kanakamani

- Miss Katalee Sombatsiri

- Miss Tongyod Pratoomvongs

- Miss Amporn Viravathana

- Miss Tusnee Kulayanamit

- Dr. Maria Laosunthara

- Miss Lamoon Rattakorn

- Miss Rasa Wongyoungyu

- Mr. Twee Mooktharagosar

- Mr. Wit Thapthiang

- Mrs. Nitaya Chutamataya

- Miss Kaimook Milinthalake

-

- Mrs. Maenmas Chavalit

- Miss Katalee Sombatsiri

- Mr. Sook Pongsathit

- Miss Nilawan Pintong

- Dr. Pradisth cheosakul

- Mrs. Chittra Pranich

- Mr. Yong Inkavate

- M.L. Joy Nanthivashrin

- Mrs. Linchong Phaovibul

- Mrs. Klomchit Chivalaya

- Miss Vanee Suckcharoen

- Mr. Shalash Liyavanija

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายแพทย์คำรง เพ็ชรพลาย

ประจำกองบรรณาธิการ

นางแม่นันมาส ชวลิต

นางสาวลมูล รัตติกาล

นางสาวไข่มุกด์ มลิณทะเลข

นางรำภา กุลสัมบุรณ์

นางสาวณีย์ ทรงสุนทร

นางฉาวา กนกมณี

นายทวี มุขระโกษา

นายชลัช ลีระวนิช

เจ้าของ :

ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา :

สำนักงาน :

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายแพทย์คำรง เพ็ชรพลาย

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

ตึกอรทัยเทพกัญญา เลขที่ ๒๔๑ ถนนวัดบวรนิเวศ

ถนนพระสุเมรุ บางลำพู พระนคร โทร. ๘๑๗๘๑๕

พิมพ์ที่ :

โรงพิมพ์ไทยเขมร ถนนเฟื่องนคร พระนคร โทร. ๒๒๐๔๔๘

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนหนึ่งตอนใดไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต.

T. L. A. BULLETIN

Official Bi - monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Dr. Damrong Bejrablaya

Editorial Staff

Mrs. Maenmas Chavalit
Miss Lamoon Rattakorn
Miss Kaimook Milinthalake
Mrs. Rampee Kulsomboon

Mrs. Saowanee Songsoonthorn
Mrs. Thara Kanakamani
Mr. Tweek Mooktharagosar
Mr. Shalash Liyavanija

Owner

Thai Library Association

Mahamakut Rajavidyalaya

Bovoranives, Bangkok, Thailand

Printed at Thaikasem Press, Bangkok, Thailand

(All rights reserved. No part of this journal may be reproduced in any form without the permission of the owner).

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พจน์ เปี่ยมบุญพร และ
จิตรรา ประนิข

พร้อมกับการก่อตั้งมหาวิทยาลัย วิชา
ธรรมศาสตร์และการเมือง พุทธศักราช
๒๔๗๗ นั้น ได้จัดตั้งห้องสมุดของมหา-
วิทยาลัยในระยะเริ่มแรกกันด้วย เมื่อมหา-
วิทยาลัยมีอาคารถาวรเป็นตึกอำนวยการ
ที่ส่วนยอดของตึกเป็นรูปโดม นักศึกษา
จึงขนานนามว่า ตึกโดม และถือว่าเป็น
สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยตลอดมา
ห้องสมุดมีสถานที่ทำการอยู่ ณ ชั้นที่สอง
ของตึกโดมนี้ ในระยะนี้ได้รับโอนหนังสือ
ตำราส่วนหนึ่งจากหอสมุดกลางจุฬาลง-
กรณมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นหนังสือ
และวารสารในสาขาวิชากฎหมายและการ
ปกครองเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ
ภาษาฝรั่งเศส.

ในระยะเริ่มก่อตั้งนี้ ห้องสมุดมีฐานะ
เป็นแผนก เรียกว่าแผนกตำราและห้อง
สมุด ขึ้นอยู่กับฝ่ายธุรการ ของมหาวิทยา-
ลัย หัวหน้าแผนกตำราและห้องสมุดใน
สมัยแรก คือ พระยาศรีสยามกิจ และ
ต่อมาเปลี่ยนเป็นนายกนต์ศรี เตยสุวรรณ.

ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ ที่ประชุม
มหาวิทยาลัย ได้ลงมติให้คณะบดีแอลดู-
ปลาดอร์ ทำโครงการห้องสมุดมหาวิทยา-
ลัยขึ้นเสนอ และให้เลขาธิการมหาวิทยา-
ลัย ติดต่อกับบรรดาท่านที่มีหนังสือกฎ-
หมายรวบรวมไว้เป็นชุด ขอรับให้นำ
หนังสือดังกล่าวมาฝากไว้ในห้องสมุด
มหาวิทยาลัย เพื่อให้ครูอาจารย์ผู้สอนและ
นักศึกษาได้อาศัยประโยชน์จากการศึกษา
กันควา มหาวิทยาลัยจะจัดทำคู่มือเป็น
พิเศษ ระบุนามของท่านเจ้าของไว้ อนึ่ง
ในเรื่องที่จะสร้างห้องสมุดขึ้นนั้น ให้คณะบดี
กับเลขาธิการ มหาวิทยาลัย ช่วยกันจัดหา
สถานที่ที่เหมาะสม ส่วนยอดเงินสำหรับ
การซื้อหนังสือยังไม่กำหนดแน่นอน ฉะนั้น
เห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยถือว่าห้องสมุดเป็น
สิ่งจำเป็นในการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เมื่อมหาวิทยาลัยใช้วิธีการศึกษาในระดับ
ปริญญาโทเป็นในรูป กำหนดให้นักศึกษา
ทำการค้นคว้า เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ด้วย

ตนเอง แทนที่เป็นในรูปพึ่งคำบรรยายเช่น การศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัย จึงจัดให้เปิดห้องสมุดเพื่อ บริการครูผู้สอน และ นักศึกษาชั้น มัธยมศึกษา ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในด้านการยืมหนังสือนั้นมีความเห็นว่า ผู้สอนที่ยืมหนังสือจากห้องสมุดยังมีจำนวนน้อย น่าจะยังคงยืมยืมให้ยืมไปได้ ในกาลข้างหน้าหากหากห้องสมุดขยายโครงการให้สูงขึ้น ก็อาจจะจัดให้มีหนังสือ สำหรับผู้สอนไว้ โดยเฉพาะ.

กิจกรรมงานห้องสมุดในสมัยนั้นเป็นไปอย่างทันสมัย ทั้งในด้านการจัดสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ การจัดหาหนังสือ และสิ่งพิมพ์ ตลอดจนในด้านการบริการต่างๆ ในด้านสถานที่ ได้จัดอย่างมีระเบียบห้องสมุดมีเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ตารางเมตร แบ่งบริเวณออกเป็นสองห้อง รอบผนังห้องเป็นตู้เก็บหนังสือทั้งคดฝา ทำด้วยไม้สัก คุณภาพดีเลิศ ลักษณะเป็นตู้สองชั้น ยกออกจากกันได้ เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย ประตูบานกระพี้ใส่กุญแจ สูงเกือบถึงเพดาน เพื่อให้ ใ้เก็บหนังสือให้ได้อย่างดีสุด บริเวณกลางห้องเป็นตู้ชนิดเดียวกัน ตั้งไว้เป็นระยะ หันหลังชน

กัน เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ทั้งสองด้าน ใช้เก็บวารสารเย็บเล่มภาษาต่างประเทศ โต๊ะขนาดใหญ่ ทำด้วยไม้สัก ทาสีมะเกลือ เช่น เคียง กับตู้ หนังสือ และ เก้าอี้ นั่งอ่าน กลางโต๊ะทุกตัวติดโคมไฟ เพื่อเตรียมไว้ ความสะดวก ในยามที่อากาศ มีความร้อนแสงสว่างไม่เพียงพอหรือในตอนกลางคืน เนื้อหาจากสมัยนั้นมหาวิทยาลัย มีนโยบายเปิดห้องสมุดในตอนค่ำในระหว่างวันสัปดาห์จนถึงเสร็จสิ้นการสอบภาคปลาย ห้องสมุดมีที่นั่งอ่านประมาณ ๖๕ ที่นั่ง เก้าอี้บุพนัก และที่รองนั่งด้วยหนังอย่างดีสีแสดสีก เพื่อกันแดดของตู้ โต๊ะและบานประตูหน้าต่าง ภายในห้องสมุดมีไฟฟ้าเพดานและพัดลมเพดานอย่างพร้อมมูล รอบห้องหน้าต่างขนาดใหญ่ ด้วยเหตุที่ติดโคมไฟสว่างจนเกินไปแม่น้ำเจ้าพระยา ฉะนั้นผู้ใช้ห้องสมุดจะมองเห็นแม่น้ำได้จากหน้าต่างด้านทิศแม่น้ำทุกบาน อีกด้านหนึ่งของห้องสมุดเป็นระเบียบยาวใช้เป็นทางผ่านลง ส่วนที่ไม่ค่อยเหมาะสมในทางสถิตมีประตูการเคี้ยวคือ มีประตูเข้าออกมาพอเพียงจำนวน หน้าต่างจึงเป็น สาเหตุหนึ่ง ทำให้หนังสือดี ๆ ไม่ค่อยมีเหลือถึงปัจจุบัน แต่กระนั้นก็ดี จากการสำรวจก็ยังพบ

หนังสือ ที่เหลือเป็น หนังสือที่ล้น แต่มีคุณค่าทางวิชาการทั้งสิ้น เรื่องความสูญเสียของห้องสมุดนั้น นอกจากเหตุดังกล่าวแล้ว มหาวิทยาลัย ยังได้รับความเสียหายอย่างมากจากสงครามโลกครั้งที่สอง และเหตุการณ์ในประเทศไทยเมื่อ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นที่เข้าใจว่า หนังสือ ตำราต่าง ๆ เป็นจำนวนมากสูญหายไปในระยะนี้ มีฉะนั้นแล้วห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คงจะเป็นแหล่งที่มีหนังสือ วารสาร ตำราทางวิชาการ ที่มีคุณค่า มากที่สุด แห่งหนึ่งในประเทศเพราะนอกจากหนังสือตำราแล้ว ห้องสมุด มหาวิทยาลัย ยังเป็นที่ สะสมคำบรรยายที่อาจารย์ผู้สอน และมหาวิทยาลัย จัดพิมพ์ขึ้นให้นักศึกษาใช้ หนังสือคำบรรยายเหล่านี้ ถือเป็นตัวராภาษาไทยที่มีค่าและหา ได้ยากบางวิชา ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ และยังคงใช้มาจนปัจจุบัน.

ทั้งกล่าวแล้วในตอนต้นว่า การดำเนินงานในระยะเริ่มแรก มหาวิทยาลัย ได้มอบหมายให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิรับผิดชอบในกิจการของห้องสมุด ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในงานด้านเทคนิคห้องสมุด ได้มีการ จัดแบ่งหนังสือออกเป็น

หมวดหมู่วิชา มีบรรณารักษ์ช่วยกันให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้คล้ายคลึงกับวิชาในงานห้องสมุดในปัจจุบัน.

เหตุหนึ่งที่ห้องสมุดไม่ได้ขยายงานเท่าที่ควรเนื่องจากการสอนในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัย ในระยะนั้นเป็นลักษณะอาจารย์บรรยายให้นักศึกษาฟัง มหาวิทยาลัย จัดพิมพ์ คำบรรยาย จำหน่ายแก่นักศึกษา ไม่นิยมมอบงานให้นักศึกษาไปค้นคว้า ศึกษา เพิ่มเติม นอกห้องเรียน ด้วยตนเอง นักศึกษาจึงไม่จำเป็นต้องพึ่งบริการห้องสมุดเท่าใดนัก บริการห้องสมุดจึงมีไว้สำหรับอาจารย์มากกว่า นักศึกษาใช้ห้องสมุด เป็นเพียงสถานที่ สำหรับนั่งอ่านหนังสือ ที่พบประสังสรรค์ประชุมย่อยเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ตลอดจนใช้เป็นที่พักผ่อนและพักผ่อนระหว่างไม่มีชั่วโมงบรรยาย สาเหตุอีกประการหนึ่งที่นักศึกษาไม่ค่อยใช้ ห้องสมุด ก็คือมหาวิทยาลัยเปิดการสอนแบบตลาดวิชา นักศึกษาส่วนมากเป็นผู้ที่มีอาชีพประจำ เมื่อจบชั่วโมงบรรยาย ก็มักรีบกลับไปทำงาน จึงไม่มีโอกาสเข้าใช้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย.

ในระหว่าง พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น แผนกตำรา และห้องสมุด ได้เปลี่ยนชื่อเป็น แผนกแปล และ ห้องสมุด ใน พุทธ ศักราช

๒๔๘๐ หลวงพิริช พิศิตาร เป็นหัวหน้าแผนก นายสวาท อินทรสุขศรี เป็นบรรณารักษ์ และ ศาสตราจารย์ เอช. เอย์กู๊ด เป็นพนักงานแปลประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกคนต่อมา คือ นายเสงี่ยม วุฒิวิทย์ พุทธศักราช ๒๔๘๕ นายวิจิตร สิทธิธาดา เข้าดำรงตำแหน่งนี้อยู่ระยะหนึ่ง ในปีเดียวกันนั้นเอง นายเสงี่ยม วุฒิวิทย์ ได้รับแต่งตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งนี้ พุทธศักราช ๒๔๘๗ นายเสงี่ยม วุฒิวิทย์ ขอลาออกจากราชการ นายวิจิตร สิทธิธาดา จึงเข้าดำรงตำแหน่งนี้ใน พุทธศักราช ๒๔๙๒ ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกแปลและห้องสมุดคือ นายเกษม ภูวกุลลี.

ในพุทธศักราช ๒๔๙๕ ได้มีการตราพระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อจากมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีหน้าที่จัดการศึกษาและค้นคว้าในศาสตร์ต่าง ๆ โดยมีมุ่งส่งเสริมวิชาการชั้นสูง และวัฒนธรรมแห่งชาติ จากพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการปรับปรุงกิจการต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งกิจการด้านห้องสมุดด้วย.

ในพุทธศักราช ๒๔๙๖ ห้องสมุดได้รับความช่วยเหลือจากสำนักแกลลงข่าวอเมริกันประจำประเทศไทย มอบหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาต่าง ๆ คู่มือ และอุปกรณ์การดำเนินงาน ห้องสมุดรวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาจำนวนหนึ่ง ให้แก่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.

ในขณะนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดสรรเงินงบประมาณ ประมาณปีละ ๑๒,๐๐๐.๐๐-๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท ให้แผนกห้องสมุดเพื่อจัดซื้อหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี แต่ห้องสมุดก็ยังไม่สามารถขยายงานทั้งในด้านปริมาณเจ้าหน้าที่และจำนวนหนังสือให้รวดเร็วเท่าที่ควร ระหว่าง พุทธศักราช ๒๔๙๕-๒๕๐๑ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีเพียง หัวหน้าแผนก ๑ คน ประจำแผนก ๑ คน เสมียนพนักงาน ๑ คน เสมียนพิมพ์ ๑ คน และคนงานอีก ๑ คนเท่านั้น ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกในระยะนี้คือ นายเชษฐาธิราช ผู้ซึ่งได้ไปศึกษาทุน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมามีความประสงค์ จะปรับปรุงกิจการห้องสมุดอย่า

จึงทำตามวิธีการสมัยใหม่ แต่น่าเสียดายที่งานชิ้นนี้ถึงแก่กรรมเสียก่อน ใน พุทธศักราช ๒๕๐๐.

ใน พุทธศักราช ๒๕๐๐ มหาวิทยาลัยได้ขอรับคณะผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศที่มาประจำอยู่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะอาจารย์แลกเปลี่ยนตามโครงการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยอินเดียนาแห่งสหรัฐอเมริกาให้ทำการสำรวจมหาวิทยาลัยในด้าน หลักสูตร แนวการสอน การศึกษา อาจารย์ นักศึกษาและห้องสมุด หัวหน้าคณะสำรวจคือ ดร. กักลาส จี. เอลสัน คณะผู้สำรวจได้รับความช่วยเหลือร่วมมืออย่างดีจากเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยและนักศึกษา ผลการสำรวจห้องสมุดพบว่า หนังสือที่มีค่าได้สูญหายไปเป็นจำนวนมาก หนังสือทั้งหมดที่เหลืออยู่ประมาณ ๑๓,๕๐๐ เล่ม เป็นคำรารายภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส หนังสือภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นคำบรรยายที่มหาวิทยาลัยจัดพิมพ์ นอกจากนั้นเป็นวารสารประมาณ ๒,๕๔๐ ฉบับ จุลสารอีกประมาณ ๑,๓๖๐ รายการ.

จากรายงานผลการสำรวจในครั้งนี้ ทำให้เห็นว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อสามารถให้บริการแก่นักศึกษาและอาจารย์ในด้านการศึกษา การค้นคว้าวิจัยได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น รายงานที่ได้นำเสนอแนะให้แต่ละ คณะลด ชั่วโมงบรรยายให้น้อยลง เพื่อให้ให้นักศึกษามีโอกาสค้นคว้า ทำงานด้วยตนเองในห้องสมุดมากขึ้น.

ใน พุทธศักราช ๒๕๐๑ มีพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบราชการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พุทธศักราช ๒๕๐๑ ให้ห้องสมุดมีฐานะเป็นแผนกห้องสมุด สังกัดกองบริการการศึกษาพร้อมกันนี้มหาวิทยาลัยได้เริ่มโครงการ ปรับปรุง ห้องสมุดครั้งใหญ่ โดยขอโอนตัวอาจารย์ผู้มีวุฒิทางวิชาบรรณารักษศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ จากคณะ รัฐประศาสนศาสตร์มาประจำปฏิบัติงานเต็มเวลาในฐานะหัวหน้าแผนกห้องสมุดซึ่งยังคงว่างอยู่ หัวหน้าแผนก หรือบรรณารักษ์ ได้ร่างโครงการปรับปรุงในด้านการขยายอาคาร สถานที่ การเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ งบประมาณ ห้องสมุด ทั้งในด้าน งานบริการ งานจัดหา

* คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เดิมมีฐานะเป็นคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบัน คือ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์

ในพุทธศักราช ๒๕๐๔ มีประกาศ
สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วน
ราชการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยก
ฐานะ แผนก ห้องสมุด ซึ่งขึ้นอยู่กับกอง
บริการการศึกษา เป็นกองห้องสมุด สังกัด
สำนักงานเลขาธิการ มหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ แผนกจั
หาหนังสือ แผนกจัดประเภท และบัตรราย
การ แผนกบริการและควบคุม เป็นผลก
แก่ห้องสมุดยิ่งขึ้น ในด้านสามารถขยาย
อัตราจ้างเจ้าหน้าที่ให้เพิ่มมากขึ้น แต่
กระนั้นก็ดี จำนวนเจ้าหน้าที่ยังคงไม่พอกับ
ปริมาณงาน มหาวิทยาลัยต้องอนุมัติยอก
เงินให้ จัดจ้างเจ้าหน้าที่ในรูป ลูกจ้างมห
วิทยาลัยเป็นจำนวนมาก.

ในพุทธศักราช ๒๕๐๔ นี้เอง ห้อง
สมุด ได้ย้ายที่ทำการ จากบริเวณ ชั้นสอง
ของตึกโคม มายังอาคารใหม่ห้าชั้นริมเม
น้ำเจ้าพระยาทำทางวังหน้า ตึกนี้ใช้
เป็นตึกอำนวยการใหม่ เรียกตึกสำนักงาน
เลขาธิการ ส่วนตึกโคมนั้นคณะเศรษฐ
ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
และคณะรัฐศาสตร์ ได้แบ่งกันใช้และ
ให้เป็นห้องบรรยาย เฉพาะส่วนที่เป็นห้อง
สมุดมหาวิทยาลัยเดิม ปัจจุบันเป็น ห้อง
สมุด และห้องพักอาจารย์ของคณะเศรษฐ

ศาสตร์ สถานที่ห้องสมุดใหม่ซึ่งย้ายมาอยู่
บริเวณ ชั้นที่สอง ที่สาม ที่สี่ และส่วน
หนึ่งของชั้นห้า ของตึกสำนักงานเลขา
ธิการ มีทางเข้าออกทางเดียว ณ ประตู
ชั้นที่สาม สถานที่ใหม่นี้เนื้อที่กว้างขวาง
กว่าสถานที่เดิมประมาณ ๑๕ เท่า เมื่อเริ่ม
ย้ายมา เป็นที่คาดคิดกันว่าสถานที่กว้าง
ขวางเช่นนั้น ห้องสมุดคงจะสามารถทำเนิ
การโดยไม่เกิดปัญหา เรื่องสถานที่คับแคบ
ไปได้ ๑๒-๑๕ ปี แต่การณืหาเป็นเช่นนั้น
ไม่ นักศึกษาใช้ห้องสมุดมีจำนวนมากกว่า
ที่คาด หนังสือที่จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ
เพิ่มขึ้นปีละ ๑๒,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ เล่ม
วารสาร อีกปีละหลายพันฉบับ ห้องสมุด จ
จำต้องใช้เนื้อที่ ที่มีอยู่ทั้งหมด ให้เกิด ประ
โยชน์ จะเห็นได้ว่าในบางชั่วโมงที่คน
ต่าง ๆ ไม่มีการบรรยาย หรือระยะใกล้สอบ
ปลายภาค นักศึกษาจะใช้สถานที่ห้องสมุด
แม้ตามระเบียบและตามเชิงบันได ปัญหา
เรื่องสถานที่ จึงเป็นปัญหา ที่ต้อง แก้ไขใ
อนาคตอันใกล้.

สถานที่ห้องสมุดใหม่มีบรรยากาศ
แปลกไปจากที่เดิม เนื่องจากตัวอาคาร
สถานที่และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ เป็
แบบสมัยใหม่ทั้งหมด มีสีสรรมากขึ้น แล
เพื่อรักษามาตรฐานการใช้ของดีและคงท

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๘๓

ของห้องสมุดเต็มไว้ ห้องสมุดได้ขออนุมัติ
ใช้เงินงบประมาณ พิเศษของ มหาวิทยาลัย
จัดทำครุภัณฑ์ และอุปกรณ์บางรายการ
แทนที่จะใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งยึด
หลักมาตรฐานต่ำสุด ราคาถูกที่สุดเป็น
สำคัญ เช่นโต๊ะเก้าอี้หนังสือ ชั้นหนังสือ
 ฯลฯ ผลที่ได้รับคุ้มค่าครุภัณฑ์ดังกล่าว
ยังคงอยู่ในสภาพเดิมใหม่แม้จะใช้มาแล้ว
๘-๙ ปีก็ตาม ด้วยเหตุที่สถานที่กว้าง
ขวางกว่าเดิม ทำให้ห้องสมุดสามารถจัด
บริการต่าง ๆ ให้ถูกหลักวิชาและเพิ่มมาก
ขึ้นได้ โดยถือหลักอำนวยความสะดวกและ
บริการต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ให้ไต่มาที่สุดและเป็น
ผลดีที่สุด.

ในพุทธศักราช ๒๕๐๖ ห้องสมุด ได้
เริ่มเปิดบริการโสตทัศนศึกษา ซึ่งได้แก่
จัดรายการ คนตรี อมตะ ทั้งไทย และสากล
ระหว่างเวลา ๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.
เป็นประจำทุกวัน จัดฉายภาพยนตร์สารคดี
สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ภาพนิ่ง สัปดาห์ละ ๑
ครั้ง รายการฝึกฟังภาษาต่างประเทศด้วย
ตนเอง ปรากฏว่าบริการโสตทัศนศึกษาที่
จัดได้ผลดี ห้องสมุด จึงได้รับความช่วย
เหลือในด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ จากสถานทูต
ล้านักข่าวสาร ฯลฯ อยู่ตลอดเวลา ในพุทธศ-

คักราช ๒๕๐๘ องค์การ ส.ป.อ. สนใจ
โครงการฝึกฟังภาษาของห้องสมุด ได้จัด
สรรเงินจำนวนหนึ่งให้เป็นทุน ขยายโครง
การ ปัจจุบันห้องสมุดมีอุปกรณ์ฝึกฟังภาษา
ด้วยตนเอง ที่ทันสมัย ไว้บริการ นักศึกษา
มากพอสมควร.

นับเป็น นิमित อันดี ของห้องสมุด มหา
วิทยาลัย ธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม
ราชินีนาถทรงพระมหากรุณาฯ เสด็จพระ
ราชดำเนินเยือนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ในโอกาสนี้ ได้เสด็จทอดพระเนตร กิจกรรม
ของห้องสมุดเป็นการส่วนพระองค์ และได้
พระราชทานเงิน จำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐
บาท เป็นทุนสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.

พุทธศักราช ๒๕๑๐ รัฐบาลเห็นสม
ควรวางโครงการปรับปรุงการศึกษาชั้น
อุดมศึกษา ของ ประเทศ จากผลของการ
สำรวจผู้สำรวจเสนอให้มีการปรับปรุงห้อง
สมุดในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก่อนจึงจะ
สามารถปรับปรุงการศึกษา การสอน
มาตรฐานคุณวุฒิของผู้สอน และนักศึกษา
ได้ ในการนี้สภาการศึกษาแห่งชาติได้
เป็นผู้ประสานงาน ขออนุมัติตั้งคณะกรรมการ

การปรับปรุงห้องสมุดมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สภาการศึกษา บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้งสี่แห่ง จากผลการประชุมที่ดำเนินการมาจนปัจจุบัน ในอนาคตจะมีการร่วมมือประสานงานกันในด้านจัดทำสัปดาห์เพื่อใช้เป็นทะเบียนหนังสือที่มีอยู่ทั้งหมดในมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ในการยืมหนังสือระหว่างมหาวิทยาลัย จัดทำบรรณนิคณวารสาร และหนังสือพิมพ์ จัดทำบรรณานุกรม หนังสือ สิ่งพิมพ์ของแต่ละมหาวิทยาลัย ฯลฯ ๑.๐๐๐๐ จากผลการสำรวจรัฐบาลได้อนุมัติเงิน จำนวน หนึ่ง ล้านบาท สมทบเงินทุนช่วยเหลือของ รัฐบาลอเมริกันอีกหนึ่ง ล้านบาท รวมเป็นสองล้านบาทให้มหาวิทยาลัยทั้งสี่แห่ง แบ่งสรรซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดภายในเวลา ๒ ปี เริ่มแต่เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ จากโครงการนี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับจัดสรรวงเงินสูงที่สุด คือจะได้ทั้งสิ้นประมาณห้าแสนบาท.

ในด้านการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัยนั้น ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยจะให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งห้องสมุดคณะ หากมีการขอความช่วยเหลือเป็นทางการ เช่นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๘

คณะเศรษฐศาสตร์ได้ตั้งห้องสมุดขึ้น ถือเป็นสาขาห้องสมุดกลาง ได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยงานประสานกันในการจัดซื้อหนังสือ สิ่งพิมพ์ ทั้งนี้เพื่อประหยัดงบประมาณ ในการซื้อหนังสือซ้ำโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะหนังสืออ้างอิง ปัจจุบันห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ เป็นห้องสมุดทำการที่ใหญ่ มีบริการกว้างขวาง มีเจ้าหน้าที่ประจำเพียงพอ สามารถช่วยตนเองได้ ห้องสมุดกลางช่วยอยู่แค่เฉพาะงานเทคนิคเป็นบางส่วนเท่านั้น ในพุทธศักราช ๒๕๑๑ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ได้ขอความช่วยเหลือแบบเดียวกับห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ การดำเนินงานห้องสมุดคณะในรูปนี้ ทำให้มหาวิทยาลัยประหยัดงบประมาณได้มากพอสมควรในด้านการดำเนินงาน และงบประมาณจัดซื้อหนังสือ เนื่องจากห้องสมุดกลางยินยอมให้นำหนังสือที่คณะต้องการใช้ไปเก็บในห้องสมุดคณะตามความต้องการของคณะ หากหนังสือดังกล่าว ไม่มีอาจารย์หรือนักศึกษาคณะอื่นต้องการ ในคณวารสารเขียนเล่ม ห้องสมุดกลางจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาและจัดเก็บ เพื่อให้ผู้ใช้จากทางคณะได้รับความสะดวกทั่วกัน และในระยะต่อมา ห้องสมุดคณะ พาณิชยศาสตร์

และการบัญชีห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ และ
ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ ก็ได้ดำเนินการ
ตามวิธีเช่นเดียวกันนี้.

ในก้านบริการนักศึกษา เพื่อให้
นักศึกษาคุ้นเคยและรู้จักใช้ห้องสมุด ใน
สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาที่หนึ่ง เจ้า
หน้าที่ห้องสมุดจะไปบรรยายเกี่ยวกับ
บริการห้องสมุดและการใช้ห้องสมุดให้นัก
ศึกษายกหนึ่งเป็นประจำทุกปี และใน
ระหว่างเดือนแรกของภาคการศึกษา
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะนำนักศึกษาใหม่ทั้ง
หมด ชมการดำเนินงานและบริการห้อง
สมุด โดยจัดแบ่งเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๕๐
คน อธิบายให้เข้าใจแจ่มแจ้งถึงระเบียบวิธี
ใช้ต่าง ๆ ในรูปช่วยตัวเอง ปรากฏว่าได้
ผลดี นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถใช้ห้อง
สมุดให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษาก่อน
ได้ ข้อสังเกตที่น่ายินดีและภูมิใจคือ ตลอด
ระยะเวลา ๑๓ ปีที่ห้องสมุดเริ่มบริการแบบ
ใหม่นี้ ในระยะเริ่มแรก นักศึกษายังไม่
เข้าใจว่าห้องสมุดเป็นสมบัติของนักศึกษา
ทุกคน บางคนถือโอกาสนำทรัพย์สินของ
ห้องสมุดเป็นของส่วนตัว เพื่อหวังผล
ประโยชน์คนเดียว หรือมีฉะนั้น ไม่ให้
ความร่วมมือห้องสมุดเท่าที่ควร แต่ปัจจุบัน
พฤติการณ์ดังกล่าวลดน้อยลง มานักก-

ษาผู้เข้าร่วมกันใช้บริการส่วนกลาง มีความ
รู้สึกเป็นส่วนรวมมากขึ้น ให้ความร่วมมือ
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอย่างดี และที่สำคัญ
คือเข้าใจมารยาทการใช้ห้องสมุด
ขึ้นมาก ปัจจุบันแทบจะไม่มีผู้ใดส่งเสียง
เป็นทรมกวน หรือแสดงกิริยาที่เห็นแก่ตัว
แต่อย่างใด.

ในก้านบริการบุคคลภายนอก ด้วย
เหตุที่ประเทศไทยยังไม่มีบริการห้องสมุด
ประชาชนที่พอ ห้องสมุดทางราชการ
ยังมีน้อยแห่ง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์จึงถือว่า เป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งที่จะ
บริการบุคคลผู้ต้องอาศัยห้องสมุด ฉะนั้น
จึงอนุญาตให้ข้าราชการทั้งฝ่ายทหารและ
พลเรือน ตลอดจนเอกชน เป็นหมู่คณะ
หรือส่วนบุคคล เข้าใช้ห้องสมุดตามคำขอ
ร้อง ใต้อนุญาตให้นิสิตนักศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยอื่น ใช้บริการ ของห้องสมุด
หากเห็นสมควร และไม่ กระทบ กระเทือน
ประโยชน์ของนักศึกษาธรรมศาสตร์.

ในอนาคต ห้องสมุดมีโครงการจะ
ขยายงานในก้านบริการที่เป็นวิชาการมาก
ขึ้นเช่น บริการด้านตอบคำถาม ค้นคว้า
วิจัย จัดทำบรรณานุกรมหนังสือวิชาการ
ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดประโยชน์กับ
การศึกษาในมหาวิทยาลัย เพิ่มการทำ

กรรมชน หนังสือพิมพ์ และวารสารให้มากกว่าที่ทำอยู่ในปัจจุบัน แต่ปัญหาที่น่าคำนึงถึงคือ แม้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยหวังที่จะให้บริการทางวิชาการให้มากขึ้นกว่าเดิม แต่ก็ยังเป็นของที่ทำไต่ยาก เนื่องจากฐานะห้องสมุดนั้นขึ้นอยู่กับฝ่ายธุรการของมหาวิทยาลัย ข้าราชการห้องสมุดแม้จะมีวุฒิทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ จะมีตำแหน่งเป็นข้าราชการ ฝ่ายธุรการไม่มีฐานะ และอนาคตที่ตกเทียมอาจารย์ผู้บรรยาย เหตุนี้จึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดหาเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ ที่มีคุณวุฒิและความสามารถมาปฏิบัติงานได้ ผู้ที่ทำอยู่แล้วมักก็ไม่ตั้งใจอยู่ตลอดไป เนื่องจากติดขัดและอันค้ำ ขว้างทางย้ายไปเป็นอาจารย์ หรือ เปลี่ยนไป ประกอบอาชีพอื่น ห้องสมุดจึงเปรียบเสมือนสถานที่ฝึกงานสำหรับผู้รับใหม่ เมื่อมีความชำนาญแล้วก็มักจะออกไปทำงานที่อื่น ฉะนั้นยังนานไปยิ่งเกิด ช่องว่าง ระหว่างหัว หน้าของห้องสมุดและผู้ช่วย เกิดปัญหาภายในห้องสมุดเองในด้าน การควบคุมเจ้าหน้าที่ในบังคับบัญชาที่ลดหลั่นลงมาเพื่อแก้ปัญหาในห้อง

สมุดสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย ควรได้รับการพิจารณาให้เป็นหน่วยงานทางวิชาการ แทนที่จะเป็นธุรการเช่นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีคุณวุฒิ บรรณารักษศาสตร์ ควรมีฐานะเป็นนักวิชาการ ที่มีฐานะ ตกเทียมอาจารย์ผู้บรรยาย เมื่อเช่นนั้นแล้ว ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจะเป็นที่ดึงดูดบุคคลที่มีคุณวุฒิสูง และมีความสามารถให้มาทำงานได้ ทำให้ปฏิบัติงานเกิดความขยันและมั่นคงในการทำงาน ปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่จะลดน้อยลงงานที่ใดก็จะเต็มเม็ดเต็มหน่วย สดเสมอ ผลก็คือจะตกอยู่แก่นักศึกษา อาจารย์สถาบัน และของชาติเป็นส่วนรวม.

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ชื่อว่าเป็นห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย มีจำนวนหนังสือ ๘๖๐ ที่ผู้รับผิดชอบมีฐานะเป็นหัวหน้ากองห้องสมุด มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๕๖ คน ใช้ห้องสมุด นอกจากอาจารย์ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยยังได้อนุญาตให้บุคคลภายนอก ข้าราชการ นิสิตนักศึกษา นักเรียนอาสาสมัคร และประชาชนทั่วไปเข้าบริการของห้องสมุดภายใต้ระเบียบกำหนดไว้.

เวลาทำการห้องสมุด

วันจันทร์ — ศุกร์ ๗.๓๐ — ๑๘.๐๐ น.

วันเสาร์ — อาทิตย์ ๘.๐๐ — ๑๕.๐๐ น.

ห้องสมุดเปิดในวันหยุดราชการอื่น ๆ และในกรณีวันหยุดราชการอื่น ๆ นั้น
ตรงกับวันเสาร์ — อาทิตย์ ด้วย.

อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หัวหน้ากอง (อาจารย์ประจำพิเศษ คณะศิลปศาสตร์ รักษาการในตำแหน่ง).

หัวหน้าแผนกจัดหาหนังสือ.

บรรณารักษ์ตรี ๕ คน.

พนักงานพิมพ์ดีด ๑ คน.

เสมียนพนักงาน ๒ คน.

หัวหน้าแผนกจัดประเภทและบัตรรายการ.

บรรณารักษ์โท ๑ คน.

บรรณารักษ์ตรี ๓ คน.

ประจำแผนก ๑ คน.

พนักงานพิมพ์ดีด ๒ คน.

เสมียนพนักงาน ๒ คน.

หัวหน้าแผนกบริการและควบคุม.

บรรณารักษ์โท ๒ คน.

บรรณารักษ์ตรี ๓ คน.

ประจำแผนก ๑ คน.

บรรณารักษ์จิตอาสา ๑ คน.

พนักงานพิมพ์ดีด ๒ คน.

เสมียนพนักงาน ๔ คน.

พนักงานห้องสมุด	(ลูกจ้างประจำ)	๕ คน.
พนักงานห้องสมุด	(ลูกจ้างชั่วคราว)	๑๑ คน.
พนักงานขับรถ		๑ คน.
นักการภารโรง		๖ คน.

สถิติห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จำนวนหนังสือทั้งหมด (เล่ม)

	พ.ศ. ๒๕๐๕	พ.ศ. ๒๕๑๐	พ.ศ. ๒๕๑๑	พ.ศ. ๒๕๑๒	พ.ศ. ๒๕๑๓
ภาษาไทย	๒๕,๕๕๑	๓๓,๕๑๑	๓๕,๗๕๖	๔๕,๕๗๒	๕๑,๑๕๖
ภาษาอังกฤษ	๕๗,๑๖๔	๖๓,๐๕๐	๗๑,๑๑๕	๗๖,๐๑๔	๘๔,๘๒๕
รวม	๘๒,๗๑๕	๙๖,๕๖๑	๑๑๐,๘๗๑	๑๒๑,๕๘๖	๑๓๖,๐๒๕

จำนวนวารสารทั้งหมด (รายการ)

	พ.ศ. ๒๕๐๕	พ.ศ. ๒๕๑๐	พ.ศ. ๒๕๑๑	พ.ศ. ๒๕๑๒	พ.ศ. ๒๕๑๓
ภาษาไทย	๑๗๘	๑๑๘	๑๕๐	๑๕๕	๒๐๐
ภาษาอังกฤษ	๓๕๗	๓๔๗	๖๕๑	๖๗๕	๖๒๕
รวม	๕๓๕	๔๖๕	๘๐๑	๘๓๐	๘๒๕

จำนวนจุลสารทั้งหมด (เล่ม)

	พ.ศ. ๒๕๑๓
ภาษาไทย	๒,๔๔
ภาษาอังกฤษ	๔,๐๔
รวม	๖,๔๘

จำนวนหนังสือที่ใหม่ (เล่ม)

	พ.ศ. ๒๕๐๕	พ.ศ. ๒๕๑๐	พ.ศ. ๒๕๑๑	พ.ศ. ๒๕๑๒	พ.ศ. ๒๕๑๓
รวมทั้งปี	๕๗,๔๗๔	๑๐๑,๗๒๕	๑๐๕,๖๕๖	๑๐๗,๘๔๖	๑๑๕,๐๘๕
เฉลี่ยรายเดือน	๘,๑๒๓	๘,๔๗๗	๘,๘๐๘	๘,๙๘๗	๙,๕๒๓
เฉลี่ยรายวัน	๓๖๕	๓๘๕	๔๐๐	๔๐๘	๔๕๑

จำนวนผู้ยืมหนังสือ (คน)

	พ.ศ. ๒๕๐๕	พ.ศ. ๒๕๑๐	พ.ศ. ๒๕๑๑	พ.ศ. ๒๕๑๒	พ.ศ. ๒๕๑๓
รวมทั้งปี	๗๔,๐๕๐	๘๑,๕๘๖	๘๕,๑๕๘	๘๔,๙๔๘	๑๐๒,๔๐๒
เฉลี่ยรายเดือน	๖,๑๗๔	๖,๗๙๕	๗,๐๙๖	๗,๐๗๘	๘,๕๓๓
เฉลี่ยรายวัน	๒๘๐	๓๐๕	๓๒๒	๓๒๑	๓๘๗

จำนวนผู้ใช้ห้องสมุด (คน)

	พ.ศ. ๒๕๐๕	พ.ศ. ๒๕๑๐	พ.ศ. ๒๕๑๑	พ.ศ. ๒๕๑๒	พ.ศ. ๒๕๑๓
รวมทั้งปี	๓๒๒,๕๔๒	๓๕๖,๘๐๖	๓๘๔,๐๒๖	๔๒๒,๖๔๐	๓๓๕,๔๘๖
เฉลี่ยรายเดือน	๒๖,๘๗๕	๒๙,๗๓๐	๓๒,๐๐๒	๓๕,๒๒๐	๒๘,๒๙๐
เฉลี่ยรายวัน	๘๘๒	๙๕๑	๑,๐๖๖	๑,๑๗๔	๙๕๓

THAMMASAT UNIVERSITY LIBRARY

Pat Niemgoonchon and
Chittra Pranich

Thammasat University Library occupies the second, third, fourth and half of the fifth floor of the Administration Building. The Library provides comfortable accommodation and necessary books and non-book materials to enable students to pursue their studies. It contains 136,025 volumes of general circulated, reference and reserved books in Thai and English and a few in other foreign languages. The library periodical room consists of 205 current Thai periodicals, 625 English and other foreign periodicals. Bound periodicals, United Nations publications, governmental and organizational publications are available for teaching staff, advanced students and research workers. The Library also has an audiovisual section which emphasizes on the service of self-studies of foreign languages, arts and music appreciation.

The Library follows the Dewey Decimal Classification System. Books are kept on open-shelves to enable the students to have a closer and thorough look at individual books. English and Thai Catalogue cabinets are available separately.

There are eighteen professional librarians and other thirty eight non-professional, student assistants and clerical workers rendering their services to all students. Reference service is widely given under the

supervision of a lecturer from the School of Library Science. Reserved book service is also carried out at the requests of the lecturers.

During session, the Library is opened from 7.30 a.m. to 6.00 p.m. on weekdays and 9.00 a.m. to 3.00 p.m. on Saturday and Sunday. During vacation, the opening hours are 8.30 a.m. - 4.30 p.m. The Library closed on national holidays.

Lecturers are entitled to check out the maximum number of 10 books for a period of one month. Postgraduate students are allowed to have 7 books for two weeks. University officials and undergraduate students may have 3 books for one week. Government officials and outsiders may be given permission to use the Library facilities for a certain length of time through an official request. The Library issues Library Identification Card for individual free of charge. The library, however, has a fine system for the overdue books.

Orientation for the first year student is carried out during the first week of the first semester. Among necessary orientation programmes, a lecture on the use of the library is given to the freshmen by the university librarian, followed by group tours of the library. Occasionally the library staff also gives an introductory course on the library when asked by faculty

ความเป็นมาเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็กในต่างประเทศ

ลมูล รัตตากร*

ย้อนหลังไปใน ค.ศ. ๖๐๐ ในสมัย
อังกฤษเก่า หรือ ที่เรียกว่า สมัย Anglo-
Saxon นั้น บรรดาพระและฆราวาสหลายเป็น
ผู้เขียนหนังสือแบบเรียน (Lesson Books)
สำหรับเด็ก แต่ภาษาที่เขียนนั้น เด็ก ๆ
ที่รู้ภาษาอังกฤษสมัยใหม่ คงอ่านไม่ออก
เพราะ แบบเรียน เหล่านั้น ใช้ภาษาเก่าแก่
เช่นเดียวกับคนไทยในสมัยปัจจุบัน ซึ่ง
ไม่สามารถอ่าน ตัวอักษร สมัยพ่อขุนราม
กำแหงได้ทุกคน นอกจากจะได้ศึกษาโดย
เฉพาะในเรื่องนั้น ซึ่งคงจะต้องใช้เวลา
ศึกษานานมากจึงจะเข้าใจและอ่านได้อย่าง
ถูกต้อง.

ในสมัยแรกเริ่มที่เคียนนั้น อาลเฮล์ม
(Aldhelm, 640?—709) ซึ่งเป็นพระแห่ง
Malmesbury และบิชอปแห่ง Sherborne
นั้น เข้าใจว่าคงจะเป็นคนแรกที่เขียน
หนังสือแบบเรียนสำหรับเด็กขึ้น หนังสือ

De Septenario, de Metris, Enigmati-
bus, ac — Pedum Regulis ของท่านผู้นี้
เป็นเรื่องยาว เกี่ยวกับความหมายและการ
ใช้เลขเจ็ดในคัมภีร์ไบเบิล ซึ่งหนังสือเล่ม
นี้ แปลเป็นภาษาธรรมดาว่า 'เกี่ยวกับ
เลขเจ็ด, เมตร, ปริศนาและปัญหา และ
กฎของฟุต' เนื้อเรื่องในเล่ม บางอย่างก็
เป็นความคิดของอาลเฮล์มเอง แต่สำหรับ
ปริศนา ท่านนำมา จากต้นฉบับตัวเขียน
เก่า ๆ อาลเฮล์มได้กล่าวถึงความหมาย
ของเลขเจ็ดเท่าที่มีใช้ใน คัมภีร์ไบเบิล
ส่วนคำว่าเมตรและฟุตนั้น ท่านอ้างมา
จากคำประพันธ์ในภาษาละติน สำหรับ
ปริศนา และ ปัญหาที่ ดึง ชน เพื่อให้แก้ไข
ปริศนาและตอบปัญหานั้น เขียนขึ้นเป็น
ภาษาละติน.

อาลเฮล์มเป็นผู้วาง แบบอย่างในการ
เขียนหนังสือสำหรับเด็ก วิธนี้ใช้เรื่อยมา

* น.ส. ลมูล รัตตากร ป.บ., กส.บ., M.A. (in Library Science), บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ปทุมวัน อาจารย์ผู้สอนวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็กแก่นิสิตวิชาเฉพาะชั้นสูงบรรณารักษศาสตร์
และนิสิตปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.

จนกระทั่ง ค.ศ. ๑๕๐๐ ในระยะดังกล่าวนี้ หนังสือแบบเรียนทุกเล่มจะใช้วิธีคำถาม คำตอบ หรือไม่ก็เขียนเป็นคำประพันธ์ทั้งสิ้น.

พระคุณเจ้า Bede (673—735) เป็นอีกท่านหนึ่ง ซึ่งเขียนหนังสือสำหรับเด็กในสมัยแรกเริ่มนั้น ท่านเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนที่วัดแห่ง Jarrow ใน Durham County ประเทศอังกฤษ เป็นเวลานานถึงห้าสิบสองปี ท่านเป็นผู้เขียนหนังสือแบบเรียนที่มีชื่อเสียงเด่นมากที่สุด พระคุณเจ้า Bede สามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดของท่านเองออกมาได้มากกว่าอาลเฮล์ม ทั้งยังมีการแสดงความคิดริเริ่มออกมาหลาย ๆ ประการด้วย หนังสือ *De Natura Rerum* ของท่าน มีเนื้อหาวิชาทุกอย่าง ท่าน ซึ่งในปัจจุบันเรียกกันว่า ธรรมชาติศึกษา มีประวัติความเป็นมาของธรรมชาติ การศึกษาเรื่องพืช ดอกไม้และดวงดาว พระคุณเจ้า Bede เป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้อย่างกว้างขวางอยู่เสมอ ดังนั้น หนังสือที่ท่านเขียนให้เด็ก ๆ อ่าน จึงสามารถใช้ภาษาละตินที่ซับซ้อน แจ่มแจ้ง อธิบายอย่างง่าย ๆ และสามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี

ตำราเรียนเล่มนี้ของท่าน ได้มีการนำมาคัดทอนแล้วแปลเป็นภาษา Anglo-Saxon ใน ค.ศ. ๘๐๐ นับเป็นแสงสว่างแห่งปัญญาอันเรืองรองขึ้นใน Dark Ages เมื่อมีความก้าวหน้าในเรื่องนี้ขึ้นมา.

ครูคนสำคัญท่านต่อไปได้แก่ Egbert แห่ง York (?—766?) ท่านเป็นผู้รวบรวมคำอธิบายของพระสงฆ์องค์เจ้าที่เกี่ยวข้องกับ Aldhelm และ Bede ในห้องสมุดของท่าน มีงานชิ้นสำคัญ ๆ ของ Osorik ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นปราชญ์ทางประวัติศาสตร์ นอกจากนั้น Egbert แห่ง York ยังรวบรวมหนังสือของนักเขียนคนสำคัญ ๆ ของกรีกและโรมันเอาไว้ อีกตัวการศึกษาเล่าเรียนในสมัยนั้น เริ่มมีขอบเขตกว้างขวางขึ้น Egbert ได้ก่อตั้งโรงเรียนที่มีชื่อเสียงขึ้นแห่งหนึ่งใน York ณ โรงเรียนนี้เอง Alcuin (735—804) ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาเล่าเรียน ท่านผู้ได้เขียนหนังสือแบบเรียนขึ้นเป็นจำนวนมาก และยังคงใช้วิธีคำถามคำตอบ หรือที่เรียกกันว่า แบบสนทนา (dialogue) และมีหนังสือหลายเล่มที่เกี่ยวข้องกับไวยากรณ์ว่าท่านผู้นี้ ก้าวไปไกลกว่านักเขียน

วรรณกรรมสำหรับเด็กในต่างประเทศ

๕๓

ก่อน ๆ มาก Alcuin ได้เป็นครูสอน
ไอร์ส และอีกา แห่งราชสำนัก ของพระเจ้า
ชาลมาน (Charlemagne, 742—814) ใน
Aachen นั้นเป็นครั้งแรกที่มีการศึกษาแบบ
สหศึกษา (co-education) หรือการเรียน
ที่นักเรียนชาย หญิง เรียนรวมกันที่นาทิง
อย่างยิ่งก็เพราะเด็กผู้หญิงในสมัยนั้นถือว่า
แต่จะให้มาเรียน รวมกับนักเรียน ชายเลย
แม้แต่ การให้การศึกษา แก่เด็กหญิงก็ดูจะ
เป็นเรื่องไม่ธรรมดาเสียแล้ว.

พระเจ้าอัลเฟรดมหาราช (Alfred the
Great, 849—901) นับเป็นกษัตริย์ที่สำคัญ
และมีชื่อเสียงมากพระองค์หนึ่งของอังกฤษ
ในด้านการสงคราม ภายหลังพระองค์ก็
พิชิตพระองค์เองให้เป็นที่ปรากฏว่า ทรง
มีความสามารถใน ด้านสันติ พอ ๆ กับ สง-
ครามเช่นกัน พระองค์ทรงแปลวรรณคดี
ภาษาละตินมาเป็นภาษา Anglo—Saxon
ทั้งนี้ด้วยความร่วมมือของนักปราชญ์ราช-
บัณฑิตย์ในสมัยนั้นด้วย นักเรียนที่กำลัง
ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนทั่วๆ ไป จะต้อง
พูดและอ่านภาษาละตินได้ทั้งใน และนอก
โรงเรียนมาจนกระทั่ง ค.ศ. ๑๓๕๐ ดังนั้น
การที่พระเจ้าอัลเฟรดมหาราช ทรงอำนวยการ
การ แปลวรรณคดีใน รัชสมัย ของพระองค์

จากภาษาละตินมาเป็นภาษาอังกฤษ จึง
ทำให้ คนทั่วๆ ไป ได้อาศัย อ่าน ฉบบัภาษา
อังกฤษเหล่านั้นด้วย.

Aelfric (955?—1020?) เป็น ครู ใน
โรงเรียนที่อยู่ที่วินเชสเตอร์ ท่านผู้นี้
นั้น เป็นนักการศึกษา ชั้น แรกหน้าใน ค.ศ.
๙๐๐ และได้รับสมญา นามว่า Gramma-
ticus ท่านเขียนหนังสือ Colloquy ซึ่ง
เขียนตามแบบคำถามคำตอบเช่นกัน เรื่อง
ราวที่เขียนนั้น นำมาจากชีวิตประจำวัน
นั่นเอง หนังสือ Colloquy นี้ เป็นบท
สนทนาระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียน
เป็นผู้ “ขอให้ครูช่วยอธิบาย” และครูก็
จะต้องเป็นผู้ตอบคำถามเหล่านั้น ในเรื่อง
เกี่ยวกับการอาชีพและการค้าขาย หนังสือ
เรื่องนี้มีรายละเอียดเกี่ยวกับการกินการอยู่
ของคนในสมัยนั้น ซึ่งบางทีก็มีแทรกบท
ขบขันไว้ด้วย จึงทำให้น่าอ่านมาก ทั้ง
ยังให้ความรู้ เกี่ยวกับกิจวัตรมารยาทและ
ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของคนสมัยนั้น
ด้วย หนังสือ Colloquy และ Aelfric นี้
เขียนเป็นภาษาละติน และมีคำแปลเป็น
ภาษา Anglo—Saxon บรรพทิศ คือ บรรพทิศ
หนังสือเล่มนั้นเป็นเล่มหนึ่งที่มีชื่อเสียงที่

เขียนเป็นภาษา Anglo-Saxon ในระยะ
หลัง ซึ่งบางครั้งก็เรียกว่า Old English.

งานเด่นอีกชิ้นหนึ่งในสมัยนั้นก็คือการ
เขียนสารานุกรมเล่มแรกของเด็ก ผู้เขียน
คือ Anselm (1034?-1109) ท่านผู้นี้เป็น
อาภรณ์ชอชแห่ง Canterbury สารานุกรมนั้น
เรียกว่า **Elucidarium**.

สมัยอังกฤษกลาง (The Middle English
Period) เริ่มต้นในตอนท้ายศตวรรษเดียวคือ
พิชิต (William the Conqueror) กับอัสวิน
ของพระองค์มีชัยแก่ประเทศอังกฤษใน
ค.ศ. ๑๐๖๖ ตอนนั้นภาษาฝรั่งเศสกลายเป็น
เป็นภาษาของชนชั้นผู้ดีไป มีคำภาษา
ฝรั่งเศสเข้ามาปะปนกับคำอังกฤษเป็น
จำนวนมากในสมัยนั้น เหตุการณ์ดังกล่าว
มาสิ้นสุดเอาเมื่อสมัยที่มีการพิมพ์และ
ย่างเข้าสู่สมัย Renaissance ประมาณ ค.ศ.
๑๔๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นยุคสมัยที่
ได้รับการส่งสอนในเรื่องกิริยามารยาท
และศีลธรรมจรรยาอย่างเคร่งครัด หนังสือ
เล่มที่ขึ้นชื่อเลื่องลือที่สุดในสมัยนั้นคือ **The
Babees Boke** หรือ **A lytle Reporte of
how Young People should behave** ใน
เล่มนี้ มีคำแนะนำหลายข้อเกี่ยวกับ
จากนั้น ก็เป็นเรื่องราวด้วย "หน้าที่ของ

เด็ก" ซึ่งทั้งหมดมีถึงหนึ่งร้อยหกสิ
บรรทัด หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือ
คำกลอน ชื่อ **The Boke of Curtesy**
ซึ่งเป็นหนังสือที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย
ก่อนสมัยที่มีการพิมพ์ หนังสือเล่มนี้
๘๔๔ บรรทัด แบ่งออกเป็นสามตอน ตอน
แรกกล่าวถึงข้อที่เด็กควรปฏิบัติ อธิบาย
ถึงมารยาทที่พึงมี ต่อจากที่อธิบายมาร
ประทานอาหารในบ้านผู้ดี และกล่าวถึง
ระเบียบการนั่งโต๊ะที่ถูกต้อง ส่วนตอน
สองเป็นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา ต่อ
ที่สาม เป็นการอธิบายหน้าที่โดยละเอียด
ของครอบครัวในบ้านของท่านผู้ดี.

หนังสือที่คล้ายหนังสือเล่มนี้มาก คือ
หนังสือของ William Caxton ชื่อ **Boo
of Curteseye** ซึ่ง William Caxton
(1422?-1491) เป็นผู้จัดทำพิมพ์ ท่านผู้นี้
เป็นผู้จัดทำพิมพ์ชาวอังกฤษคนแรก สมัย
ประมาณ ค.ศ. ๑๔๗๗ ในเล่มมีระเบียบ
กิริยามารยาทเช่นเดียวกับที่ปรากฏในห
หนังสือเล่มที่แล้วแต่ต่างกันไป โดยเฉพาะก
ในหนังสือเล่มนี้ มีการแนะนำหนังสือ
ควรอ่านด้วย เด็กผู้ชายที่เป็นลูกผู้ดี
สมัยนั้น มักจะต้องได้รับการฝึกฝนกิริย

วรรณกรรมสำหรับเด็กในต่างประเทศ

๕๕

นิทานจากบ้านผู้เขียนอื่น ๆ หนังสือคัง
กล่าวข้างต้นนี้ จึงเป็นประโยชน์แก่เด็ก ๆ
เหล่านั้นมาก มีหนังสือคณดยบทเขียน
สองเล่ม ซึ่งเขียนขึ้นสำหรับเด็กผู้หญิง
โดยเฉพาะ เล่มแรกเขียนประมาณ ค.ศ.
๑๔๓๐ ชื่อ **How the Good Wife**
Taught Her Daughter กับอีกเล่มหนึ่งชื่อ
The Booke of the Enseynements and
Teachynge that the Knight of the
Toure made to his Daughter เล่มหลัง
นี้ แปลมาจากภาษาฝรั่งเศส จัดพิมพ์
โดย William Caxton มีหนังสืออีกเล่ม
หนึ่งชื่อ Caxton จัดทำขึ้น จากภาษาฝรั่งเศส
คือ **Myrroure of the worlde** เล่ม
นี้คล้ายกับหนังสือ **Elucidarium** ของ
Anselm มาก หนังสือคังกล่าวนี้พิมพ์ใน
ค.ศ. ๑๔๘๑.

มีสารานุกรมอีกเล่มหนึ่งชื่อ **The**
Wyse Chyld of Thre Yere Old พิมพ์
ครั้งแรกในเมือง Cologne ใน ค.ศ. ๑๔๗๐
ฉบับภาษาอังกฤษนั้น แปลมาจากต้นฉบับ
ภาษาละติน และตีพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๔๙๕
โดย Wynkyn de warde ซึ่งดำเนินรอย
ตาม Caxton Caxton เองก็จัดพิมพ์หนังสือ
ของ Sir Thomas Malory ชื่อ **Noble**

Historyes of King Arthur กับหนังสือ
นิทานอีสป (Aesop's Fables), **The**
History of Reynard the Fox, Guy of
Warwich และ **The Seven Champions**
of Christendom นอกจากนั้นแล้ว Caxton
ยังพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวกับศีลธรรมจริยา
และการสอนอื่น ๆ ซึ่งเป็นงานที่โตให้
ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี.

สมัย Renaissance ในระยะนั้น หนังสือ
ซึ่งจัดพิมพ์ออก จำหน่ายนั้น แพงเกินกว่าที่
เด็กโดยทั่ว ๆ ไปจะซื้อได้ ดังนั้น จึง
มีการจัดทำ hornbook ขึ้นสำหรับเด็ก ๆ
เหล่านั้นใน ค.ศ. ๑๕๕๐ ความจริง horn-
book นั้นก็ไม่ใช่หนังสือจริงๆ แต่เป็น
กระดาดพิมพ์ ซึ่งทำติดกับแผ่นไม้สีเหลี่ยม
มีความสำหรับถือ และเพื่อป้องกันมิให้
กระดาดพิมพ์นั้นเสียหาย จึงมีเชาสดัว
เป็นแผ่นบาง ๆ คล้ายแผ่นพลาสติกในสมัย
นี้ ประกอบไว้ อีกครึ่งหนึ่ง นอกจากนั้น จะ
มีการขลิบขอบ ๆ ทั่วเปลือก ที่ตามจะมีรู
สำหรับร้อยเชือก สำหรับผูกไว้กับเข็มขัด
หรือสายสะพายของเด็ก ก่อนจะเริ่มข้อ
ความ จะมีเครื่องหมายไม้กางเขนไว้ก่อน
จากนั้น ก็มีพยัญชนะต่าง ๆ ในภาษา
อังกฤษ เริ่มด้วยพยัญชนะตัวเล็กก่อน

วรรณกรรมสำหรับเด็กในต่างประเทศ

มีการถ่ายทอดจากภาษาอื่น ๆ หนังสือดังกล่าวข้างต้นนี้ จึงเป็นประโยชน์แก่เด็ก ๆ เหล่านี้มาก มีหนังสือที่นิยมกันโดยทั่วไป ซึ่งเขียนขึ้นสำหรับเด็ก ๆ โดยเฉพาะ เล่มแรกเขียนประมาณ ค.ศ.

๑๔๓๐ ชื่อ **How the Good Wife Taught Her Daughter** กับอีกเล่มหนึ่งชื่อ **The Booke of the Enseynements and Teachynge that the Knight of the Toure made to his Daughter** เล่มหลังนี้ แปลมาจากภาษาฝรั่งเศส จัดพิมพ์โดย William Caxton มีหนังสืออีกเล่มหนึ่งชื่อ Caxton จัดทำขึ้นจากภาษาฝรั่งเศส คือ **Myrroure of the worlde** เล่มนี้คล้ายกับหนังสือ **Elucidarium** ของ Anselm มาก หนังสือดังกล่าวนี้พิมพ์ใน ค.ศ. ๑๔๘๑.

มีสารานุกรมอีกเล่มหนึ่งชื่อ **The Wyse Chyld of Thre Yere Old** พิมพ์ครั้งแรกในเมือง Cologne ใน ค.ศ. ๑๔๗๐ ฉบับภาษาอังกฤษนั้น แปลมาจากต้นฉบับภาษาละติน และตีพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๔๘๕ โดย Wynkyn de warde ซึ่งทำเนียบรายนาม Caxton Caxton เองก็จัดพิมพ์หนังสือของ Sir Thomas Malory ชื่อ **Noble**

๕๕

Historyes of King Arthur กับหนังสือนิทานอีสป (Aesop's Fables), **The History of Reynard the Fox**, **Guy of Warwich** และ **The Seven Champions of Christendom** นอกจากนั้นแล้ว Caxton ยังพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา และการสอนอื่น ๆ ซึ่งเป็นงานที่ก่อให้เกิดความรู้แก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี.

สมัย Renaissance ในระยะนั้น หนังสือซึ่งจัดทำขึ้นจำหน่ายนั้นแพงเกินกว่าที่เด็กโดยทั่ว ๆ ไปจะซื้อได้ ดังนั้น จึงมีการจัดทำ hornbook ขึ้นสำหรับเด็ก ๆ เหล่านี้ใน ค.ศ. ๑๕๕๐ ความจริง hornbook นั้นก็ไม่ใช่หนังสือจริง ๆ แต่เป็นกระดาษพิมพ์ ซึ่งทำติดกับแผ่นไม้สไลด์ที่มีตามสำหรับถือ และเพื่อยกมันให้กระดาษพิมพ์นั้นเสียหาย จึงมีเชือกตัวเป็นแผ่นบาง ๆ คล้ายแผ่นพลาสติกในสมัยนี้ ประกอบไว้ อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้น จะมีการขลิบขอบ ๆ ทั่วเหล็ก ที่ตามจะมีรูสำหรับร้อยเชือกสำหรับผูกไว้กับเข็มขัด หรือสายสะพายของเด็ก ก่อนจะเริ่มข้อความ จะมีเครื่องหมายไม้กางเขนไว้ก่อน จากนั้น ก็มีพยัญชนะต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษ เริ่มด้วยพยัญชนะตัวเล็กก่อน

วรรณกรรมสำหรับเด็กในต่างประเทศ

๕๕

นิยายจากบ้านผู้ขายอัน ๆ หนังสือคง
กล่าวข้างต้นนี้ จึงเป็นประโยชน์แก่เด็ก ๆ
เหล่านั้นมาก มีหนังสือที่คนชอบเขียน
สองเล่ม ซึ่งเขียนขึ้นสำหรับเด็กหญิง
โดยเฉพาะ เล่มแรกเขียนประมาณ ค.ศ.
๑๔๓๐ ชื่อ **How the Good Wife**
Taught Her Daughter กับอีกเล่มหนึ่งชื่อ
The Booke of the Enseynements and
Teachynge that the Knight of the
Toure made to his Daughter เล่มหลัง
นี้ แปลมาจากภาษาฝรั่งเศส จัดพิมพ์
โดย William Caxton มีหนังสืออีกเล่ม
หนึ่งชื่อ Caxton จัดทำขึ้นจากภาษาฝรั่งเศส
คือ **Myrrore of the worlde** เล่ม
นี้คล้ายกับหนังสือ **Elucidarium** ของ
Anselm มาก หนังสือดังกล่าวนี้พิมพ์ใน
ค.ศ. ๑๔๘๑

มีสารานุกรมอีกเล่มหนึ่งชื่อ **The**
Wyse Chyld of Thre Yere Old พิมพ์
ครั้งแรกในเมือง Cologne ใน ค.ศ. ๑๔๗๐
ฉบับภาษาอังกฤษนั้น แปลมาจากต้นฉบับ
ภาษาละติน และตีพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๔๙๕
โดย Wynkyn de warde ซึ่งดำเนินรอย
ตาม Caxton Caxton เองก็ตีพิมพ์หนังสือ
ของ Sir Thomas Malory ชื่อ **Noble**

Historyes of King Arthur กับหนังสือ
นิทานอีสป (Aesop's Fables), **The**
History of Reynard the Fox, Guy of
Warwich และ **The Seven Champions**
of Christendom นอกจากนั้นแล้ว Caxton
ยังพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา
และการสอนอื่น ๆ ซึ่งเป็นงานที่ให้ความ
ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี.

สมัย Renaissance ในระยะนั้น หนังสือ
ซึ่งจัดทำขึ้นออกจำหน่ายนั้นแพงเกินกว่าที่
เด็กโดยทั่ว ๆ ไปจะซื้อได้ ดังนั้น จึง
มีการจัดทำ hornbook ขึ้นสำหรับเด็ก ๆ
เหล่านั้นใน ค.ศ. ๑๕๕๐ ความจริง horn-
book นั้นก็ไม่ใช่หนังสือจริงๆ แต่เป็น
กระดานพิมพ์ ซึ่งทำติดกับแผ่นไม้สี่เหลี่ยม
มีตามสำหรับถือ และเพื่อยกมันให้
กระดานพิมพ์นั้นเลี้ยวหาย จึงมีเขาสัตว์
เป็นแผ่นบาง ๆ คล้ายแผ่นพลาสติกในสมัย
นี้ ประกอบไว้อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้น จะ
มีการขลิบขอบ ๆ ทั่วๆ เหล็ก ที่ตามจะมีรู
สำหรับ ร้อยเชือกสำหรับผูกไว้กับเข็มขัด
หรือสายสะพายของเด็ก ก่อนจะเริ่มซื้อ
ความ จะมีเครื่องหมายไม้กางเขนไว้ก่อน
จากนั้น ก็มีพยัญชนะต่าง ๆ ในภาษา
อังกฤษ เริ่มด้วยพยัญชนะตัวเล็กก่อน

แล้วจึงจะถึงพยานส่วนตัวใหญ่ มีพยาน
และคำ ตามด้วยคำว่า “ในนามของ
พระบิดา พระบุตรและพระวิญญาณ...
อาเมน” จากนั้นก็เขียนบทสวดมนตร์.

หลังจากยุคของ hornbook แล้ว ก็มี
การพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับตัวอักษร เป็น
คำกลอน และมีแบบเรียนเบื้องต้นสำหรับ
เด็ก หนังสือ **The New England Primer**
เป็นหนังสือซึ่งพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ.
๑๖๕๑ โดย Harris ใน Boston เรียกว่า
อย่างหนึ่งว่า **Royal Primer** ในหนังสือ
นี้จะเรียงตัวอักษรและมีคำกลอนบรรยาย
เช่น :-

A — In Adam's fall

We sinned all

และจบลงด้วย

Z — Zaccheus he

Did climb a tree

His Lord to see

หนังสือ **Royal Primer** ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางมากในระยะ ๑๐๐ ปี
ทำหน้าที่เป็นจำนวนกว่าล้านเล่ม และใช้
เป็นตำราเรียนสำหรับเด็กเล็ก.

สมัยพิวริตัน (Puriton Times) ซึ่งอยู่
ในระหว่าง ค.ศ. ๑๖๐๐ นั้น หนังสือ
สำหรับเด็กทั้งทองแดงและอเมริกา ได้

รับอิทธิพลจากความคิดของพวก Purito
นทั้งสิ้น Puriton บ้างถึงความเคารพ
ยำเกรงพระผู้เป็นเจ้ามากกว่าความรักชีวิต
หนังสือของ Thomas Janeway ชื่อ **The
Token for Children, Being an Exact
Account of the Conversation, Holy
and Exemplary Lives and Joyful
Deaths of Several Young Children**
เป็นตัวอย่างอย่างกว้างขวางในสมัยนั้น
กลอนข้างล่างนี้ แสดงให้เห็นถึงความรู้สึก
นึกคิดของ Janeway อย่างแจ่มแจ้ง.

When by spectators I am told

What beauty doth adorn me,

Or in a glass when I behold

How sweetly God did from me,

Hath God such comeliness bestowed

And on me made to dwell,

What pity such a pretty maid

As I should go to Hell!

นอกจากนั้น บิทัมมารดาชาวอังกฤษ
ยังนิยมให้บุตรหลานไปอ่านหนังสือของ
George Fox (1624 — 1691) ชื่อ **Book
of Martyrs** และหนังสือของ John Bunyan
(1628 — 1688) ชื่อ **Divine Emblem**
อีกด้วย.

สำหรับในสหรัฐอเมริกา^๕ หนังสือสำหรับเด็กทั้งที่พิมพ์ขายโดยที่พิมพ์ในประเทศอังกฤษ และที่เขียนขึ้นในสหรัฐอเมริกาเอง ซึ่งหนังสือประเภทหลังนี้เป็นที่นิยมอ่านมากกว่า ชื่อหนังสือบางเล่มที่ขอรุณแล้วแต่จะหักหัวและนำใจหาย เช่น *Young People Warned, the Voice of God in the Late Terrible Throat Distemper* และ *A Dying Father's Legacy to an Only Child* นอกจากนั้น Cotton Mather (1663—1728) ยังได้เขียนเรื่อง *Token for Children of New England, examples of Children in whom the fear of God was remarkably budding before they died.*

หนังสือเล่มที่เด่นจริง ๆ ในสมัย Puritan แห่งความเข้มเคร่ง^๕ ได้แก่ *Pilgrim's Progress* ของ John Bunyan นั้นเป็นหนังสือที่อมตะ ทั้งนี้เพราะมีสาระเป็นความจริงอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ในวิญญาน^๕ เรื่องนี้ ผู้ที่ถึงพัฒนาการของวิญญานแห่งมนุษย์ ศักดิ์ศรีแต่ละตัวเป็นตัวแทนแห่งบุคลิกลักษณะแต่ละอย่างไป เช่น ความหมกหมัว ความเศร้า ความมานะอดทน และความหวังเป็นต้น เด็กชอบอ่านหนังสือ

เล่มนี้เหมือนอ่านนิทานผจญภัย^๕ หนังสือ *Pilgrim's Progress* นี้ ไม่เคยล้าสมัยเลย และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้อ่านแต่ละคนในหลาย ๆ กรณีด้วยกัน.

มีหนังสือสองเล่ม ซึ่งเดิมเขียนให้ผู้ใหญ่อ่าน แต่ภายหลังได้กลายเป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ได้แก่ หนังสือ Daniel Defoe (1659?—1731) ชื่อ *Robinson Crusoe* และหนังสือของ Jonathan Swift (1667—1745) ชื่อ *Gulliver's Travels* ทั้งสองนี้ แฝงความคิดที่ลึกซึ้งบางอย่างอยู่มาก เช่นเดียวกับ *Pilgrim's Progress* แต่บันทึกกลายเป็นหนังสือนิทานผจญภัยที่เด็ก ๆ พากันติดอกติดใจกันไปเสียแล้ว ความจริงนั้น *Gulliver's Travels* เป็นหนังสือเสียดสีการเมือง แต่เด็ก ๆ กลับชอบและอ่านเป็นเรื่องตลกขบขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนที่กล่าวถึงการเดินทางของ Gulliver ไปยังเมืองของ Lilliputians หรือเมืองคนแคระนั้น.

กล่าวกันว่า หนังสือที่มีภาพประกอบเล่มแรกของเด็ก ได้แก่ หนังสือ *Orbis Pictus* (*The World in Pictures*) ซึ่ง John Amos Comenius (1592—1670) เขียนขึ้นใน ค.ศ. ๑๖๓๗ โดยเขียนเป็น

ภาษาละตินและภาษาเยอรมัน ต่อมาใน ค.ศ. ๑๖๕๘ Charles Hoole ได้แปลเป็นภาษาอังกฤษ Comenius นี่เป็นนิยายแห่ง Moravia และเป็นนักการศึกษา ท่านเชื่อว่าการสอนเด็กให้ไถ่ผลกันนั้น ควรจะให้เด็กได้เห็นของจริงตัวตาของตนเอง ขณะเดียวกันก็ขึงเชือกวิสสอนแบบคำถามคำตอบว่าเหมาะสำหรับการใช้สอนภาษาต่าง ๆ มาก และควรจะมีการสอนภาษาของตนเอง แทนภาษาละติน เขายังเชื่อว่าหญิงและชายควรมีโอกาสได้รับการศึกษาหาความรู้ โดยเสมอเหมือนกัน เขาปรารถนาที่จะรวมบุคคลซึ่งมีเชื้อชาติต่าง ๆ กันในประเทศเดียวกันไว้ด้วยกัน โดยการให้การศึกษาระบบเดียวกันทั้งหมด กล่าวกันว่า Comenius ได้รับเชิญจากสหรัฐอเมริกา ให้มาเป็นอธิการบดีแห่ง Harvard College ใน ค.ศ. ๑๖๔๑ แต่เขาก็ไม่ยอมมา.

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๗๐๐ มีผู้หนึ่งเกิดความคิดว่า เด็ก ๆ นั้น มีความสนใจเป็นพิเศษ และแตกต่างไปจากความสนใจของผู้ใหญ่ ผู้นั้นคือ John Newbery (1713-1767) เขาเป็นทั้งนักเขียน ผู้พิมพ์ และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งลานโบสถ์ Saint Paul ในลอนดอน เขาได้พิมพ์หนังสือ

เป็นจำนวนมากเพื่อให้เด็ก ๆ อ่าน แรกได้แก่ Little Pretty Pocketbook ซึ่งพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๗๔๔ ส่วนในอเมริกา ได้พิมพ์เรื่องนี้ใน ค.ศ. ๑๘๔๔ โอกาสที่หนังสือเล่มนี้มีอายุครบ ๒๐๐ John Newbery ได้จัดพิมพ์ Chapbooks ซึ่งเป็นหนังสือเล่มเล็ก ๆ ราคาถูกพอค้าหาบเร่เป็นผู้เร่ขายตามถนนหนทาง เนื้อหาเป็นพวก ballads และ folk songs ใคร ๆ ก็ซื้อได้เพราะราคาไม่แพง เขาว่า Samuel Johnson และ Oliver Goldsmith เป็นผู้เขียนหนังสือ Chapbooks บางเพราะทั้งสองเป็นเพื่อนของ John Newbery เรื่อง The History of Little Go Two Shoes (1765) มีผู้เขียนอย่างตลกแบบของ Goldsmith แต่ไม่มีทราชนันว่าใครเขียน หนังสือเล่มนี้เป็นนวนิยายเรื่องแรกที่เขียนเพื่อเด็ก เพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจโดยหนังสือเล่มนี้พิมพ์ก่อนหนังสือ Alice's Adventures in Wonderland ของ Lewis Carroll เป็นเวลาดังต่อไปนี้.

John Newbery มักจะพิมพ์หนังสือแปลจากภาษาฝรั่งเศสเช่นเดียวกับ C เหมือนกัน เล่มหนึ่งได้แก่ Tale

Mother Goose ของ Charles Perrault (1628-1703) ซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ของ The French Academy ในสมัยของ Perrault นั้น การเขียนหนังสือให้เด็กอ่าน ไม่ถือเป็นเรื่องน่าภูมิใจแต่อย่างใด ดังนั้น หนังสือที่เขาเขียนทุกเล่ม จะไม่มีชื่อของเขาปรากฏอยู่เลย เวลานี้จึงพากันว่า ไม่ Perrault เอง ก็บุตรชายของเขาเป็นผู้เขียนเรื่อง **Blue Beard, the Three Witches, The Sleeping Beauty, Puss in Boots** และ **Red Riding Hood** ใน Tuileries gardens ที่เมืองปารีสมีอนุสาวรีย์ของ Perrault ด้วย เป็นรูปยืนในท่านั่ง มีรูปเด็ก ๆ เต้นรำด้วยท่าทางน่ารักอยู่โดยรอบ Newbery ได้พิมพ์หนังสือรวม **Mother Goose nursery shymes** ด้วย สำหรับในอเมริกานั้น เล่มแรกได้แก่ **Mother Goose's Melodies** ซึ่งพิมพ์ขึ้นใน ค.ศ. ๑๗๘๕ นับเป็นเวลาถึง ๘๐ ปี ภายหลังการสิ้นชีวิตของ John Newbery.

หลังจาก John Newbery สิ้นชีวิตไปเป็นเวลา ๒ ปี ผู้ช่วยคนหนึ่งของเขาชื่อ Benjamin Collins ได้จัดทำ **Battledore** ขึ้น มีลักษณะเป็นกระดาษแข็งพับเป็นสามส่วน เนื้อหามีตัวเลข แยกสอนอ่าน

ง่าย ๆ และตัวอักษร เป็นต้น มีบทเรียนแทรกด้วย และราคาถูกมาก ไม่มีเรื่องเกี่ยวกับการสอนศาสนาเหมือน hornbook จึงได้รับความนิยมแพร่หลายมาจนกระทั่ง ค.ศ. ๑๘๕๐.

ในเวลาเดียวกัน ทางฝรั่งเศส เกิดมีแนวคิดใหม่ทางการศึกษาขึ้น Jean Jacques Rousseau (1712-1778) เขียน **Emile** ในทำนองนวนิยายขึ้น และพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๗๖๒ และทันทีที่พิมพ์ถูกเซ็นเซอร์ทั้งในฝรั่งเศสและในสวิตเซอร์แลนด์ ความคิดของ Rousseau มีอยู่ว่า การให้การศึกษาแก่เด็กนั้น การศึกษาเบื้องต้นของเด็ก ควรให้ทางหนังสือมากที่สุด เพราะเด็ก ๆ เวลาอ่านหนังสือนั้น สักแต่อ่านไปเรื่อย ๆ หาได้ติดตามไปด้วยไม่ ดังนั้น ในระยะแรกของชีวิต เด็กควรจะเรียนรู้ได้เองจากประสบการณ์ เมื่อเด็กอายุ ๑๒ ขวบ จึงควรให้เด็กได้รับการศึกษาในบ้าน พลศึกษา เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและมีประสาทฉับไว แม้ในตอนนั้น ก็ยังไม่ควรให้อ่านหนังสือ แต่ควรควรสอนให้เด็กรู้จักคิด เมื่อเด็กเกิดความคิด เกิดความสงสัย ในสถานการณ์ของสังคมในตอนนั้น จึงจะเริ่มสอนเกี่ยวกับศีลธรรม จรรยา มารยาท

อันควรประพฤติ และสอนศาสนาด้วย
สำหรับเรื่องของศาสนานี้ Rousseau
หมายถึงศาสนาโดยธรรมชาติ (natural
religion) หาก Emile ซึ่งเป็นตัวแทนของ
เรื่อง ต้องการจะนับถือศาสนาอื่นใด ก็มี
สิทธิจะเลือกได้ตามใจชอบ นี่เองเป็นจุดที่
ถูกโจมตีอย่างหนัก แต่อย่างไรก็ตาม ที่
กล่าวมานี้ เป็นเรื่องของการศึกษาเฉพาะ
เด็กผู้ชาย ส่วนเด็กผู้หญิงนั้น ควรจะ
เรียนความเป็นภรรยา และ มารดาที่ดีเท่า
นั้น หลักใหญ่ของเขาก็คือ มนุษย์เป็น
คนอยู่แล้วโดยธรรมชาติ สังคมและ
อารยธรรมต่างหากที่ทำให้คนเสียไป หลัก
การเรียนรู้โดยประสบการณ์ เป็นราก
ฐานปรัชญาการศึกษาของนักการศึกษา
อื่นๆ รวมทั้ง John Dewey (1859-1952)
ด้วย แม้ว่าเรื่อง Emile จะไม่ใช่หนังสือ
สำหรับเด็ก แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเด็ก
โดยตรง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนหนังสือ
สำหรับเด็กในระยะต่อมาอยู่ไม่น้อย แต่
แล้ว ก็มีคณาทฤษฎีของ Rousseau มา
ใช้ผิดๆ กลายเป็นว่า เด็กคือเมื่อทำอะไร
ต้องคิดลอบไป และเด็กไม่ดีจะต้องไม่คิด
ลอบไป.

หนังสือทำนองที่ว่านี้ ได้แก่หนังสือ
Thomas Day (1748 - 1789) เล่มหนึ่ง
Sanford and Merton (1783) เป็น
เกี่ยวกับเด็กชาย ที่เป็นเด็กดี คนหนึ่ง
Harry Sanford กับครูของเขา คือ
Barlow ทั้งสองพยายามช่วย Tom
Merton ผู้มีนิสัยไม่ดี แต่ได้รับผลสั
นอยเต็มที่ นักเขียนอีกสามคนซึ่งมีอิทธิ
พในการหนังสือสำหรับเด็ก ได้แก่
Anna Letitia Barbauld (1743 - 18
ซึ่งเขียนรวมกับน้องชายของเขาชื่อ
Aiken ทั้งสองเขียนเรื่อง Evenings
Home หนังสือเล่มนี้ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่มีใช้วิ
ศาสตร์โดยตรง Mrs. Sarah Kirby T
mer (1741 - 1810) เป็นนักเขียนอื่
หนึ่ง ซึ่งเธอได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับ
เรียนวันอาทิตย์ ชื่อ History of
Robins (1786) เป็นหนังสือเด็ก
แรกที่มีแนวเขียนถึง 'kindness to c
creatures' Maria Edgeworth (17
1849) เป็นนักเขียนที่สามารถชักคน
ซึ่งมีความเข้าใจจิตใจของเด็กอย่างแ
แต่หนังสือของเธอหนักไปในเรื่องสิ่ง
และศีลธรรมบรรพชาเป็นส่วนมาก อยู่

ความเรียงราวในหนังสือ **Parent's Assistant** (1796) และ **Moral Tales** (1801) ก็ยังคงน่าอ่านอยู่นั่นเอง และยังเป็นต้นนิยมอยู่นทุกวันนี้ เป็นการย้าถึงคุณภาพและความจริงของหนังสือเล่มนี้.

William Blake (1757—1827) ได้พิมพ์หนังสือ **Songs of Innocence** ขึ้นใน ค.ศ. ๑๗๘๙ และ **Songs of Experience** ใน ค.ศ. ๑๗๙๔ หนังสือสองเล่มนี้ มีเพลงเกี่ยวกับเรื่องของเด็ก ๆ มากกว่าจะเป็นเพลงให้เด็ก ๆ ร้อง แต่อย่างไรก็ตาม เด็ก ๆ ก็ชอบกันมาก.

ใน ค.ศ. ๑๘๐๐ การเขียนหนังสือสำหรับเด็กเริ่มเป็นที่นิยมรับกันบ้างแล้ว ทำให้นักเขียนยอมเปิดเผยชื่อของเขาโดยไม่กลัวว่าอายขายหน้าอีกต่อไป หากเขาเชื่อว่าหนังสือของเขาดีพอ ในตอนนั้นพี่น้องสองคนคือ Charles และ Mary Lamb ทั้งสองคน เขียนบทละครของ Shakespeare ให้เด็กอ่านหนังสือ **Tales from Shakespeare** พิมพ์ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๐๗ งานชิ้นนี้เป็นที่นิยมมาก Charles Lamb จึงพิมพ์ **Adventures of Ulyses** ขึ้นอีกใน ค.ศ. ๑๘๐๘ และรุ่งบ่ต่อมา สองพี่น้องนี้ เขียนหนังสือขึ้นอีกสองเรื่องชื่อ **Mrs. Lei-**

cester's School และ **Poetry for Children** สองพี่น้องนี้ เขียนเรื่องเพื่อสร้างความบันเทิงแก่เด็ก ๆ โดยเฉพาะ ทำให้นักเขียนคนอื่น ๆ เลียนแบบ อย่างยิ่งหลาย ๆ คนเริ่มสร้างตัวละครของเขาให้มีชีวิตชีวาขึ้นและลดเรื่องการสั่งสอนต่างๆ ให้น้อยลง Mrs. Mary Martha Sherwood (1755—1851) เขียนเรื่อง **Histoy of the Fairchild Family** ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๑๘ มีการอธิบายกันอย่างกว้างขวางในเรื่องเกี่ยวกับศาสนาของหนังสือนี้ แต่เด็ก ๆ ในเรื่องก็จะมีลักษณะคล้ายกับความจริงมากขึ้น.

Jane Taylor (1783—1824) กับพี่สาวของเธอคือ Ann (1782—1866) เขียนเรื่องที่มีทั้งเรื่องสั่งสอนและเนื้อเรื่องที่อ่านแล้วต้องยิ้มด้วยความพอใจ ทั้งสองพิมพ์เรื่อง **Little Ann and Other Poems** ใน ค.ศ. ๑๘๐๔ และใน ค.ศ. ๑๘๘๓ ก็มีการพิมพ์ **Little Ann** ขึ้นอีกครั้งหนึ่งมีภาพประกอบของ Kate Greenaway (1846—1901) ผู้มีชื่อเสียงมากในด้านเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เป็นผู้เขียนภาพประกอบด้วย และใน ค.ศ. ๑๘๐๔ มีฉบับพิมพ์ครบรอบร้อยปีชื่อ **Ori-**

ginal Poems and Others ซึ่ง E.V. Lucas เป็นผู้จัดทำ และ Francis D. Bedford เป็นผู้เขียนภาพประกอบ เด็ก ๆ ชอบมากมาจนถึงสมัยปัจจุบัน และยังชอบโคลงของ Jane Taylor ที่ว่า "Twinkle, Twinkle, Little Star" อยู่.

ต่อมา เรียกได้ว่าเป็นสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงของหนังสือสำหรับเด็กในเวลา ๕๐ ปีต่อมา นักเขียนคนสำคัญ ๆ หลายท่าน ได้เขียนหนังสือสำหรับเด็กขึ้นมา และได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวาง ทั้งมีอิทธิพลต่อแนวการเขียนหนังสือสำหรับเด็กในสมัยต่อมาเป็นอย่างมาก มีหลายท่าน ที่มีชื่อเสียงมากจนเป็นที่ปรากฏอยู่ครบทุกวันนี้ ได้แก่ พี่น้องตระกูลกริม (Grimm Brothers) คือ Jacob Ludwig และ Wilhelm Carl ทั้งสองได้ท่องเที่ยวไปทั่วประเทศเยอรมันและรวบรวมนิทานจากบุคคลที่เขาพบปะสนทนด้วย เรื่อง Popular Stories ของคนทั้งสองได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษใน ค.ศ. ๑๘๒๔ ภายหลังจึงมีรวบรวมนิยายที่เล่าต่อ ๆ กันมาพิมพ์ออกเป็นเล่มอีกมากมายหลายเรื่อง ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๔๑ เรื่องของ Hans Christian Andersen (1805-1875) ก็ได้รับการแปล

เป็นภาษาอังกฤษอีก เรื่องเหล่านี้ ถือว่าเป็นนิยายสมัยใหม่ เพราะ Andersen เขียนเรื่องเหล่านี้ขึ้นเอง แต่ยังคงยึดถือว่าเล่าแบบเก่าอยู่.

ในเวลาเดียวกันนั้น ยังมีนักเขียนหลายคนเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยสหภาพละครที่มีลักษณะอุปนิสัยดี และมีกบฏบรรยายลักษณะอย่างแจ่มแจ้ง งานของ Harriet Martineau (1802-1876) ที่ Feats of the Fjord พิมพ์ขึ้นใน ค. ๑๘๔๑ และในปีเดียวกันนี้ ก็พิมพ์เรื่อง Crofton Boys ขึ้นอีกด้วย เรื่องเหล่านี้เป็นหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับโรงเรียนในสมัยแรก ๆ ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๕๕ Thomas Hughes (1822-1896) จึงเขียนเรื่อง Tom Brown's School Days ส่วน Charlotte Mary Yonge (1823-1901) เขียนเรื่องในแนวประวัติศาสตร์ น่าสนใจมากมาย เช่น เรื่อง Dove in the Eagle's Nest ใน ค.ศ. ๑๘๖๖ และ Little Duke ใน ค.ศ. ๑๘๕๔ และในเวลาไล่เรี่ยกันนั่นเอง James Fenimore Cooper (1789-1851) ก็เขียนเรื่อง Leatherstocking Tales ขึ้น.

นักเขียนชาวอเมริกันในเวลานั้นอีกคนหนึ่งคือ Washington Irving (1783—1859) เขียนเรื่อง **Legend of Sleepy Hollow** (1819) และ **Rip Van Winkle** (1819) ซึ่งเป็นเรื่องจินตนาการโดยมี Hudson River Valley เป็นฉาก ทั้งสองเรื่องนี้ ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง และได้มีการพิมพ์ใหม่ครั้งแล้วครั้งเล่า และใน ค.ศ. ๑๘๒๘ Anne Carroll Moore ก็ได้พิมพ์ **Knickerbocker's History of New York** ของ Irving ซึ่งเคยพิมพ์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๒๘ ขึ้นอีก และให้ James Daugherty เป็นผู้เขียนภาพประกอบ ทำให้หนังสือน่าสนใจขึ้น แต่จำนวนคำลึกลับกว่าต้นฉบับเดิม เรื่อง **Tales from the Alhambra** (1832) ก็ได้รับการพิมพ์ใหม่ด้วยเช่นกัน.

ต่อมา Samuel Goodrich (1793—1860) ได้ตีพิมพ์หนังสือชุด Peter Parley ขึ้น เป็นหนังสือชุดวิชาการ ไม่ซ้ำกันหลายคนเอาแบบอย่าง จากหนังสือสองพันองแห่งตระกูล Abbott คือ Jacob (1803—1879) และน้องชายคือ John Stevens (1805—1877) ก็เข้าสู่วงการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก Jacob Abbott เขียน **Rollo Books** กับ **Franconia Stories** กับหนังสือ

ชุด ชีวิตประวัติและการท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกหลายเล่ม หนังสือชุดนี้บางเล่มเขาก็เขียนร่วมกับน้องชายของเขา ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๒๓ มีการพิมพ์ **Franconia Stories** อีกครั้งและเปลี่ยนแปลงรูปเล่มให้สวยงามและน่าสนใจขึ้น หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือสำหรับเด็กทุกเล่มหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็น ชีวิตประจำวัน ของชาวนิวอิงแลนด์ ในกลาง ค.ศ. ๑๘๐๐.

ต่อมามีนักเขียนสองคนคือ Charles Kingsley และ Nathaniel Hawthorne ซึ่งได้นำเรื่องเทพเจ้าของกรีกมาเล่าเป็นคำพูดง่าย ๆ พอที่เด็กจะอ่านเข้าใจได้ Kingsley เขียน **Heroes** ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๕๖ และ Hawthorne เขียน **Honder Book** กับ **Tanglewood Tales** ใน ค.ศ. ๑๘๕๑ ทั้งสองเล่มนี้ เด็ก ๆ ยังคงชอบอ่านอยู่จนทุกวันนี้.

หนังสือใน ระยะต่อมา มีลักษณะที่สนุก และเป็นหนังสือที่ดูใจเด็ก ๆ มากขึ้น เช่น เรื่อง **The Butterfly's Ball** ของ William Roscoe (1753—1831) ซึ่ง พิมพ์เป็นเล่มขนาดใหญ่ มีรูปสวยงาม และเป็นภาพสีด้วย และใน ค.ศ. ๑๘๔๖ Edward Lear ก็พิมพ์ **Book of Nonsense** เขียนเป็นคำ

นักเขียนชาวอเมริกันในเวลานั้นอีกคนหนึ่งคือ Washington Irving (1783—1859) เขียนเรื่อง **Legend of Sleepy Hollow** (1819) และ **Rip Van Winkle** (1819) ซึ่งเป็นเรื่องจินตนาการโดยมี Hudson River Valley เป็นฉาก ทั้งสองเรื่องนี้ ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง และได้มีการพิมพ์ใหม่ครั้งแล้วครั้งเล่า และใน ค.ศ. ๑๘๒๘ Anne Carroll Moore ก็ได้พิมพ์ **Knickerbocker's History of New York** ของ Irving ซึ่งเคยพิมพ์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๒๘ ขึ้นอีก และให้ James Daugherty เป็นผู้เขียนภาพประกอบ ทำให้หนังสือน่าสนใจขึ้น แต่จำนวนคำลดกว่าต้นฉบับเดิม เรื่อง **Tales from the Alhambra** (1832) ก็ได้มีการพิมพ์ใหม่ด้วยเช่นกัน.

ต่อมา Samuel Goodrich (1793—1860) ได้จัดทำหนังสือชุด Peter Parley ขึ้น เป็นหนังสือชุดวิชาการ ไม่ซ้ำกันหลายคนเอาแบบอย่าง จากหนังสือของแห่งตระกูล Abbott คือ Jacob (1803—1879) และน้องชายคือ John Stevens (1805—1877) ที่เข้าสู่วงการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก Jacob Abbott เขียน **Rollo Books** กับ **Franconia Stories** กับหนังสือ

ชุด **ชีวิตประวัติและการท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกหลายเล่ม** หนังสือชุดนี้บางเล่มเขาก็เขียนร่วมกับน้องชายของเขา ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๒๓ มีการพิมพ์ **Franconia Stories** อีกครั้งและเปลี่ยนแปลงรูปเล่มให้สวยงามและน่าสนใจขึ้น หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือสำหรับเด็กที่ดัดเล่มหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็น ชีวิตประจำวัน ของชาวนิวอิงแลนด์ ในกลาง ค.ศ. ๑๘๐๐.

ต่อมา นักเขียนสองคนคือ Charles Kingsley และ Nathaniel Hawthorne ซึ่งได้นำเรื่องเทพเจ้าของกรีก มาเล่าเป็นคำพูดง่าย ๆ พอที่เด็กจะอ่านเข้าใจได้ Kingsley เขียน **Heroes** ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๕๖ และ Hawthorne เขียน **Honder Book** กับ **Tanglewood Tales** ใน ค.ศ. ๑๘๕๑ ทั้งสองเล่มนี้ เด็ก ๆ ยังคงชอบอ่านอยู่จนทุกวันนี้.

หนังสือใน ระยะต่อมา มีลักษณะที่สนุก และเป็นหนังสือที่ดูใจเด็ก ๆ มากขึ้น เช่น เรื่อง **The Butterfly's Ball** ของ William Roscoe (1753—1831) ซึ่งพิมพ์เป็นเล่มขนาดใหญ่ มีรูปสวยงาม และเป็นภาพสีด้วย และใน ค.ศ. ๑๘๔๖ Edward Lear ก็พิมพ์ **Book of Nonsense** เขียนเป็นคำ

ประพันธ์ชนิดที่เรียกว่า **Limerick** เป็น
 จำพวกสิ่งละอุนพินละนอย ไม่มีแก่นสาร
 สาระอะไร ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๔๘ หนังสือ
 ของ Heinrich Hoffman (1808-1894)
 ชื่อ **Struwelpeter** ก็ได้รับการแปลมา
 เป็นภาษาอังกฤษ และใน ค.ศ. ๑๙๐๑
 ก็มีเรื่อง **Clean Peter** หรือ **The Children**
of Grubbylea ของ Ottilia Adelborg
 (1855-1936) อีกเรื่องหนึ่ง ในขณะนั้น
 นักเขียนผู้มีชื่อเสียงที่เคยเขียนหนังสือ
 สำหรับผู้ใหญ่หลายคนหันมาเขียนหนังสือ
 สำหรับเด็ก และเขียนได้ก็ด้วย เช่น Sir
 Walter Scott (1771-1832) เขียน **Tales**
of a Grandfather ขึ้นในระหว่าง ค.ศ.
 ๑๘๒๘ และ ๑๘๓๐ William Makepeace
 Thackeray (1811-1863) ก็เขียนเรื่อง
The Rose and the Ring ขึ้นใน ค.ศ.
 ๑๘๔๔ ส่วน Charles Dickens (1812-
 1870) ก็เขียน **Child's History of**
England ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๔๔ และ ๑๘๔๕
 และเขียน **A Christmas Carol** ขึ้นใน
 ค.ศ. ๑๘๔๓ และเขียน **The Magic**
Fishbone ขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๖๘ สำหรับ
 John Ruskin (1819-1900) นั้น เขียน
Dame Wiggins of Lee and Her Seven

Wonderful Cats ใน ค.ศ. ๑๘๘๕ และ
 เขียน **King of the Golden River** ใน
 ค.ศ. ๑๘๕๑ ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๖๕ Lewis
 Carroll (1832-1898) เขียน **Alice's**
Adventures in Wonderland ซึ่งเป็น
 หนังสือสำหรับเด็กที่มีชื่อเสียงกึกกั่น และ
 เป็นที่นิยมของเด็ก ๆ ทั่วโลก.

ใน ค.ศ. ๑๘๕๐-๑๘๖๐ ซึ่งเป็นช่วง
 ระยะเวลาสั้น ๆ หนังสือสำหรับเด็กเริ่มมี
 สถานะมั่นคงแล้ว มีหนังสือที่มีชื่อเสียงที่
 เขียนโดยนักเขียนมีชื่อ เช่น Mary Mapes
 Dodge (1831-1905), Howard Pyle
 (1853-1911), Frank R. Stockton
 (1834-1902), Mark Twain (1835-
 1910), Jane Otis Kaler (1848-1912),
 John Bennett (1865-1956), Louise
 May Alcott (1832-1888), Thomas
 Bailey Aldrich (1836-1907), Joe
 Chandler Harris (1848-1908), Kate
 Douglas Wiggin (1856-1923), Laura
 E. Richards (1850-1943), Gelett
 Burgess (1866-1951), Francis Hodgson
 Burnett (1849-1924) และ Palmer Cox
 (1840-1924).

นักเขียนชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น ได้แก่ George Macdonald (1824—1905), Christina Rossetti (1830—1894), Robert Louis Stevenson (1850—1894), Rudyard Kipling (1865—1936), Sir James M. Barrie (1860—1937), Walter De La Mare (1873—1956), William H. Hudson (1841—1922), Kenneth Grahame (1859—1932), และ Helen Bannerman (?—1944).

สำหรับต้นศตวรรษที่ ๒๐ นี้ มีจำนวนหนังสือดี ๆ สำหรับเด็กเพิ่มขึ้นมาก นักเขียนเรื่องสำหรับเด็กได้รับการยกย่องในวรรณโลกมากขึ้น หนังสือคำราเรียนสำหรับเด็กก็น่าอ่านขึ้น มีความก้าวหน้าในด้านห้องสมุดสำหรับเด็ก และได้รับความสนใจจากสมาคมห้องสมุดมากขึ้น Frederick G. Melcher แห่งสหรัฐอเมริกา ได้จัดทำรางวัลหนังสือเด็กขึ้น ๒ รางวัล

ใน ค.ศ. ๑๙๒๒ มีการให้รางวัล The Newbery Medal สำหรับหนังสือเด็กที่มีเนื้อหาและการพิมพ์ดีเด่นในขั้นนี้ และใน ค.ศ. ๑๙๓๘ ก็มีรางวัล Caldecott Medal สำหรับหนังสือสำหรับเด็กที่มีภาพสวยงามที่สุด ในอังกฤษมีรางวัลที่งานอนันเช่นกัน คือ The Carnegie Medal ซึ่งเริ่มให้ใน ค.ศ. ๑๙๓๗ สำหรับหนังสือเด็กที่มีเนื้อหาและการพิมพ์ดีเด่น ก็มี The Kate Greenaway Medal ซึ่งเริ่มให้รางวัลตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๖ สำหรับหนังสือซึ่งมีภาพประกอบดีเด่นและเขียนภาพโดยศิลปินชาวอังกฤษ สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การออกแบบการพิมพ์และภาพของหนังสือในระยะหลังนี้ดีขึ้นมาก อันเป็นนิมิตดีสำหรับวงวรรณกรรมของเด็กในอนาคต.

ต่อไปนี้เป็นรายนามหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งได้รับรางวัล Newbery Medal ซึ่งควรจัดหาไว้ในห้องสมุดของเรา.

NEWBERY PRIZE WINNERS

Awarded	Author	Book
1922	Hendrik Willem van Loon	The Story of Mankind
1923	Hugh Lofting	The Voyages of Dr. Dolittle
1924	Charles Boardman Hawes	The Dark Frigate
1925	Charles Joseph Finger	Tales from Silver Lands
1926	Arthur Bowie Chrisman	Shen of the Sea
1927	Will James	Smoky, the Cowhorse
1928	Dhan Gopal Mukerji	Gay-Neck
1929	Eric P. Kelly	The Trumpeter of Krakow

Awarded	Author	Book
1930	Rachel Lyman Field	Hitty, Her First Hundred Years
1931	Elizabeth Coatsworth	The Cat Who Went to Heaven
1932	Laura Adams Armer	Waterless Mountain
1933	Elizabeth Foreman Lewis	Young Fu of the Upper Yangtze
1934	Cornelia Lynde Meigs	Invincible Louisa
1935	Monica Shannon	Dobry
1936	Carol (Ryrie) Brink	Caddie Woodlawn
1937	Ruth Sawyer	Roller Skates
1938	Kate Seredy	The White Stag
1939	Elizabeth Enright	Thimble Summer
1940	James Daugherty	Daniel Boone
1941	Armstrong Sperry	Call It Courage
1942	Walter D. Edmonds	The Matchlock Gun
1943	Elizabeth Janet Gray	Adam of the Road
1944	Esther Forbes	Johnny Tremain
1945	Robert Lawson	Rabbit Hill
1946	Lois Lenski	Strawberry Girl
1947	Carolyn S. Bailey	Miss Hickory
1948	William Pène duBois	Twenty-One Balloons
1949	Marguerite Henry	King of the Wind
1950	Marguerite de Angeli	The Door in the Wall
1951	Elizabeth Yates	Amos Fortune, Free Man
1952	Eleanor Estes	Ginger Pye
1953	Ann Nolan Clark	The Secret of the Andes
1954	Joseph Krumgold	And Now Miguel
1955	Meindert De Jong	The Wheel on the School
1956	Jean Lee Latham	Carry On, Mr. Bowditch
1957	Virginia Sorensen	Miracles on Maple Hill
1958	Harold Keith	Rifles for Watie
1959	Elizabeth George Speare	The Witch of Blackbird Pond
1960	Joseph Krumgold	Onion John
1961	Scott O' Dell	Island of the Blue Dolphins
1962	Elizabeth George Speare	The Bronze Bow
1963	Madeleine L' Engle	A Wrinkle in Time
1964	Emily Neville	"It Like This, Cat"
1965	Maia Wojciechowska	Shadow for a Bull
1966	Elizabeth Berton de Treviño	I, Juan de Pareja
1967	Irene Hunt	Up a Road Slowly
1968	E. L. Konigsburg	From the Mixed-up Files of Mrs. Basil Frunkweiler
1969	Lloyd Alexander	The High King
1970	William H. Armstrong	Souder

Bibliography

1. Arbuthnot, May Hill, **Children and Books**, pp. 37-54, Scott, Foresman and Company, Chicago, 1957.

2. Arbuthnot, May Hill, "Children's Books" in **Encyclopaedia Britannica**, V. 5, pp. 476-478, Encyclopaedia Britannica, Ltd., Chicago, 1959.

3. Becker, May Lamberton, "Children's Literature" in **Collier's Encyclopedia**, V. 5, pp. 133-136, P.F. Collier & Son Corporation, New York, 1959.

4. Frank, Josette, "Literature for Children" in **Encyclopedia Americana**, V. 17, pp. 575-575 h, Americana Corporation, New York 1963.

5. Wheeler, Sara H., "Literature for Children" in **The World Book Encyclopedia**, V. 10, pp. 4502-4530, Field Enterprise Educational Corporation, Chicago, 1959.

6. Winger, Howard Woodrow "Books" in **Encyclopedia Britannica**, V. 3, p. 878 d, Encyclopaedia Britannica, Ltd., London, 1959.

The History of Children's Literature in Europe and U.S.A.

Lamoon Ruttakorn*

The History of Children's Literature in Europe and U.S.A.

1. The Early Beginnings

The followings are monks and learned men who wrote 'lesson books' and contributed some other aspects for children :

- 1) Aldhelm (640?-709) wrote *De Septenario, de metris, Enigmatibus, ac-Pedum Regulis*.
- 2) The Venerable Bede (673-735) wrote *De Natura Rerum*.
- 3) Egbert of York (?-766?) founded the famous school at York, which Alcuin studied there.
- 4) Alcuin (735-804), tutor of the king's sons and other girls at the court of Charlemagne.
- 5) Alfred the Great (849-901) translated Latin literature into Anglo-Saxon language.
- 6) Aelfric (955?-1020?) wrote *Colloguy*.
- 7) Anselm (1034?-1109) wrote *Elucidarium*, The first encyclopedia for children.

2. The Middle English Period.

Books for children written in that period of time are :-

- 1) *The Babees Boke or A lytle Reporte of how Young People should behave*

- 2) *The Boke of Curtesye*
- 3) *Book of Curtesye* by Will Caxton (1422?-1491)
- 4) *How the Good Wife Taught Daughter.*
- 5) *The Booke of the Enseynen and Teachynge that the Knight the Toure made to his Daughter*
- 6) *Myrroure of the Worlde* Note (5) translated from French and published by William Caxton.
- 7) *The Wyse Chyld of Thre yere* translated from Latin and published by Wynkyn de Worde.
- 8) *Noble Historyes of King Ar* by Sir Thomas Malory.
- 9) *Aesop's Fables.*
- 10) *The History of Reynard the Fo*
- 11) *Guy of Warwick.*
- 12) *The Seven Champions of Christe* Not (8)-(12) published by will Caxton.

3. The Renaissance

- 1) Printed books were too expensive for children, so *herabook* was 1 for them (1550):
- 2) *New England Primer (Royal Pri* published by Harris in B (1691).

4. Puritan Times (1600)

Books for children in that p of times are :-

* Miss Lamoon Ruttakorn, Cert. in Sec. Ed., B. in Ed., M.A. in Library Science, Librarian College of Education, Patoomwan.

- 1) *The Token for Children, Being an Exact Account of the Conversation, Holy and Exemplary Lives and Loyful Deaths of Several Young Children* by Thomas Jancway.
- 2) *Book of Martyrs* by George Fox (1624-1691).
- 3) *Divine Emblems* by John Bunyan (1628-1688).
- 4) *Young People Warned, The Voice of God in the Late Terrible Throat Distemper.*
- 5) *A Dying Father's Legacy to an Only Child.*
- 6) *Token for Children of New England, examples of Children in whom The fear of God was remarkably budding before They died* by Cotton Mather (1663-1728).
- 7) *Pilgrim's Progress* by John Bunyan.
- 8) *Robinson Crusoe* by Daniel Defoe (1659?-1731).
- 9) *Gulliver's Travels* by Jonathan Swift (1667-1745).
- 10) *Orbis Pictus (The World in Pictures)* by John Amos Comenius (1592-1670) written in the year 1637 in Latin and German, translated into English by Charles Hoole in 1658. It was the first picture book for children.

5. The 1700's

Followings are some famous authors and their works.

- John Newbery (1713-1767) recognized that children had their special interest. He tried to meet them, the followings were books published by him.
- 1) *Little Pretty Pocketbook* (1744).
- 2) *Chapbooks* (cheap paper editions).
- 3) *Tales of Mother Goose.*
- 4) *Blue Beard.*
- 5) *The Three Witches.*

6) *The Sleeping Beauty.*

7) *Puss in Boots.*

8) *Red Riding Hood.*

Note 3)-8) written by either Charles Perrault (1628-1703) or his son.

9) *A collection of Mother Goose nursery rhymes.*

- Benjamin Collins originated the *Battledore*, a folding three-leaved cardboard. It was popular until about 1850.

- Jean Jacques Rousseau wrote *Émile*, wanted to see Man grow up naturally but some authors misunderstood his theory. Some of them was Thomas Day (1748-1789) who wrote *Sanford and Merton* (1783).

- Mrs. Anna Letitia Barbauld (1743-1825) and Dr. Aiken, her brother wrote *Evenings at Home.*

- Mrs. Sarah Kirby Trimmer (1741-1810) wrote *History of the Robins* (1786).

- Maria Edgeworth (1767-1849). wrote *Parent's Assistant* (1796) and *Moral Tales* (1801).

- William Blake (1757-1827) published *Songs of Innocence* (1789) and *Songs of Experience* (1794).

6. The 1800's

Followings are some famous authors and their works.

- Charles & Mary Lamb wrote *Tales from Shakespeare* (1807), *Adventures of Ulyses* (1808), *Mrs. Leicester's School and Poetry for Children.*
- Mrs. Mary Martha Sherwood (1755-1851) wrote *History of Fairchild Family* (1818).
- Jane Taylor (1783-1824) and Ann Taylor (1782-1866) wrote *Little Ann and Other Poems* (1804) and a new edition of *Little Ann* was

published in 1883, illustrated by Kate Greenaway (1846-1901).

7. Period of Change

Jacob Ludwig Grimm and Wilhelm Carl Grimm traveled around Germany to collect folk stories. Because of their work, most later collectors of fairy tales did just the same way. Hans Christian Andersen wrote his own modern fairy tales, but copied the old way of telling stories.

Some other authors and their works are:-

- Harriet Martineau (1802-1876) wrote **Feats of the Fjord** (1841) and **Crofton Boys** (1841).
- Thomas Hughes (1822-1896) wrote **Tom Brown's School Days** (1857).
- Charlotte Mary Yonge (1823-1901) wrote **Dove in the Eagle's Nest** (1866) and **Little Duke** (1854).
- James Fenimore Cooper (1789-1851) wrote **Leatherstocking Tales**.
- Washington Irving (1783-1859) wrote **Legend of Sleepy Hollow** (1819), **Rip Van Winkle** (1819), **Knickerbocker's History of New York** (1828), and **Tales from the Alhambra** (1832).
- Samuel Goodrich (1793-1860) wrote **The Peter Parley books** which were a long series of informational works.
- Jacob Abbott (1803-1879) and John Stevens Abbott (1805-1877) wrote **Rollo Books** and **Franconia Stories**.
- Charles Kingsley wrote **Heroes** (1856).
- Nathaniel Hawthorne wrote **Wonder Book** and **Tanglewood Tales** (1851).
- William Roscoe (1753-1831) wrote **The Butterfly's Ball**.
- Edward Lear wrote **Book of Nonsense** (1846).

- Heinrich Hoffman (1808-1894) wrote **Struwwelpeter** (1848).

- Ottilia Adelborg (1855-1936) wrote **Clean Peter or the Children of Grubylea** (1901).

Some well-known writers of books for adult continued to write some interesting books for children. They are:-

- Sir Walter Scott (1771-1832) wrote **Tales of a Grandfather** (1828-1830).
- William Makepeace Thackeray (1811-1863) wrote **The Rose and the Ring** (1854).
- Charles Dickens (1812-1870) wrote **Child's History of England** (1849-1855), **A Christmas Carol** (1843) and **The Magic Fishbone** (1868).
- John Ruskin (1819-1900) wrote **Dame Wiggins of Lee and Her Seven Wonderful Cats** (1885) and **King of the Golden River** (1851).
- Lewis Carroll (1832-1898) wrote **Alice's Adventures in Wonderland** (1865).

8. 1850-1900

In this half century, children books came into their own. The followings are some famous authors:-

- 1) Mary Mapes Dodge (1831-1905)
- 2) Howard Pyle (1853-1911)
- 3) Frank R. Stockton (1834-1902)
- 4) Mark Twain (1835-1910)
- 5) Jane Otis Kaler (1848-1912)
- 6) John Bennett (1865-1956)
- 7) Louisa May Alcott (1832-1888)
- 8) Thomas Bailey Aldrich (1832-1907)
- 9) Joel Chandler Harris (1848-1908)
- 10) Kate Douglas Wiggin (1856-1923)

- 11) Laura E. Richards (1850-1943)
- 12) Gelett Burgess (1866-1951)
- 13) Francis Hodgson Burnett (1849-1924)
- 14) Palmer Cox (1840-1924)
- 15) George Macdonald (1824-1905)
- 16) Christina Rossetti (1830-1894)
- 17) Robert Louis Stevenson (1850-1894)
- 18) Rudyard Kipling (1865-1936)

- 19) Sir James M. Barrie (1860-1937)
- 20) Walter De La Mare (1873-1956)
- 21) William H. Hudson (1841-1922)
- 22) Kenneth Grahame (1859-1932)
- 23) Helen Bannerman (?-1914)

For a list of Newbery Prize Winners and Bibliography see at the end of the same article which is written in Thai.

การสัมภาษณ์เด็ก เรื่องหนังสือที่ชอบและความสนใจโดยทั่วไป

จวงจันทร์ พาละหาญ*

โดยทั่วไปแล้วเด็ก หมายถึงบุคคลที่มีอายุเข่าวัย ๖-๑๒ ปี ซึ่งขาดประสบการณ์ และความรู้ต่าง ๆ ในตำราวิชาการที่ศึกษาทางเดิม ได้แบ่งเด็กออกเป็นระดับต่าง ๆ กันตามวัย และความเจริญในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นวัยทารก วัยเด็กเล็ก วัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นตอนปลาย เด็กในวัยต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมีความสนใจแตกต่างกัน ในวัยต้น ๆ อาจจะมีความสนใจในสิ่งที่เหมือนกัน แต่เมื่อโตขึ้นแนวของความสนใจจะแยกออกไปได้อีกตามเพศ ฐานะ และสิ่งแวดล้อม ลักษณะความสนใจที่แตกต่างกันนั้น ถ้าได้ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กมีความสนใจที่ถูกต้อง ก็จะเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตที่ดีต่อไปในอนาคต การส่งเสริมสนับสนุนต่าง ๆ อาจจะใช้วิธีการต่าง ๆ กัน เช่น การศึกษา การอบรมดูแล การอ่าน เป็นต้น การอ่านนั้นถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของ

การศึกษา ถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังนิสัยให้รักการอ่านต่อไปในอนาคต เด็กจะให้คุณสมบัติประการนี้ศึกษาค้นคว้าเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่น การที่เราทราบและส่งเสริมการอ่านของเด็กนั้น เราจะคิดขึ้นมาเองไม่ได้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต้องได้มาจากข้อมูลที่แท้จริงคือตัวเด็กและวิธีการที่เราจะใช้ เป็นต้นว่า การสังเกตสังเกตจากการอ่านของเด็ก ความสนใจโดยทั่วไป ซึ่งครูและผู้ปกครองอาจจะร่วมกันสังเกตก็ได้ การสัมภาษณ์เด็ก ก็ถือว่าเป็นวิธีการที่ดีที่เราจะทราบแนวความสนใจในการอ่านของเด็ก หลักในการสัมภาษณ์เด็กก็คล้ายคลึงกับการสัมภาษณ์บุคคลทั่วไป แต่มีข้อที่แตกต่างปลีกย่อยลงไปอีก เช่นต้องพยายามทำคนให้สัมพันธ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์ ต้องแสดงคว

* น.ส. จวงจันทร์ พาละหาญ กศ.บ. นิสิตประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษ์วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา.

ช่วยให้การสัมภาษณ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากยังมีเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์อีกด้วย.

ต่อไปนี้จะเป็นการสัมภาษณ์เด็กในวัยต่าง ๆ จำนวน ๑๐ คน ปัญหาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ส่วนมากจะเป็นปัญหาที่ซ้ำ ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อที่จะสำรวจความสนใจของเด็กเกี่ยวกับการอ่านและเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือโดยทั่วไป เด็กที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีวัยที่แตกต่างกันตั้งแต่วัยเตาะแตะ จนถึงวัยรุ่น ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงทำให้ได้ทราบแนวของความเห็นใจ โดยทั่วไปของเด็ก ซึ่งจะมีบทบาทในตอนสุดท้ายของการสัมภาษณ์ทั้งหมด.

เด็กหญิงกัญญา สุขเวช

ชอบเล่น ตุ๊กตา

อายุ ๕ ปี

ยังไม่ได้ศึกษา

ตุ๊กตาเป็นลูกคนที่ ๒ ของพ่อแม่ เป็นเด็กชุกชอน ขำพุด มีร่างกายค่อนข้างแข็งแรง สันนิษฐาน อาจจะเป็นเพราะคุณ

พ่อเป็นอนามัยอำเภอได้ และในบริเวณหมู่บ้านมีอากาศดี มีแม่น้ำลพบุรีไหลผ่าน มีสนามหญ้าสำหรับให้เด็กวิ่งเล่นหน้าบ้าน การอำเภอ และในบริเวณบ้านของตุ๊กตาจึงเป็นสถานที่รวมของเด็ก ๆ ในละแวกนั้น.

ข้าพเจ้า “คุณพ่อตุ๊กตาไม่อยู่หรือ”

ตุ๊กตา “คุณพ่อกำลังฉวยคนไข้ เห็นบอกว่าเป็นไข้หวัดใหญ่กันหลายคน”

ข้าพเจ้า “ตุ๊กตาเคยอ่านหนังสือไหม”

ตุ๊กตา “เคยค่ะคุณพ่อชอบหนังสือมีรูปหมู่หลายตัว มีแปดหลายตัว มาให้ตุ๊กตาอ่าน คุณพ่อบอกว่า หมูมันช่วยกันปลูกบ้านอยู่ แต่คนต้องจ้างคนมาปลูกบ้านให้นะค่ะ”

ข้าพเจ้า “หนังสือของตุ๊กตาอยู่ไหม”

ตุ๊กตา “ตุ๊กตาเก็บไว้ในลิ้นชัก พออยากอ่านก็หยิบมาอ่าน อ่านเสร็จแล้วคุณแม่จะเก็บให้ตุ๊กตา”

ข้าพเจ้า “ตุ๊กตาชอบหนังสือไหม”

ตุ๊กตา “ชอบค่ะ สนิ่นสวดยก็ รูปก็สวย”

ข้าพเจ้า “ถ้าโตขึ้นตุ๊กตาจะเขียนหนังสือขายไหม”

ตุ๊กตา “เ็นหมอดีกว่า”

เด็กหญิงสุภา กาญจนศิริ

ชื่อเล่น แอ๊ด

อายุ ๑๒ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนกัลยาณเคราะห์
ชั้นประถมศึกษา ๒

แอ๊ดอยู่บ้านใกล้กับข้าพเจ้า มีนิสัย
ซุกซน แต่ค่อนข้างขี้อาย ภาษาที่ใช้พูด
ก็ยังไม่ชัดนัก การสัมภาษณ์ดังนี้:-

“ข้าพเจ้า “แอ๊ดชอบอ่านหนังสือไหม”

แอ๊ด “แอ๊ดไม่ชอบอ่านหนังสือเลย”

ข้าพเจ้า “ทำไมแอ๊ดไม่ชอบอ่าน
หนังสือ”

แอ๊ด “ครูเขาชอบให้แอ๊ดไปอ่านที่
โต๊ะครู แอ๊ดยืนเมื่อยขาตั้งนานกว่าจะให้
อ่าน”

ข้าพเจ้า “ถ้าครูไม่ให้อ่านแล้วแอ๊ด
จะอ่านเองไหม”

แอ๊ด “แอ๊ดไม่อยากจะอ่านหรอก ปวดตา
แต่ถ้าให้ครูพกพอกุไ้ค่ะ”

ข้าพเจ้า “ถ้าเป็นรูปสี (กับรูปขาวดำ)
แอ๊ดชอบแบบไหน”

แอ๊ด “แอ๊ดชอบรูปสีมากกว่ารูปขาว
ดำ เพราะมันสวยดี”

ข้าพเจ้า “แอ๊ดชอบรูปของอะไรมากที่สุด
ในหนังสือเรียน”

แอ๊ด “ชอบรูปในหนังสือมังงะของ
ชาวไทย และการ์ตูนของสุภาควิ. แต่ค
มันคำ ๆ ไม่ค่อยสวย”

หมายเหตุ: หนังสือมังงะของชาว
ไทยเป็น หนังสือที่รวบรวม พระบรมฉายา
ลักษณ์ ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
และพระราชโอรส กับพระราชธิดา ภาษา
ที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้เป็นภาษาสั้น ๆ ง่าย
อ่านแล้วเกิดความซาบซึ้ง.

เด็กชายสุพจน์ เนียมประเสริฐ

ชื่อเล่น เลือ

อายุ ๑๒ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลปฐมวิ
ษณุอนุบาล ๒

เลือเป็นลูกคนโตของพ่อแม่ มีนิสัย
ฉลาดและว่องไว ชอบเดินทางไปที่ต่างจังหวัด
กับครอบครัวและญาติพี่น้องเสมอ ข้าพเจ้า
ได้ถามความเห็นของเลือเกี่ยวกับหนังสือ
ดังนี้:-

ข้าพเจ้า “เลือชอบอ่านหนังสือไหม”

เลือ “ชอบค่ะ ที่โรงเรียนครูเขาเอ
มาให้อ่านทุกวัน”

ข้าพเจ้า “เลือกชอบอ่านหนังสืออะไร
มากที่สุด”

เลื้อ “หนังสือที่มีรูป แมวกับหมา”

ข้าพเจ้า “ถ้าให้เลือกหนังสือที่มีรูป
ตัวคำ กับมีรูปสัตว์ อย่างละเล่ม เลื้อจะ
เลือกเล่มไหน”

เลื้อ “ขอทั้งสองเล่มก็แล้วกัน แต่ถ้า
ให้เลือกจริง ๆ เลื้อเอาเล่มที่มีรูปสัตว์ดีกว่า”

ข้าพเจ้า “เลื้อเคยไปซื้อหนังสือที่ร้าน
ไหน”

เลื้อ “เคยไปซื้อ ไปกับพ่อ กับแม่
เลื้อยังชอบเล่มที่มีเสียงแมวมามาก ตอนนั้น
ได้มันซากแล้วเลยไม่ดัง”

ข้าพเจ้า “ถ้าให้ดูหนังสือกับอ่านหนังสือ
เลื้อจะเลือกอย่างไร”

เลื้อ “ดูหนังสือดีกว่านะ มันวิ่งได้และ
พูดได้ ไม่ต้องอ่าน”

หมายเหตุ หนังสือที่มีเสียงแมว เป็นหนังสือ
สำหรับเด็ก มันทักด้วยเชือกอยู่ข้างใน
ถ้าไขมอกแล้วจะมีเสียงเหมือนรูปสัตว์ที่
อยู่ข้างหน้า.

เด็กชายเจนสัน คณะศิลป

ชื่อเล่น นิค

อายุ ๑๒ ปี

ศึกษาอยู่ที่ โรงเรียนแสงหิรัญ ประ
โยนง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สถานที่บ้านพัก
ที่ซอยลำโรง เวลา ๑๘.๓๐ น.

ข้าพเจ้าและนิคพบกันเมื่อเวลารับประทานอาหารเย็นที่บ้านของนิค หลังจาก
รับประทานอาหารแล้วข้าพเจ้าชวนนิคออกไป
เดินเล่นแล้วคุยกันจนกระทั่งได้รับคำ
ตอบที่พอใจถึงคำสัมภาษณ์ดังนี้ :-

ข้าพเจ้า “นิคเรียนอยู่ชั้นไหนครับ”

นิค “ชั้น ป. ๖ อะ”

ข้าพเจ้า “นิคไปโรงเรียนกี่โมง”

นิค “ไปตั้งแต่ ๖ โมงเช้ากว่า ๆ หมด
ของโรงเรียนเขามารับทุกวัน”

ข้าพเจ้า “นิคไปโรงเรียนสายไหม”

นิค “เกือบโรงเรียนเข้าละอะ กว่าถึง
นั่งเสียเมื่อย เข้าชายนั่นออกชายนั่นวุ่นวาย
ข้างที่นิคอยากไปโรงเรียนเอง แต่แม่ไม่
ยอมอะ กลัวนิคจะตกลงมาจากรถ กลัว
จะข้ามถนนไม่ได้ แต่เดี๋ยวนี้ไม่เป็นไรมี
หนังสือการ์ตูนอ่านทุกวัน เราแลกกัน
ใครมีอะไรก็เอามาแบ่งกันอ่าน ของผมชอบ
การ์ตูนเบย์ เบย์ก ซอ โล้ววิเศษ แต่
มันเขียนไม่ค่อยดี “คำ สกปรก อ่านยาก”

ข้าพเจ้า “นิคชอบอ่านหรือมีแล้วก็
เลยอ่านละ”

นิค “ถ้าจ้างให้อ่านก็พอจะอ่านได้ครับ
แต่การทุนไม่จำเป็นต้องจ้าง ถ้าหนังสือ
เรียนละก็ไม่มีวันอ่านหรือก็เบื่อจะตายไป
แต่พออยากออกแม่นะละ ก็ขวนขวาย”

เด็กชายธรรมณญ นพรัตน์

ชื่อเล่น ต้อย

อายุ ๑๒ ปี

สถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ่อนไก่

ชั้น ป. ๕

ข้าพเจ้า “วันนี้ ต้อย ไม่ไปโรงเรียน
หรือ”

ต้อย “วันเสาร์ใครเขาจะไปกันละ
ถามทำไมหรือ”

ข้าพเจ้า “บ้าน ต้อย มีหนังสืออ่าน
ไหม”

ต้อย “มีเยอะแยะ จะเอาอะไร
บางกอก สตรีสารของพ่อต้อย (พี่ชายของ
ต้อย) พ่อต้อยเขามีหนังสือขอหนังสือมาอ่าน
ขอให้แม่ต้อย จะเอามาอ่านไหม”

ข้าพเจ้า “ชอบใจจัง แล้วต้อยอ่าน
บ้างหรือเปล่า หนังสือพวกนั้นนะ”

ต้อย “มีอะไรก็อ่านทั้งนั้น หนังสือ
พิมพ์ของพ่อก็อ่าน”

ข้าพเจ้า “ต้อยอ่านออกหรือ เก่งจัง
นะ”

ต้อย “ใครบอกว่าอ่านออก ครู
คาหาท บางทีก็อ่านการตูนข้างใน บางทีก็
เอาเอา บางทีแม่ก็เล่าให้ฟัง - บางทีพ่อ
ก็เล่าให้ฟัง แต่ไม่ค่อยรู้เรื่องหรือ”

ข้าพเจ้า “ต้อย อยากอ่าน หนังสือ
เก่ง ๆ ไหม”

ต้อย “อยากสิครับ จะไปไม่
มาเล่ากัน บางทีจะไปไม่ต้องให้แม่อ่าน ไ
กันใจ”

ข้าพเจ้า “งั้นต้อยต้องอ่านเองบ่อย
อ่านทั้ง ๆ ก็ได้ อีกหน่อยก็อ่านเก่ง เก
่งแล้ว อีกหน่อยยิ่งเก่งใหญ่เลย”

ต้อย “ถ้าต้อยอ่านภาษาไทย
อีกหน่อยจะอ่านภาษาฝรั่งให้ดู”

ข้าพเจ้า “พ่อต้อยต้องอ่านได้แน่
แล้วมาอ่านให้พ่อฟังนะ”

เด็กชายเกษม สิทธิบุตร

ชื่อเล่น หน่ม

อายุ ๑๓ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนปิ่นะพั

วิทยา ชั้น ม.ศ. ๑

หน่มเป็นลูกคนโตของครอบครัว ห
มีน้องชายอีก ๒ คน เรียนอยู่โรงเ

เดียวกันทั้งหมด ลักษณะโดยทั่วไปของ
หนูเป็นเด็กที่ค่อนข้างฉลาด และรับผิดชอบ
สามารถควบคุมดูแลน้อง ๆ ให้
เรียบร้อยแทนคุณพ่อคุณแม่ได้ แต่มีนิสัย
ที่ผิดไปจากน้อง ๆ คือ ชอบใช้อำนาจกับ
ผู้อื่น การสัมภาษณ์ดังนี้คือ—

ข้าพเจ้า “วันนี้ของหนูหายไป
ไหนล่ะคะ”.

หนู “คุณแม่ให้ไปอาบน้ำเตรียม
ตัวทานข้าว”.

ข้าพเจ้า “หนูเคยอ่านหนังสือ อ่าน
เล่นไหม”.

หนู “ผมชอบอ่านมากค่ะ ที่บ้าน
มีหลายเล่ม ผมไปขอมานเอง พวกหนังสือ
การ์ตูน พออ่านเสร็จให้เพื่อนเช่า วันเดียว
ก็กำไร นี่ฉันก็ขอยืมมาอ่านที่หลัง พวก
เราชอบอ่านกันทุกคน”.

ข้าพเจ้า “หนังสืออื่น ๆ มีอีกไหมที่
ไม่ใช่การ์ตูน”.

หนู “มีค่ะ ผมชอบขยพฤษ์อ่าน
คุณแม่ให้เงินเป็นปี คนเขาก็นำส่งที่บ้าน
เล่มนั้นก็อ่านแล้วทำการบ้านได้ บางครั้งมี
โจทย์ที่ครูเขาเอามาให้ผมทำอยู่ด้วย ผม
เลยลอกไปส่งครูซะเลย”.

ข้าพเจ้า “นอกจากนั้นชอบอะไรอีก”.

หนู “ผมชอบหนังสือข้างอากาศ
ของคุณพ่อ มีรูปเรือบินสวย ๆ”.

ข้าพเจ้า “หนูเคยไปร้านขายหนังสือ
ไหม”.

หนู “เคยครับ เวลาคุณพ่อคุณแม่
แม่พาไปไหน เราแวะไปร้านห้องแอร์
มีหนังสือเยอะแยะ ผมให้คุณพ่อคุณแม่ซื้อ
ให้ด้วย แต่เราไม่ค่อยได้อ่านเท่าไร เพราะ
เพื่อน ๆ ผมคอยที่จะเข้าไปอ่าน ถ้าผมไป
ซอเองละก็ ต้องถามเพื่อนว่าชอบหนังสือ
อะไร แล้วค่อยซื้อจะได้กำไรมากกว่าซื้อ
เองตามใจผม”.

เด็กหญิงธิดา นพรัตน์

ชื่อเล่น ดา

อายุ ๑๔ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนประถมนันทรี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

ข้าพเจ้า “ดาชอบดูหนังไหม”.

ดา “ดาชอบมากค่ะ หนังที่วิวา
ดทุกเรื่องเลย ตอนนั้นชอบนาโอยา มันเก่ง
ดี เล่นยูโดเก่งจัง ทำไมคนไทยไม่เล่น
ยูโดให้เก่งนะ ไม่ต้องยูโดทรอกเอาแค่มวย
เรวก็น่าแล้ว เบิกฤกษ์ แพ้ โอบะ อีก
หน้อยก็ไม่มีแชมป์เลยซักคน”.

ข้าพเจ้า “แล้วทำไมยังงี้ล่ะ”.

กา “มันน่าจะสอนกันตั้งแต่
เด็ก ๆ ภาไม่ชอบหักพละเลย ภาอยากเล่น
ยูโท ถ้าเป็นผู้ชายจะหักมวยไทย”.

ข้าพเจ้า “แล้วภาเป็นนักกีฬาหรือ
เปล่า”.

กา “เป็นซิกะ เขาให้วิ่งอย่าง
เกี้ยว ตอนนึ่งแข่งแข่งคาร์ต”.

ข้าพเจ้า “ถ้าภาเล่นก็ไม่มีเวลาดู
หนังสือสินะ”.

กา “มีกะ ภาซ้อมตอนเย็น
เท่านั้น พอไม่แข่งก็ไม่ซ้อม แต่ภาชอบ
อ่านหนังสือ พอมีเวลาก็เอามาอ่าน สอ
เทอมที่แล้ว ภาได้ที่สามขนาดไม่ค่อยต้อง
หนังสือนะกะ”.

ข้าพเจ้า “ภาชอบอ่านหนังสืออะไร”.

กา “ภาชอบอ่านหนังสือของ
พิศอบ หนังสือเรียนของภาภาอ่านเสียจน
ไม่รู้ว่าจะอ่านอะไรอีกแล้ว เรื่องง่าย ๆ
อ่านวนซอหนังสือก็จบหมดแล้ว ความจริง
เขาคควรจะหาหนังสือให้มากกว่านี้ โอ
หนังสือภาษาอังกฤษก็แสนง่าย ง่ายกว่า
ตอนคาเรียนอนุบาลอีก แต่เด็กที่น้า
อ่านกันไม่ค่อยออก”.

ข้าพเจ้า “แล้วพี่จะหาหนังสือที่
มาให้อ่าน ถ้าไม่พอจะพาไปคุ้ห้อง
สมุด”.

เด็กหญิงอุดมศรี สายสุวรรณ

ชื่อเล่น อ็อค

อายุ ๑๕ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนพญาไท

ประถมศึกษาปีที่ ๑

ข้าพเจ้าเรียกออกมาสัมภาษณ์ขณะ

ออกนั่งเล่นอยู่ภายนอก และอ่านหนังสือพิมพ์

ข้าพเจ้า “ออกวันนี้มาทำอะไรบ้าง

อ็อค “เขาวะให้ฝึกเรียนเร
กัน ๑ ปี แล้วพอกะ”.

ข้าพเจ้า “คงจะให้เรียนภาคบังคับ
ป. ๑ ใช่ไหม”.

อ็อค “กะ ออกว่าที่ภายนอก
ทำยาก เพราะไม่มีโรงเรียน ชนา
พญาไทยังแย่งเรียนกันเกือบตาย”.

ข้าพเจ้า “หนังสือที่ออกอ่านนะ
อะไร”.

อ็อค “บ้านออกมีแค่สยามทั้ง
สยามรัฐ สยามนิกร อ่านที่อื่นเลย
ไม่มีรูปเกาะกะเหมือนเกล็นิวส์”.

ข้าพเจ้า “ออกชอบหนังสือพิมพ์ฉบับไหนมากที่สุด เอาที่อื่นด้วยก็ได้”

ออก “ถ้าจะเอาข่าวมาก ๆ ต้องสยามรัฐ แต่มักมีการตุนกั ๆ ใหญ่ แต่ตัวเล็ก (ตัวอักษรที่พิมพ์) อ่านแล้วปวดตาจะถ้าจะเอารูปแล้วอ่านสนุกต้องไทยรัฐ ถ้าจะหาข่าวให้อาจารย์ต้องพิมพ์ไทย นอกนั้นไม่ค่อยได้อ่านค่ะ”

ข้าพเจ้า “ออกอ่าน มาก พอ แล้วละ แล้วเก่ง เลียด้วย ที่เลือกหนังสือก็ ๆ อ่าน ออกไปอ่านหนังสือที่ไหนบ้างละ”

ออก “ออกอ่านที่บ้าน ที่โรงเรียน ที่ครูสั่งมาคาร ตอนเย็นก็ แวะไป อ่าน เพราะรถมันแน่น อ่านเสร็จจรดว่างพอดี”

ข้าพเจ้า “ออกอยากให้หนังสือพิมพ์เป็นอย่างไรบ้าง”

ออก “อยากให้เขาลงข่าวเด็ก ๆ บ้าง มีแต่ข่าวผู้ใหญ่บางคนไม่เคยรู้จักเลย ถ้ามีหนังสือพิมพ์นักเรียนก็จะดีนะค่ะ ถ้าออกทุกวันไม่ได้ ออกวันเว้นวันก็ได้”

ข้าพเจ้า “ผู้ใหญ่เขาก็คิดกันแล้ว ออกหน่อย ออกคงได้อ่านหนังสือ พิมพ์ เด็ก แน่ ๆ”

ออก “ออกมาเร็ว ๆ ยังกั เพราะออกหน่อยออกโตขึ้นออกก็ออกอ่านเท่านั้น”

นางสาวรักจิต ไชยเศรษฐี

ชื่อเล่น รักจิต

อายุ ๑๗ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนสตรีสันติ-
ราษฎร์บำรุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ข้าพเจ้า “รักจิตจะสอบเมื่อไร”

รักจิต “อีกสองสามวันจะสอบ Mid Year ค่ะ กลุ้มใจจริง ๆ เพราะหนูหนังสือไม่จบสงสัยจะสอบได้ไม่ทัน”

ข้าพเจ้า “ทำไมล่ะ”

รักจิต “หนูไม่ค่อยมีเวลา พอเรียนจบต้องไปเรียนพิเศษที่โรงเรียน สมถวิล กลับบ้าน ก็ค่าไม่มีเวลาค้นหนังสือเลย ค่ะ บางทีจะเลิกเรียนสักพักหนึ่ง ถ้าไม่เรียนก็ไม่ได้ เติบวสอบเอนทรานซ์ไม่ได้ แต่หนูต้องพยายามให้ได้ ไม่งั้นอายคนทางบ้าน ชาวนครมาเรียนกันหลายคน ถ้าสอบตกเขาต้องรอกันหมด”

ข้าพเจ้า “แล้วรักจิตจะทำอย่างไร”

รักจิต “หนูขอ คังค์ แม่มา มาก ๆ แล้วขอตำราสารพัด ตำราอ่าน คู่มือ กฎเกณฑ์เฉลยข้อสอบ ตอนนั้นพ่อมาหาไว้อีกที หอ้งมีตำราเรียน จำไม่ได้ แล้วว่ามีอะไร บ้าง”

ข้าพเจ้า “ออกชอบหนังสือพิมพ์ฉบับ
ที่มากที่สุด เอาที่อื่นด้วยก็ได้”

ออก “ถ้าจะเอาข่าวมาก ๆ ต้อง
ข่าวมรฐิ แถมมีการตุงกั ๆ ใหญ่ แต่ตัว
เล็ก (ตัวอักษรที่พิมพ์) อ่านแล้วปวดตาอะ
ถ้าจะเอารูปแล้วอ่านสนุกต้องไทยรัฐ ถ้า
จะหาข่าวให้อาจารย์ต้องพิมพ์ไทย นอก
นั้นไม่ค่อยได้อ่านอะ”

ข้าพเจ้า “ออกอ่าน มาก พอ แล้วละ
แล้วเก่ง เลียนขวย ที่เลือกหนังสือที่ ๆ อ่าน
ออกไปอ่านหนังสือที่ไหนอย่างละ”

ออก “ออกอ่านที่บ้าน ที่โรงเรียน
ที่ครูสั่งมาคาร ตอนเย็นก็ แวะไป อ่าน
เพราะรถมันแน่น อ่านเสร็จจรดว่างพอดี”

ข้าพเจ้า “ออกอยากให้หนังสือพิมพ์
เป็นอย่างไรบ้าง”

ออก “อยากให้เขาลงข่าวเด็ก ๆ
บ้าง มีแต่ข่าวผู้ใหญ่บางคนไม่เคยรู้จักเลย
ถ้ามีหนังสือพิมพ์นักเรียนก็จะดีนะอะ ถ้า
ออกทุกวันไม่ได้ ออกวันเว้นวันก็ได้”

ข้าพเจ้า “ผู้ใหญ่เขาก็คิดกันแล้ว
อีกหนอย ออกคงได้อ่านหนังสือพิมพ์เด็ก
แน่ ๆ”

ออก “ออกมาเร็ว ๆ ยิงคิ เพราะ
อีกหนอยออกโตขึ้นออกก็ออกอ่านเท่านั้น”

นางสาวรักจิต ไชยเศรษฐี

ขอเล่น รักจิต

อายุ ๑๗ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนสตรีสันติ-
ราษฎร์บำรุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ข้าพเจ้า “รักจิตจะสอบเมื่อไร”

รักจิต “อีกสองสามวัน จะสอบ
Mid Year อะ กลุ้มใจจริง ๆ เพราะหนู
หนังสือไม่จบสงสัยจะสอบได้ไม่คิ”

ข้าพเจ้า “ทำไมล่ะ”

รักจิต “หนูไม่ค่อยมีเวลา พอเรียน
จบต้องไปเรียนพิเศษที่โรงเรียน สมถวิล
กลับบ้าน ก็คิไม่มีเวลาอ่านหนังสือเลย อะ
บางทีจะเลิกเรียนสักพักหนึ่ง ถ้าไม่เรียนก็
ไม่ได้ เติบวสอยเอนทรานซ์ไม่ได้ แต่หนู
ต้องพยายามให้คิ ไม่งั้นอายคนทางบ้าน
ชาวนครมาเรียนกันหลายคน ถ้าสอบตก
เขาต้องรู้กันหมด”

ข้าพเจ้า “แล้วรักจิตจะทำอย่างไร”

รักจิต “หนู ขอ คังคิ แม่ มา มาก ๆ
แล้วขอตำราสารพัด ตำราอ่าน คู่มือ
กฎแะเฉลยข้อสอบ ตอนนพ้อมาให้ไวออกที่
ห้องมีตำราเสียจนจำไม่ได้แล้วว่า มีอะไร
บ้าง”

ข้าพเจ้า “ทำไมไม่ไปอ่านที่ห้องสมุดบ้างล่ะ”

รักจิต “ไม่มีห้องสมุดที่ไหนเขาสะสมตำราแบบที่ว่าหอการค้า ถ้ามีบ้านนี้จะต้องรู้กันแล้ว ความจริงเขาควรจะทำไว้บ้างนะค่ะ เพื่อพวกเราต้องการอ่านจะได้ไม่สิ้นเปลืองเงินทองมาก”

ข้าพเจ้า “หนังสืออย่างอื่นไม่อ่านเลยหรือ”

รักจิต “อ่านตำราให้หมดก็บุญแล้ว หนูไม่เคยอ่านหนังสืออื่น ๆ อีกเลย นอกจากหนังสือพิมพ์ เมื่อก่อนยังมีเวลาอ่านนิยาย เคยอ่านไม่เคยได้อ่านเลย แต่ทำการบ้านก็หนัก คัดลอกแล้วค่ะ”

ข้าพเจ้า “แล้วเพื่อน ๆ ล่ะ เขาเป็นยังไงกัน”

รักจิต “ทุกคนเป็นอย่างหนูเหมือนกันหมดเลยคะ กำลังบ้าหนังสือตำรา”

นายทศพล ห่อประทุม

ชื่อเล่น (ไม่มี)

อายุ ๑๗ ปี

สถานศึกษา โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ข้าพเจ้าชวนทศพล ซึ่งเป็นน้องของ
เพื่อนไปซื้อ ของ ที่ ตลาด จังหวัด พระนคร

หรืออยุธยา ขณะที่เดินไปก็ถามความเห็นเกี่ยวกับการอ่าน สรุปเรื่องราวได้ดังต่อไปนี้—

๑. หนังสือ ตำรา ทาง อยุธยา มีน้อย ต้องสั่งซื้อจากกรุงเทพฯ ทำให้เสียเวลา และไม่สามารถซื้อหาได้ก็เท่าที่ควร

๒. เด็กต่างจังหวัดชอบอ่านหนังสือ มีชาวสังคมมาก เพื่อต้องการทราบเรื่องราวของสังคมโดยทั่วไป

๓. ครูผู้สอนใช้ตำราที่เคยเรียนมสอน เช่น เรขาคณิต ใช้แบบเดิม ซึ่งปัจจุบันมีการพิสูจน์เปลี่ยนแปลงออกไป เหมือนเดิม จึงต้องศึกษากันเอง เพราะนักเรียนกลัวว่าถ้าสอบไล่จริง ๆ แล้วเสียคะแนนไป

๔. ห้องสมุดประชาชนใช้การไม่ค่อยได้เพราะมีแต่นวนิยาย

๕. นักเรียนส่วนมากคิดว่าตัวเองก็สอบตกซ้ำแล้ว จึงสอบผ่านได้ จึงความกลัวในการสอบมาก บางคนทหนังสือ ทง เล่ม เพื่อเตรียม เนื้อ เตรียมสอบเด็กส่วนมากยังอ่านหนังสือไม่เป็นการทำโน่นทำนี่ และสรุป

สรุปผลของการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์เด็กจำนวน ๑๐ คน ทำให้สามารถทราบแนวความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็ก และความสนใจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันดังต่อไปนี้คือ:-

๑. เกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน เด็กมีความสนใจในหนังสือการ์ตูนมาก ทั้งเด็กเล็กเด็กโต.

๒. หนังสือแบบเรียน เด็กไม่ชอบวิธีการสอน อ่าน หนังสือ แบบเรียนสมัยก่อน เด็กมีความสนใจ หนังสือ แบบเรียนที่ทันสมัย.

๓. หนังสือที่มีภาพประกอบ ได้รับความสนใจ มากกว่า หนังสือ ที่ ไม่มีภาพประกอบ ภาพประกอบที่มีสีสันสวยงามเป็นที่น่าสนใจมากกว่าภาพขาวดำ.

๔. เรื่องที่เด็กสนใจ ถ้าเป็นเด็กเล็ก จะมีความสนใจในเรื่องธรรมชาติ เช่น เกี่ยวกับสุนัข แมว หรือต้นไม้ ดอกไม้ ฯลฯ สำหรับเด็กโต เช่นเด็กชายจะชอบเรื่องที่ผจญภัยมากขึ้น เช่น ชอบหนังสือเกี่ยวกับเครื่องบิน ช้าง ฯลฯ

๕. การศึกษามีผลต่อการอ่านของเด็ก เช่น เด็กที่จำเป็นจะต้องศึกษาต่อในชั้น (หรือระดับ) ต่าง ๆ ต้องมีการสอบ

แข่งขัน ฉะนั้น เด็กจะสนใจอ่านและขอหาหนังสือที่เกี่ยวกับคู่มือ การเฉลยข้อสอบ การแก้ข้อสอบ ทำให้ความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ ลดลงไป.

๖. ทางห้องสมุดต่าง ๆ ไม่ค่อยสนใจในความต้องการของเด็ก ฉะนั้น โอกาสที่เด็กจะไปอ่าน หนังสือตาม ห้องสมุดต่าง ๆ ย่อมลดน้อยลง ทำให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ของเด็กไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร.

๗. สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีผลต่อการอ่านของเด็กมาก เช่น ถ้าบิดามารดา ส่งเสริม ก็ จะ ช่วย ในการ อ่าน ของ เด็ก สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น.

๘. เด็กต้องการ อ่าน หนังสือ พิมพ์ ที่เหมาะสมสำหรับพวกเขาอย่างแท้จริง เพราะ หนังสือพิมพ์ ใน ปัจจุบัน ไม่สามารถสนองความต้องการของพวกเขาได้เพียงพอ.

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้ผลิตหนังสือทุกประเภทควรจัดทำหรือจัดทำหนังสือ ที่เหมาะสม โดยเฉพาะ สำหรับ เด็ก ให้ ดียิ่ง ขึ้น จะ เป็น การ ช่วย ส่งเสริมการอ่านของเด็กได้อย่างดี.

๒. ครูเป็นผู้ที่สามารถให้คำชี้แจง
แนะนำการอ่านของเด็กได้ ฉะนั้นครูควร
จะเสนอหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กให้
เขาได้อ่าน ดีกว่าจะให้เด็กอ่านเอง.

๓. ผู้ปกครอง ควร มี ส่วน ช่วยเหลือ

การอ่านของเด็ก เป็นต้นว่า แนะนำหนังสือ
จัดหาหนังสือที่เหมาะสมให้เด็กอ่าน ฯลฯ

๔. ห้องสมุดประชาชนทั่ว ๆ ไป ควร
เล็งเห็นความ ต้องการในการ อ่านของ เ
และจัดเสนอให้เหมาะสมมากกว่าเดิม.

วันรัชดาภิเษก

๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

Interview Thai Children to Discover Some Books That Appeal to Them and Their Interests in Reading

BY

Chaungchan Palaharn⁽¹⁾

Summary in English

By

Lamoon Ruttakorn⁽²⁾

No. of Children : 10

Ages : 5-17

Grades : Pre-school to Grade 12

These are the results of the interview:-

1. They all like to read cartoons.
2. They do not like the old way of Writing textbooks for children. They like the new way of presenting materials to them.
3. Supplementary reading books with illustrations are preferred to those books without illustrations.
4. Children like books about natural Science and young boys like applied science books.

5. Most of the children have to take examinations in their entrans in every level of education, so books about examinations and questions appeal to them.

6. Needs of children have been neglected in many libraries, so number of children using the libraries are decreased.

7. Parents and other environments influence reading interests of children.

8. They all needs newspapers for children.

1. Miss Chaungchan Palaharn, B. in Ed., Librarian at Ayudhaya Teacher's College.

2. Miss Lamoon Ruttakorn, Cert. in Sec. Ed., B. in Ed., M.A. in Library Science, Librarian at College of Education, Patumwan.

ปรีทัศน์วรรณกรรม

ควบคุมโดย รำภี กุลสมบุรณ์

รามเกียรติ์ตอนนางลอย

ชื่อแบบฉบับวรรณกรรมคลาสสิก

ผู้รวบรวมและเรียบเรียง

หนังสือประเภท

ผู้พิมพ์และผู้พิมพ์

หมายเหตุ

รามเกียรติ์

ประพันธ์ สุนทรชาติ

วรรณคดี

ห่างหุ้นส่วนจากภักดิ์พร, ๒

พิมพ์เป็นอนสรณเนื่องใน

งานพิธีเปิดศาลาวิจิตรการ

ณ วัดทองแขว วันที่ ๑๒

เมษายน ๒๕๑๓

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

ผู้วิจารณ์

หนังสือที่น่าสนใจอีกเล่มหนึ่งในรอบ
ปี ค.ศ. หนังสือชื่อ “รามเกียรติ์ตอน
นางลอย” หนังสือเล่มนี้รวบรวมเรื่องราว
และภาพตลอดจนวรรณคดีชิ้นเอก ซึ่ง
เกี่ยวข้องกับรามเกียรติ์ ตอนนางลอยไว้
มากที่สุดหรืออาจกล่าวได้ว่าครบถ้วน เท่า
ที่ข้าพเจ้าได้เคยรู้จัก รามเกียรติ์ ตอนนี้
เป็นผลงานที่ควรสรรเสริญในความเพียร

พยายามของผู้รวบรวม คือ ปะ
สุนทรชาติ ท่านผู้นี้เป็นศิลปิน
การศึกษาในโรงเรียนนาฏศิลป์ ของ
ศิลปากร ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๒ และ
การศึกษาชั้นกลางปีที่ ๒ เข้ารับ
ตำแหน่งศิลปินจิตรกร จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๕
ขณะที่ดำรงตำแหน่งศิลปินจิตรกร
พิเศษ ได้ลาออกไปประกอบอาชีพ

ท่านที่เคยดูโฆษณาการเมือง ทั้งจากการ
แสดงที่โรงละครแห่งชาติ ของ กรม
ศิลปากร และการแสดงทางโทรทัศน์
ย่อมจะคุ้นเคยกับเสียงพากย์ของประพันธ์
สுகนระชาติ เป็นอย่างดี จึงเป็นที่น่า
เสียดายอย่างยิ่ง ที่เขาต้องลาทิ้งอาชีพ
ศิลปินเสีย.

เมื่อศึกษาประวัติการศึกษาของประพันธ์
สுகนระชาติ และศึกษาผลงานที่เขารวบรวม
รวมรวมเรื่องนางลอยได้ครบถ้วน
สมบูรณ์ที่สุดแล้ว ก็จะได้เห็นสถิติอันน่า
สร้างสรรคของท่านผู้นี้เป็นอย่างชัดเจน ตาม
ปกตินั้น เรามักจะหาผู้ที่เป็นศิลปินและ
เป็นทั้งนักวิชาการในคน ๆ เดียวได้ยาก
มาก ผู้ที่เด่นทางการแสดง หรือทาง
สร้างศิลป์ น้อยคนนักที่จะสนใจเขียนแต่ง
รวบรวมตำราทางวิชาการแม้ในแขนงที่
ตนมีความชำนาญ แต่ประพันธ์ สุกนระ-
ชาติเป็นผู้ที่ควรได้รับคำสรรเสริญทั้งจาก
วงการศิลปินและวงการวรรณกรรม และ
นับว่าเป็นโชคคิของอนุชนรุ่นหลัง เพราะ
ประพันธ์ สุกนระชาติ มิได้ชำนาญใน
การพากย์โขนอย่างเดียว เขายังมีสติ
ปัญญา มีความสนใจ มีศรัทธา และมี

กำลังเงินรวบรวมและสร้างสรรคผลงานที่
เกี่ยวกับความชำนาญของเขาให้เป็นมรดก
ล้ำค่าแก่วงวรรณกรรมด้วย.

รวมเกียรติก่อนนางลอยนี้เป็น
หนังสือใหญ่ขนาด ๘ หน้ายก มีถึง ๓๗๕
หน้า รวมเรื่องนางลอยทุกแบบทุกฉบับ
ทุกยุคทุกสมัยไว้พร้อมมูล จัดหมวดได้
ดังนี้ หมวดคำพากย์ หมวดเพลง หมวด
บทละคร หมวดบทไหว้ หมวดโคลง
หมวดคำพากย์และคำเจรจา หมวดบทโขน
หมวดกลลิต หมวดความเรียง หมวด
คำฉันท์ เรื่องทั้งหมดนี้ มีทั้งที่ไม่ปรากฏ
ผู้แต่ง และที่เป็นนิพนธ์ของกวีสามัญชน
เจ้านายชั้นสูง ตลอดจนถึงพระราชนิพนธ์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น
ว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า
นภาลัย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว สมเด็จฯ เจ้าฟ้ากรมพระยา
นริศรานุวัดติวงศ์ อาจารย์หริศ เรื่องฤทธ
ฉลิษฐ์ มงคลรัตน์.

ที่น่าชมอีกประการหนึ่งคือ การพิมพ์
ประณีตงดงาม ภาพประกอบที่นำมาตีพิมพ์
ไว้ในเรื่องนี้ มีทั้งภาพจิตรกรรมฝาผนังใน
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดสุทัศน์
เทพวราราม ภาพลายมุก ภาพต้นฉบับ

อักษรตัวเขียนจากสมุดไทย ภาพศิลปะ
จำหลักในวัดพระเชตุพน ฯ ภาพลายเส้น
ฝีมือพระเทวโณมมิต ภาพถ่ายภาพแสดง
นาฏศิลป์ต่าง ๆ ส่วนเป็นภาพประกอบ
ความรู้ที่น่าสนใจ อาจน้อมนำมาโน้มน้าวจิต
ผู้อ่านในทางศิลปวัฒนธรรมแขนง นาฏ-
ศิลป์ จิตรกรรม และวรรณกรรมให้สูง
ยิ่งขึ้นได้.

หนังสือนี้ ย่อมมีคุณค่าเป็นพิเศษแก่
การศึกษาวรรณคดี และนาฏศิลป์ไทย
สถาบันที่มีการเรียนการสอนวิชาดังกล่าว

จึงควรมีหนังสือนี้ไว้ในห้องสมุดของ
เพื่อให้ นักศึกษาและผู้สนใจศึกษาเปรียบ
เทียบ วิวัฒนาการของการแสดงโขน แ
เปรียบเทียบคุณค่าของวรรณคดี เรื่องร
เกียรติ โดยเฉพาะตอนนางลอยที่กัม
คิดเป็นทฤษฎีทุกสมัยได้อุทิศสร้างสรรค์
ขึ้นไว้ ส่วนนักเลงหนังสือนี้ ไม่ว่าจะ
นักอ่านหรือนักสะสมหนังสือ เชื่อว่า
เห็นรูปเล่มของหนังสือนี้ย่อมจะเกิด
สนใจใคร่ซอหาทันที.

คู่มือลิลิตพระลอ

ผู้แต่ง

หนังสือประเภท

ลักษณะการประพันธ์

โคลงเรื่องประเภท

เวลา

ผู้พิมพ์โฆษณา

ผู้วิจารณ์

ตัวละครเอก

ศาสตราจารย์ พระวรเวทย์พิสิฐ อ.ก., ป.ม.

คู่มือวรรณกรรมคลาสสิก

ลิลิต (ต้นฉบับ) ร้อยแก้ว (คู่มือ)

โคกนาฏกรรม

ยุคกรุงศรีอยุธยาตอนต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มอบให้ องค์การคำของคุ
รักพิมพ์จำหน่าย ปี ๒๕๑๓

รำภา กุลสมบุรณ์

พระลอ กษัตริย์แห่งแมนสรวง

พระนางบุญเหลือ ชื่อนี้ของพระลอ

พระนางลักษณวดี ชายาพระลอ

พระเพณ, พระแพง สองราชธิดาแห่งเมืองสรอง
นางรณ, นางโรย สองพระพี่เลี้ยงแห่งราชธิดาเมืองสรอง
นายแก้ว, นายขวัญ สองพระพี่เลี้ยงแห่งพระลอ
พระพิชัยพิชัยกร พระบิดาของพระเพณพระแพง
พระเจ้าย่าเลี้ยง ของพระเพณพระแพง

เนื้อเรื่องย่อ

สองราชวงศ์แห่งนครแมนสรวงและเมืองสรองเคยเป็นปรียักษ์กันมา แต่ภายหลังพระลอ กษัตริย์เมืองแมนสรวงโอรสของพระนางบุญเหลือ พระองค์มีชานามว่า พระนางลักษณวดี ถูกขโมยไปเจ้าสุมิงพรายทำเสน่ห์ให้หล่มหลงพระเพณพระแพงพระนางบุญเหลือ ราชชนนีได้พยายามหาหมอเสน่ห์มาแก้ไข ครั้นแรกแก้ไขสำเร็จ แต่ในที่สุดฝ่ายพระลอก็แพ้เสียเห็น ที่ขโมยเจ้าสุมิงพรายเสกมาให้เสวย พระลอคลั่งไคล้ไหลหลงหนักขึ้น ถึงกับเสกขออกจากเมืองแมนสรวงพร้อมกับนายแก้วนายขวัญพี่เลี้ยง ขโมยเจ้าสุมิงพรายไปใช้ไก่แก้วมาล่อให้พระลอเข้าสู่สวนหลวงในที่สุดพระลอก็ได้สองนางเป็นชายา ส่วนพี่เลี้ยงของแต่ละฝ่ายก็ไถ่รักกัน ความลับล่วงรู้ถึงพระพิชัยพิชัยกร ซึ่งกวีในครั้งแรกแต่ก่อนมาก็ได้โปรด ส่วนพระเจ้าย่าเลี้ยงมีความอาฆาตแค้นในเรื่องราวแต่หนหลัง

ที่ท้าว พิมพิลาครุสวามีถูกพระบิดาพระลอประหารในกลางสนามรบ จึงคิดแก้แค้นสั่งให้ทหารไปล่อมวังและประหารพระลอเสีย ๓ กษัตริย์และพระพี่เลี้ยงทั้งสี่พยายามต่อสู้ แต่ในที่สุดก็ต้องสิ้นชีวิตด้วยความรัก พร้อม ๆ กับความภักดีของสี่พี่เลี้ยงท้าวพิชัยกรทรงทราบเรื่องจึงสั่งประหารพระเจ้าย่า แล้วโปรดจัดการพระศพ ๓ กษัตริย์ พร้อมทั้งสังฆทานสาส์นถวายพระนางบุญเหลือ สัมพันธไมตรีของสองนครจึงรุ่งเรืองตลอดมา.

วิจารณ์

หนังสือนี้มีอิลลิตพระลอ ซึ่งพระวรเวทย์พิสิฐ อดีตศาสตราจารย์และหัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทยและโบราณคดีนอก (ตั้งแต่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๔๗๗ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๒) ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รวบรวมจัดทำขึ้นนี้ ยกเอาคำประพันธ์ต้นฉบับเดิมแต่ละบทมาถอดเป็นความเรียง

ในภาษาที่เรียบ เข้าใจง่ายและไม่เกินขอบเขตเนื้อหาเดิม การเรียงพิมพ์ต้นฉบับเดิมใช้ตัวยาง (ธรรมดา) ส่วนใดที่เป็นคำศัพท์หรือความเรียงอธิบายเพิ่มเติมจะใช้ตัวหนา (ผ.ศ.—ธรรมดา) ผู้จัดทำได้ยกคำศัพท์แต่ละบทมาจัดทำเชิงอรรถ ให้คำอธิบายความหมายอย่างสั้น ๆ บางศัพท์ได้ข้แจงถึงรากศัพท์มาจากภาษาอื่นไว้ด้วย ศัพท์คำใดที่สะกดไม่ตรงกับพจนานุกรมก็จะให้คำที่สะกดถูกต้องไว้ นอกจากนี้ยังข้างแ่งให้คำอธิบายชี้แจงถึงหลักเกณฑ์ทางฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์แต่ละแบบไว้ให้ด้วย ผู้อ่านผู้มีอิลิตพระลอ นอกจากจะได้ความบันเทิงและความจรรโลงใจในความไพเราะแห่งภาษาวรรณคดีจากต้นฉบับเดิมแล้ว ยังได้ความรู้ बनाประการในด้านหลักภาษา ไวยากรณ์ และวรรณคดี ซึ่งผู้เขียนคู่มือได้เลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้ความเด่นและกระตือรือร้นเป็นภาษาความเรียงที่ดี ศาสตราจารย์พระวรวงศ์วิสิฐเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสูงทางภาษาไทย ท่านเป็นผู้ที่สนใจในวิชาการประพันธ์ และเป็นผู้เขียน นักแปล รวมทั้งเคยเป็นกรรมการชำระพจนานุกรมและสารานุกรมแห่งราชบัณฑิตยสถาน คู่มืออิลิตพระลอเขียน

ขึ้นเพื่อให้นักเรียน และนักศึกษาทววรรณคดีไทยใช้ประกอบการศึกษาเรื่อง โดยเฉพาะส่วนใหญ่เน้นหนักทางวิชาการมากกว่าความรู้พื้น ๆ ผู้เขียนได้ถ่ายทอดประสบการณ์ ในด้านภาษาศาสตร์และวรรณคดีอันลึกซึ้ง เพื่อให้ผู้อ่านรุ่นหลังได้ซึกคิดเห็นความวิสัยของผู้มีวิญญาณศอย่างแท้จริง ทั้งนี้ข้างตอนผู้อ่านจะรู้สึกได้ว่า ข้อเขียนของท่านได้แนะนำและช่องทางให้นักเรียนเข้าใจและจดจำได้ดีย เช่น ตอนที่อธิบายถึงลักษณะสัมผัสของประพันธ์ประเภทร่ายว่า “คำลงท้ายร่ายตอนที่ ๑ ได้แก่คำสี่มว ต้องเข้าสัมผัสกับคำที่ ๑ หรือที่ ๒ ของร่ายตอนที่ ๒ ได้แก่คำว่าพระยา ตามลักษณะเข้าสัมผัสผู้ศึกษาจึงสังเกตความรู้อ่อนไหว ต่อไปจะอธิบายอีก” หนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจถึงในวิชาวรรณคดี ซึ่งมีจะพบเห็นในหลายเรื่อง นับเป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียนนักศึกษาผู้สนใจ คำนำของเรื่องนี้เป็นแนะนำที่มาของเรื่องพระลอ การแบ่งเนื้อหาของเรื่องแบ่งออกเป็น ๒ เล่ม ซึ่งสะดวกต่อการใช้ เนื่องจากหนังสือมีขนาด ๑๖ หน้ายก จำนวนหน้าทั้งหมดประมาณ ๕๐๐ หน้า จึงทำให้ต้องเย็บถึง ๒ แ

ผู้ประภาษปอนต์ทำให้อ่านได้กระจำ
กัทเรน ภาคผนวกท้ายเล่ม ๒ ได้ประมวล
ศัพท์อธิบาย ความหมายเรียงตามลำดับ
อักษร ก-ฮ แบบพจนานุกรม ถ้าพิจารณา

ในแง่ของความทนทานถาวรต่อการหยิบใช้
บ่อยครั้ง ก็น่าเสียกายที่ปกคลุมเป็นกระคาย
ซึ่งไม่เหมาะสำหรับใช้ในห้องสมุดเพราะ
ซากหรือชำรุดได้ง่าย.

พลาญจำปา

ผู้แต่งเดิม

Waldeck, Theodore J.

ผู้แปล

สมุล รัตตากร

ชื่อเรื่องตามต้นฉบับเดิม

Jamba, the elephant.

หนังสือประเภท

วรรณกรรมสำหรับเด็ก

โคลงเรื่องประเภท

ธรรมชาติวิทยา

เวลา

ศตวรรษที่ ๒๐

สถานที่

หมู่บ้านโบนอนก้า และ บ้าอิคูรี แห่งคองโกในทวีปแอฟริกา

ผู้พิมพ์

ไทยวัฒนาพานิช, พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๑๓

วิจารณ์

วราณี กุลสมบุรณ์*

ตัวละครเอก

โม่ ลูกชายความจำของผู้นำนามว่า อิชังก้า

อิชังก้า พ่อของโม่

เบคก้า ความจำ

อูริงกิ หัวหน้าเผ่าโบนอนก้า ผู้ชำนาญในการสร้างเพนียด

พลาญจำปา ช้างหนุ่มอายุประมาณ ๑๕ ปี

เนื้อเรื่องย่อ

สัตว์ป่านานาพันธุ์ รวมทั้งบรรดาโคลงช้าง

ในบริเวณป่าดงดิบใจกลางทวีปแอฟริกา

ป่าทั้งหลาย วันหนึ่งช้างโคลงหนึ่งถูกค้อน

ซึ่งมีชื่อว่า บ้าอิคูรี เป็นสถานที่อาศัยของ

เขาเพนียด ในบรรดาช้างโคลงนั้นมีพลาญ

* บรรณาธิปไตย หัวหน้าฝ่ายจัดพิมพ์หนังสือและทำบัตรรายการหนังสือไทย หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

จำปา ช่างวิทยุรวมอยู่ด้วย การคล่อง
 ช่าง เป็นอาชีพของชาวพื้นเมืองโยนอังก้า
 ซึ่งมี เมอซีเออร์ Brillet "นายฝรั่ง" เป็น
 ผู้จ้างวัดอุปประสงค์ในการคล่องช่างก็เพื่อจะ
 คัดเลือกช่างวิทยุ ๗ มาฝึกงานลากซุกไม้
 มะเกลือ ซึ่งเป็นสินค้าสำคัญของชาวพื้น
 เมือง โยมีลูกชายของอิซังก้า เป็นเด็ก
 วิทยุที่มีความกล้าหาญและทะเยอทะยาน
 ที่ระโตะเป็น "ความขี้ขาง" คนสำคัญ เช่น
 เกี่ยวกบอิซังก้าพ่อของเขาผู้ให้สัญญาว่า
 "พี่ชายของข้าง" ได้ติดตามมาจากการคล่อง
 ข้างเขาเพื่อยึดตัว โยมีมีความสนใจใน
 เรื่องของข้างมาก เขารู้ว่า อูริงกิ หัวหน้า
 เผ่าโยนอังก้า มีความชำนาญชำนาญในเรื่อง
 ข้างและการสร้างเพนียดมาก อูริงกิ
 สามารถที่จะคุมงานสร้างเพนียดใหญ่ ๆ ซึ่ง
 บรรจุข้างโซลงนับจำนวน ร้อย เขือกได้ใน
 เวลาไม่เกิน ๒ สัปดาห์เช่นเดียวกับ เขือก
 ความเคยชินชำนาญในการฝึกข้างป่าให้
 เชื่อง และแล้ว โยมีกับพลายจำปาก็ได้พบ
 กันครั้งแรกที่เด็กหนุ่มไม่มีโอกาสจะเข้าไปใกล้
 พลายจำปาที่ถูกคนอื่นเข้าไว้ในเพนียดได้
 เนื่องจากอิซังก้า พ่อของเขากล่าวห้ามไว้
 เพราะข้างป่ากำลัง โกรธและคร่ำครวญมาก ไม่
 สมควรที่โยมีเด็กวัยรุ่นจะเข้าไปยุ่ง เขือก
 จึงทำหน้าที่เป็น ความผูกพันของ พลายจำปา

แต่งงานของเขือกก็ไม่สำเร็จ ในที่สุด โยมี
 ก็อาศัยความรู้อันและประสบการณ์ของเขาฝึก
 พลายจำปาให้สำเร็จลง วันหนึ่งขณะที่นำ
 พลายจำปา ผู้มีทั้งความน่ารักและน่าชิง
 ในความรู้สึกของคนอื่น ๆ แต่สำหรับโยมี
 พลายจำปา คือเพื่อนที่เขารักอย่างหมดจิต
 หมดใจ นกก็ทำให้ โยมีพบกับ ความผิด
 หวัง เพราะมันไม่อาจทนต่อสิ่งแปลกปลอม
 และสภาพใหม่ ๆ ได้ พลายจำปาจึงเกลียด
 ข้างป่าไปสมทบกับโซลงใหม่ และได้ท่องเที่ยว
 ไปด้วยไปเรื่อยจนในที่สุดเหตุการณ์
 ต่าง ๆ ก็ชักจูงให้ โยมีและพลายจำปาได้
 พบกันอีก.

วิจารณ์

Theodore J. Waldeck เป็นนักเขียน
 หนังสือเด็กคนหนึ่งผู้สนใจในเรื่องราวเกี่ยวกับ
 กับป่าทุ่งพงไพร และธรรมชาติวิทยา
 เขาผลิตงานในเรื่องนี้มาแล้วหลายเรื่อง
 เช่น Lions on the hunt และ On Safari
 เป็นต้น ภูมิหลังของเรื่องที่เขาส่งเขา
 ใช้ฉากป่าของแอฟริกาเป็นหลัก Waldeck
 เป็นผู้มีควมรู้สึกละเอียดอ่อนต่อเหตุการณ์
 ต่าง ๆ ได้พอสมควร โดยเฉพาะเรื่องการ
 ศึกษาเด็ก เขาสามารถใช้จิตวิทยาสำหรับเด็ก
 ได้มาถ่ายทอดเป็นตัวละครโดยอาศัยบท

บาทของตัวละครในเรื่องบรรยายความรู้สึก
นึกคิดของตัวผู้รู้ในได้อย่างเหมาะสม ใน
เรื่อง พลายจำปา นักเขียน ผู้เขียน
มีจุดมุ่งหมายที่จะถ่ายทอดความรู้สึกเกี่ยวกับ
เรื่องของช้างและการคล้องช้างแบบชาว
แอฟริกันโดยเฉพาะ ถึงกระนั้นก็ได้แทรก
ความรู้เกี่ยวกับชาติวงศ์วิทยาของชนพื้น
เมืองเผ่าต่าง ๆ ในใจกลางแอฟริกา เช่น
เผ่าฮันตู ซึ่งเป็นเผ่าพันธุ์ของพวกควาญ
ช้าง เช่น อิชังกา และโม่มี เผ่าปุกมี
เผ่าคารังเตย มีนิสัยเก็บตัว ขี้อายและ
โหดร้ายต่อช้าง ผู้อ่าน “พลาญจำปา” จะ
ได้เห็นแนวการประพันธ์ของ Waldeck ซึ่ง
สามารถผูกโครงเรื่องให้ค่อย ๆ เพิ่มความ
สนใจตัวขึ้นเป็นลำดับโดยอาศัย ธรรมชาติ
สัตว์และคนประกอบกัน ผู้เขียนได้แบ่ง
พรรณนาต่าง ๆ ของตัวผู้รู้ รวมทั้ง
ความรู้สึกของช้างไว้แทบทุกบททุกตอนใน
การดำเนินเรื่อง คุณธรรมข้อเด่น ๆ ที่
ประจักษ์ในเรื่องนี้ นอกเหนือจากการสอน
ให้รู้จักรักและเข้าใจสัตว์ ก็คือ หน้าที่
ความรับผิดชอบ ซึ่งตัวละคร—เอก ๆ แทบ
ทุกตัวมีอยู่ เช่น อิชังกา ผู้รับผิดชอบในการ
ทำงานเกี่ยวกับการคล้องช้างเข้างเพนียด
เขาจะต้องรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง

ของเพื่อนร่วมงานและชีวิตของสัตว์ อิชังกา
ผู้รับผิดชอบในการสร้างเพนียด ซึ่งจะต้อง
อาศัยความเอาใจใส่ดูแลในซ่งแต่ละต้นให้
มีความแข็งแรงทนทานพอที่จะป้องกัน
อันตรายจากโจรสลัด รวมทั้งการป้องกัน
ชีวิตคนและทรัพย์สินอื่น ๆ วัมมีให้ถูก
ทำลายเสียหายน โม่มี ตัวอย่างของตัว
ผู้รู้ที่เชื่อมั่นในตนเองเป็นอย่างมากถึง
กับเสี่ยงชีวิตโดยการฝึกช้างป่าที่กำลังดุ
ร้ายและไม่ยอมที่จะเข้าใจหรือคุ้นกับคน
อย่างง่าย ๆ เช่น พลาญจำปา ถ้าโม่มี
เชื่อฟังคำสั่งสอนของอิชังกา ผู้พ่อ เขา
อาจจะเอาชนะพลาญจำปาไม่ได้ แต่การ
ขัดขืนคำสั่งทำให้โม่มี ได้มีโอกาสเป็น
ทั้งเพื่อนและความของพลาญจำปา แต่ทั้ง
นี้ผู้เขียนก็ได้แฝงแฝงความคิดแก่นักอ่าน
ไว้ว่า จะต้องเป็นผู้มีความเชื่อมั่น
อดทนพร้อม ๆ กับมีความรู้ความสามารถ
มีความฉลาดไหวพริบ ไม่ประมาท และ
ประสพการณ์ประกอบกัน โม่มี เป็นตัวแทน
ของคุณธรรมเหล่านี้ นักเขียน ถ่ายทอด
เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมกับกำหนดบท
บาทให้โม่มี ผู้โชคที่สุจริตเอาชนะความ
เกเร อดทน และดุร้าย ของพลาญจำปาได้
โม่มีมีความเชื่อมั่นว่า “ข้ารู้ว่าข้าจะทำให้
มัน (พลาญจำปา) ชอบได้ ช้างป่าย่อมจะ

ฝึกให้เด็กหัดไต่รับสิ่งที่มีน้ำหนัก ข้างนี้แหละ
เกิดมาเป็นความดีของพลายจำปา” กว๊วเหตุน
เองเบคกำความดีแล้วผู้เพียรจะเอาชนะ
พลายจำปาจึงคาดคะเน ความสามารถของ
โยมมีฝึกไปมีหน้าซ้ายยังได้กล่าว คำถูก
เหยียบคหามโยม ซึ่งนับเป็นการทำลายนา
ใจของเด็กวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ฝึกกับ อีชิง
กำ นายความข้างผู้เป็นพ่อของโยม ซึ่งให้
โอวาทอันจับใจ โดยแฝงความอาทรห่วงใย
และเตือนสติแทนที่จะสยปรมาท พร้อม
นั้นนักไต่แฝงความรู้เรื่องข้างไว้ในคำพูด
กว๊วอย่างในตอนหนึ่งในบทที่ ๑๐ “ข้างเป็น
สัตว์ที่ประหลาด ไม่มีใครจะเชื่อมั่นได้ จน
กว่ามันจะไต่รับ การฝึก อย่างสม บูรณ์ เสีย
ก่อนจงระวังไว้ว่าข้างที่พลายจำปามันอาจ
จะหันมาเล่นงานเจ้าก็ได้ มันเองก็เคย
แสดงความเกรงมากับคนอื่นหลายครั้งแล้ว
จงจับตาดวงของมันให้ถี่ ถ้าเจ้าเป็นอะไร
ไปมันแค้นน้อย แม่ของเจ้าและพ่อคงจะโคก
เศร้าอย่าง ที่สุด ที่เกี่ยวนะ ลูกรักของ พ่อ”
แม้ว่าพลายจำปาจะเป็นหนังสือสำหรับเด็ก
วัยรุ่น แต่ก็นับว่าเป็นหนังสือในการศึกษา
เด็กสำหรับผู้ใหญ่ที่เป็นพ่อแม่ ครูอาจารย์
หรือ วงศ์าคณาญาติได้ ผู้ใหญ่เท่านั้นที่
จะสร้างหรือทำลายความภาคภูมิใจ และ
ความเชื่อมั่นของเด็กได้พร้อม ๆ กันโยมมี

เด็กหนุ่มผู้มั่นใจเชื่อมั่น ออกทน ทอรับ
และรักสัตว์กว๊วนน้ำใสใจจริง จึงเหมาะส
กับ พลาย จำปา ข้างหนุ่ม ผู้คร่ำเภาเร แล
มากทว๊วพศแต่ก็ยอมเข้าใจในความรั
และการปฏิบัติอย่างมิตรของโยมมี “ปลา
จำปา” จะทำให้ผู้อ่านคิดใจในลีลาขอ
เนื้อเรื่อง ความละเอียดละไมในการถ่า
ทอดความรู้ สักนึก คิด ทั้งของคน และสัตว์
โดยเฉพาะความเป็นผู้ช่างสังเกตและเข
ใจในความรู้สึกของเด็กที่ผู้เขียนมีอยู่ คุ
สมมติข้อนี้ขึ้นว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ
เขียนหนังสือเด็กเป็นอย่างมาก ในที่
การแปลความนั้น ผู้แปลได้พยายามอยู่
ยิ่งที่จะคงเนื้อหาเดิมไว้ กว๊วเหตุนเองจึง
บางตอนและผู้แปลออกจะเผละใช้สำนวนแ
ฝรังหลายแห่ง และบางแห่งเป็นสำ
พูดมากกว่าสำนวนเขียน เช่น ชวนไป
หลังไหล แม้ว่าข้อเท็จจริงของการ
บรรยายเพื่อให้เด็กอ่านเข้าใจ แต่ถ้า
พิจารณาในแง่ความรู้สึกของครูภาษาไป
แล้วก็นับว่าน่าจะแก้ไขได้ เป็นต้น
เปลี่ยนคำบางคำเป็น ชวนให้ไปดหลังแ
ไหล สำนวนเขียนคงจะอ่านได้ราบร
หรือที่แปลว่า “เป็นการยากแก่การ...
ซึ่งเมื่ออ่านดูแล้วรู้สึกไม่ค่อยจะเป็นภา
ไทยนัก และมีอีกคำซึ่งออกสำเนียงภา

ฝรั่งเศส มีหลายคำที่เขียนผิด คือ “เมอซี-
เออร์” แต่ก็น่าจะไม่ค่อยทลบบ่อยไปเป็น
“มอซีเออร์” ส่วนชื่อ Brillet สำเนียง
ฝรั่งเศสน่าจะออกว่า “บริแยต” แต่ถ้า
จะคิดว่าการ ออกเสียงตาม ตัวสะกดแบบ
สำเนียงอังกฤษ เป็น “บริลเลต” ก็เห็น
จะไม่เป็นไร อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาใน
ด้านการถ่ายทอดเนื้อหาส่วนใหญ่แล้วใกล้เคียง
กับต้นฉบับเดิมมาก ท่านที่อยากจะ
ฝึกอบรมเด็กวัย รุ่นของท่าน หรือแม้แต่ผู้
ใหญ่บางคนที่ยังขาดความเชื่อมั่น ขาด
คุณลักษณะการเป็นหัวหน้า ขาดความรับผิดชอบ

ผิดชอบในหน้าที่ ขาดความอดทนและอด
กลั้น ขาดการฝึกฝนตนเองในงานที่ตนรับผิดชอบ
รวมทั้งการขาดความรักต่อสัตว์
และน้ำใจอันเป็นมิตร ควรจะส่ง “พลาซ
จำปา” เล่มนี้ให้ไว้อ่านได้ตลอดเวลา เพราะ
อย่างน้อย “Janba, the elephant” ก็เป็น
ชื่อหนังสือที่อยู่ในรายชื่อของวรรณกรรมสำหรับ
เด็ก ในหนังสือ Children's Catalog
ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๐, ปี ๑๙๖๑ ซึ่งมี
Dorothy Herbert West และ Rachel Shor
เป็นผู้จัดทำและบรรณวิทย์พิมพ์โฆษณา คือ
H.W. Wilson.

ศิลปประชม

ผู้แต่ง
หนังสือประเภท
เวลา
ผู้พิมพ์โฆษณา
ผู้วิจารณ์

ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัทรทิศ ทิศกุล
ตำราสาขาวชิชาโบราณคดี
ราว พ.ศ. ๑๑๐๐ - ๑๗๘๐
องค์การคำของครุสภา
สุภาวดี เล่ห์หลกภัย*

เนื้อเรื่องย่อ

กล่าวถึงศิลปประชม ทางด้านประวัติ-
ศาสตร์ ศาสนา ปัญหาเกี่ยวกับตัวเมือง

พระนคร สถาปัตยกรรม ทัชหลั เล่า
ประวัติการอพยพประค และหน้าบันศิลปประชม
นั้น แบ่งได้เป็น ๓ สมัย คือ สมัยก่อนสร้าง

* บรรณารักษ์โท หน่วยจัดพิมพ์หนังสือและบัตรรายการ หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

เมืองพระนคร มีศิลปะแบบต่าง ๆ ๔ แบบ คือ ศิลปะแบบพนมดา (Phnom Da) ราว พ.ศ. ๑๑๐๐—๑๑๕๐ ศิลปะแบบสมโบร์ไพรกุก (Sambor Prei KuK) ราว พ.ศ. ๑๑๕๐—๑๒๐๐ ศิลปะแบบไพรกเมง (Prei Kmeng) ราว พ.ศ. ๑๑๘๐—๑๒๐๐ และศิลปะแบบกำพงพระ (Kampong Preah) ราว พ.ศ. ๑๒๕๐—๑๓๕๐ ศิลปะสมัยต่อมาเรียกว่าสมัยหัวข้อ มีศิลปะแบบกULEN (Kulen) เป็นศิลปะประจำสมัยมีอายุราว พ.ศ. ๑๓๗๐—๑๔๒๐ ต่อจากนั้นเป็นสมัยเมืองพระนคร มีศิลปะประจำสมัยรวมทั้งหมด ๕ แบบ คือ ศิลปะแบบพระโค (Preah Ko) ราว พ.ศ. ๑๔๒๐—๑๔๔๐ ศิลปะแบบบาเค็ง (Bakheng) ราว พ.ศ. ๑๔๔๐—๑๔๗๐ ศิลปะแบบเกาะแกร์ (Koh Ker) ราว พ.ศ. ๑๔๖๕—๑๔๙๐ ศิลปะแบบแปรรูป (Pre' Rup) (หัวข้อ) ราว พ.ศ. ๑๔๙๐—๑๕๑๐ ศิลปะแบบบันทายศรี (Banteay Srei) ราว พ.ศ. ๑๕๑๐—๑๕๕๐ ศิลปะแบบคลัง (Khleang) ราว พ.ศ. ๑๕๑๐—๑๕๖๐ ศิลปะแบบบาปวน (Baphuon) ราว พ.ศ. ๑๕๖๐—๑๖๓๐ ศิลปะแบบนครวัด (Angkor Vat) ราว พ.ศ. ๑๖๕๐—๑๗๒๐ และศิลปะแบบบาเยน

(Bayon) ราว พ.ศ. ๑๗๒๐—๑๗๘๐ ศิลปะแต่ละสมัยที่กล่าวมาแล้วนี้ มีสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะ แบบ และความงดงามแตกต่างกันไปรวมทั้งทั้งศิลปะที่แกะสลักประติมากรรม และหุ่นปั้นที่ประดับสถาปัตยกรรมนั้น ๆ รายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้ผู้พนธ์ทรงอธิบายอย่างละเอียดพอสมควร และแนะนำหลักในการพิจารณาถึงวิวัฒนาการของโบราณสถานลวดลายต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณา สำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะของเขมรบ้านใกล้เคียงของประเทศไทย.

วิจารณ์

หนังสือศิลปะเขมรนี้ ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัทรทิศ ทิศกุล คณะบดีคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่เรียบเรียงจากหนังสือภาษาฝรั่งเศส ๒ เล่ม คือ หนังสือเรื่อง "ศิลปะเขมรและชนใหญ่แห่งวิวัฒนาการ (L'Art Khmer, 1 Grandes Etapes de Son Evolution)" ของนางจิเลแบร์ต เดอ โครราล เรมูซาค (de Coral Remusat) ที่พิมพ์เป็นครั้งแรกที่กรุงปารีส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ และหนังสือเรื่อง "ประเทศกัมพูชา (Le Cai

bridge)" ของศาสตราจารย์ จอง บวส-
 สลีเย (J. Boisselier) ศิลปินที่กรุงปารีส
 เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ หนังสือทั้ง ๒ เล่มนี้
 เป็นหนังสือสำคัญทางทำนวิชาโบราณคดี
 ผู้พิมพ์ คือประยอมเล่มัน เป็นผู้ศึกษา
 เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ มาโดย ตรง
 และทรงศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ ทรงสอน
 วิชาโบราณคดีและวิชาภาษาตะวันตกใน
 คณะโบราณคดี ทรงเชี่ยวชาญภาษาฝรั่ง
 เศส และทรงเรียบเรียงหนังสือทางสาขา
 วิชาโบราณคดีหลายเล่ม พระนามและ
 ผลงาน ของ ท่าน เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นัก
 โบราณคดี และประวัติศาสตร์ทั้งไทยและ
 ต่างประเทศ สำหรับหนังสือเล่มนี้ ผู้พิมพ์
 ทรงแนะนำวิธีการกำหนดโบราณวัตถุสถาน
 จากการพิจารณาวิวัฒนาการของลวดลาย
 เป็นสำคัญ ซึ่งวิธีการนี้สามารถนำไปใช้
 ในการ กำหนดอายุโบราณวัตถุสถานสมัย
 ลพบุรีในประเทศไทยได้ เพราะศิลปะขอม
 ได้เคย แพร่ ขยายเข้ามาในดินแดนที่เป็น
 ประเทศไทยปัจจุบันนี้ จึงเป็นหนังสือที่
 เหมาะสำหรับผู้สนใจวิชาโบราณคดีและ
 ประวัติศาสตร์ศิลปะภายในประเทศไทย
 คำนำของหนังสือเขียนโดยผู้พิมพ์เอง แนะนำ

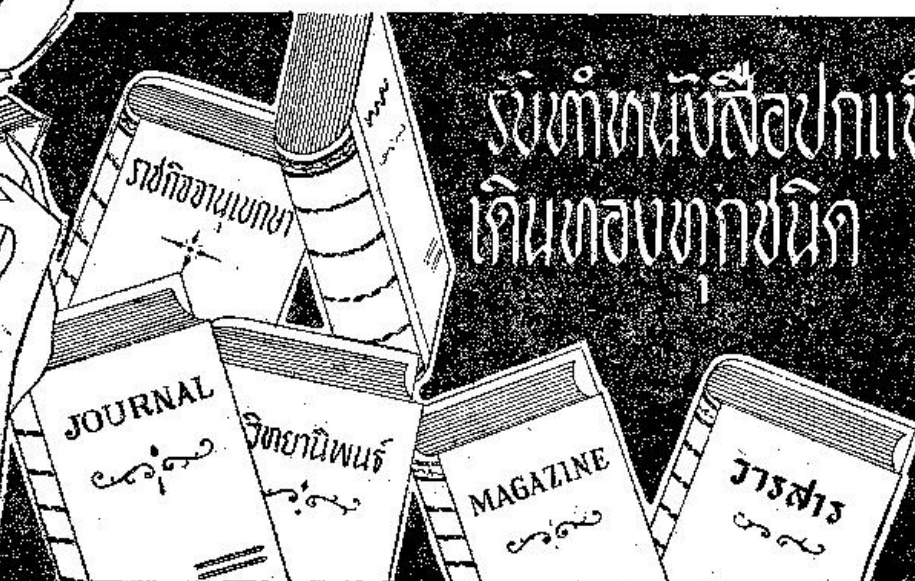
นำที่มาของหนังสือ วิธีการหาอายุโบราณ
 สถาน และรายชื่อศิลปสมัยต่าง ๆ การ
 แบ่งเนื้อหาของเรื่องแบ่งออกเป็น ๑๖ บท เริ่ม
 ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ ศาสนา และปัญหา
 เกี่ยวกับตัวเมืองพระนคร เพื่อให้ผู้อ่านได้
 ทราวยประวัติและความเป็นมาของประเทศ
 กัมพูชาอย่างคร่าว ๆ ต่อจากนั้นจึงกล่าว
 เน้นทางทำนศิลปะ เริ่มด้วยสถาปัตยกรรม
 ทัชหลัง เสาประตูประอบประตู และหน้า
 บันตามลำดับ ผู้พิมพ์ทรงย่อคำอธิบาย
 เฉพาะใจความที่สำคัญ เพื่อให้เข้าใจง่าย
 แม้คนที่ไม่ได้ศึกษาทางทำนนี้โดยตรง ก็
 สามารถเข้าใจได้ ส่วนผู้ที่ศึกษาทางทำน
 นี้โดยตรง ก็ใช้หนังสือเล่มนี้ประกอบการ
 ศึกษาได้ เนื้อเรื่องเน้นวิชาการเป็นสำคัญ
 ชื่อศิลปะและโบราณสถานที่เป็นคำภาษา
 ต่างประเทศที่ถอดเป็นคำไทยแล้ว มีคำ
 ภาษาอังกฤษกำกับไว้ทุกคำ การเรียง
 พิมพ์ หัวข้อ เรื่อง ใช้ตัวหนาเห็นชัดเจต
 ส่วนคำอธิบายใช้ตัวบาง ศิลปะแต่ละสมัย
 มีปี พ.ศ. กำกับไว้ทุกสมัย ว่าอยู่ในระยะ
 พ.ศ. ไตถึง พ.ศ. ไต เฉพาะสถาปัตยกรรม
 มีแผนผังของโบราณสถาน ประกอบคำ
 อธิบายชัดเจนพอสมควร ส่วนรูปภาพ
 รวมพิมพ์ไว้ด้านหลังต่อจากเนื้อเรื่อง ทำ

ให้ไม่สะดวกแก่การดูเพื่อเทียบกับเนื้อเรื่อง
ทำให้เสียเวลาพลิกกลับไปมา ภาพ
ประกอบเป็นภาพขาวดำ ชัดเจนพอสมควร
รูปเล่มกระตกรัก นับว่าเป็นหนังสือที่น่า

สนใจและเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ
มากพอสมควร แม้ว่าจะมีข้อเสียเกี่ยวกับการ
พิมพ์รูปถ่ายบ้างก็ไม่ทำให้คุณค่าของ
หนังสือลดน้อยลง.

วอนชัย

ตึกเลขที่ 9/82-83 ถนนสีหวิสาร-ห้วยขวาง ซอยสมบรมพัฒน์
ต.สามเสนใน อ. พญาไท พระนคร โทร. 76036

รับทำหนังสือปกแข็ง
เงินทองทุกชนิด

ท่านถาม - เราตอบ

ควบคุมโดย..... ลมุล รัตนากร

คอลัมน์นี้ เปิดขึ้นเพื่อช่วยบรรณารักษ์และผู้สนใจในห้องสมุด ให้ได้ข้อจัดปัญหาหรือคลี่คลายปัญหาที่มีอยู่ให้บรรเทาเบาบางลงไปเท่าที่จะสามารถทำได้ ปัญหาใดที่หนักเกินกำลัง ก็จะเชิญผู้รู้ในสาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยบรรณารักษศาสตร์เป็นผู้ตอบ จึงใคร่ขอเชิญชวนให้เพื่อนบรรณารักษ์และผู้สนใจในวิชาห้องสมุด ใช้คอลัมน์นี้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวท่านเองและแก่วงการบรรณารักษ์สืบไป.

ในการถามปัญหา โปรดแจ้งชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของท่านอย่างชัดเจน หากท่านผู้ใดไม่ประสงค์จะให้ผู้อ่านวารสารทราบนามจริงของท่าน กรุณาบอกนามแฝงที่ต้องการให้ใช้มาด้วยก็จะสะดวกดี เวลาเขียนปัญหาของท่านลงในวารสารก็จะบอกเฉพาะชื่อหรือนามแฝงกับจังหวัดเท่านั้น นอกนั้นเราจะเก็บไว้เป็นความลับค่ะ.

ปัญหาที่ตอบไปข้อใด หากเพื่อนบรรณารักษ์ผู้ใดต้องการจะช่วยตอบเพิ่มเติม คอลัมน์ท่านถาม-เราตอบ ก็ขอรับด้วยความยินดีและขอบคุณมาก.

สำหรับฉบับนี้ เนื่องจากเป็นฉบับแรกและยังไม่มีผู้ใดถามมา จะขอรวบรวมปัญหาเท่าที่ได้ยินได้ฟังมาก่อน โดยขอให้เพื่อนบรรณารักษ์หลายๆ ท่านช่วยกันตอบปัญหา เชื่อว่าคงจะตรงกับปัญหาของบางท่านบ้างตามสมควร.

ปัญหา

ผู้บริหารเห็นว่างานของบรรณารักษ์เป็นงานเบา บรรณารักษ์จึงต้องสอนด้วย.

ตอบ

การที่บรรณารักษ์จะต้องสอนนั้น ใครจะขอให้พิจารณาผลดี-ผลเสีย ดังนี้:-

ผลดี

๑. บรรณารักษ์ที่ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ถ้าไม่สอนบ้างผู้บังคับ

บัญชาจะเอาปริมาณงานที่ไหนดมาขอเลื่อนขึ้นเงินเดือน.

๒. บรรณารักษ์ที่สอนนักเรียนในโรงเรียนทุกคนเป็นลูกศิษย์ ง่ายต่อการขอร้อง ขอร้าง และการควบคุมให้อยู่ในกฎเกณฑ์ของห้องสมุด.

๓. เวลาในโรงเรียนต่างๆ ขยายชั้นเรียนมาก แต่อัตราครูไม่เพิ่ม หรือเพิ่มแต่น้อย ไม่เพียงพอที่จะสอน การที่จะให้บรรณารักษ์ทำงานห้องสมุดและสอนด้วย

จะช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้โรงเรียน
ไปได้ทางหนึ่ง.

ผลเสีย

๑. บรรณารักษ์ที่มีวุฒิบรรณารักษ
ศาสตร์ เมื่อมาทำการสอนจะต้องทำงาน
หนักยิ่งกว่าครูคนอื่น ๆ เพราะบางครั้งจะ
พบว่า ในขณะที่ตนกำลังจะไปสอน เมื่อครู
บางท่านมาขอให้หาหนังสือ ฯลฯ ก็ต้องเข้า
สอนเข้าไป ไม่บริการก็ไม่ได้ บริการก็ไม่
ดี ผลสุดท้ายก็สุขภาพจิตเสื่อมไปตาม ๆ
กัน.

๒. บรรณารักษ์ที่มีชั่วโมงสอนมาก
เกินไป จะทำงานสองด้านให้โดยดีย่อมเป็น
ไปได้ยาก เพราะงานห้องสมุดเป็นงานที่
ต้องทำอยู่ไม่ได้ขาดระยะ มีฉะนั้นงานจะ
เป็นคินพอกหางหมูสะสมไม่สิ้น ขณะเดียว
กัน เมื่อสอนก็ต้องทำหน้าที่ครูที่ดี ที่ต้อง
เตรียมการสอน ตรวจสมุดงาน ฯลฯ.

๓. เมื่อโรงเรียนขยายชั้นเรียนขึ้น
นักเรียนเพิ่มขึ้น จำนวนหนังสือก็ต้องเพิ่ม
ขึ้น งานห้องสมุดก็มากขึ้น เช่นเดียวกับ
งานอื่น ๆ เหมือนกัน ทั้งนี้ ถ้าในขณะที่
งานห้องสมุดกำลังมากขึ้น แล้วเอาบรรณา
รักษ์ไปสอนเสมือนครูคนอื่น ๆ เสียอีก แล้ว
มีคองยัดห้องสมุดหรือ หรือจะให้บรรณา

รักษ์ทำงานเป็นสองเท่าของคนทั่วไป
สละ อดทน และยิ้มแย้มแจ่มใสต่อบรร
ณารักษ์ทุกคน.

เมื่อเป็นเช่นนั้น เห็นจะต้องช่วย

ทำงานหลาย ๆ คน โดยมีคณะกรรมการ
ห้องสมุดมีบรรณารักษ์เป็นหลัก มีครู
มาช่วยกันทำงานห้องสมุดคนละไม้คนละ
ตามแต่กำลังความสามารถ และใคร
ใครมีชั่วโมงสอนก็ไปสอน ใครไม่มีชั่วโมง
สอนก็มาประจำทำงานห้องสมุด คง
ผ่อนหนักเป็นเบาไปได้อย่างไร หากบรร
ณารักษ์จะลองเสนอเรื่องนต่อผู้บริหารประ
ค้ำชี้แจงอันมีเหตุผลของบรรณารักษ์
พอทำให้เรื่องนั้นดำเนินไปได้ มีห้อง
หลายสิบแห่งที่ใช้แก้ปัญหาทางานนั้นมี
บรรณารักษ์ควยวอน.

โปรดอย่าน้อยใจและถือว่าผู้บริหาร
เลย บางที ท่านเองก็อยู่ในฐานะที่กล
เข้าค่ายไม่ออกด้วยนโยบายขยายชั้นเ
กระดับชั้นของราชการอยู่ไม่น้อยเห
กัน.

ลมูล รัตติกาล^(๑) ผู้ตอบ

ปัญหา

ห้องสมุดมีหนังสือซ้ำรุดเป็นจำ
มาก ไม่สามารถจะซ่อมได้ทัน มีวิธี

ปัญหาที่ข้อใด.

ตอบ

ถ้าในกรณีที่ต้องการจะบริการผู้ใช้ให้
ไวกว้างและทันใจ ประกอบกับห้องสมุด
นั้นมีงบประมาณเพียงพอ ก็น่าจะหาซื้อ
หนังสือใหม่มาแทนเสียเลย ยิ่งถ้าเป็นหนังสือ
ที่ราคาถูก และเมื่อคำนวณแล้วถ้า
ซื้อก็ไม่คุ้มค่า ก็ควรอย่างยิ่งที่จะซื้อ
หนังสือใหม่ดีกว่าที่จะเสียทั้งเวลาและแรง-
งานมาซื้อหนังสือเหล่านั้น.

แต่ในกรณีที่เป็นหนังสือที่หายาก หรือ
ไม่สามารถที่จะหา มาทดแทนได้ หรือเห็น
ว่าเมื่อซื้อแล้วได้ผลคุ้มค่า ก็น่าจะจัด
การซื้อ และเพื่อที่จะบริการผู้ใช้ให้ได้ดีขึ้น
ก็ควรแยกหนังสือที่จะซื้อออกเป็นประเภท
คือ ประเภทที่ผู้ใช้ใช้มาก และต้องใช้อยู่
เสมอ ก็ควรที่จะซื้อก่อนหรือซื้อทันที
ที่หนังสือนั้นขาด และเมื่อหนังสือที่ผู้ใช้
ต้องการใช้มากเราบริการซื้อให้ทันทั่วถึง
ผู้ใช้ไม่ขาดการใช้นานนัก ก็จะทำให้ผู้ใช้
รู้สึกว่าบรรณารักษ์ไม่ทำงานล่าช้านัก ข้อ
สำคัญก็คือ บรรณารักษ์จะต้องรู้ว่าหนังสือ

เล่มใดเป็นที่ต้องการมากน้อยเพียงไร นั้น
ก็ต้องเอาใจใส่กับหนังสือเหล่านั้นพอสมควร
และจัดการให้ซ่อมตามลำดับก่อนหลัง ไม่
นำมาหมักหมมไว้นานเป็นกองโต ซึ่งบรร-
ณารักษ์เองก็หมกมุ่นใจในการซ่อม
เหมือนกัน นอกจากนี้ควรพยายามชัก
ชวนนักเขียนที่สนใจหรือมีน้ำใจที่จะช่วยมา
หัดการซ่อมก็จะช่วยแก้ปัญหาได้ทางหนึ่ง
ข้อสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ ควรพยายาม
หาอุปกรณ์การซ่อมให้ครบครันและมีสิ่ง
อำนวยความสะดวกพอสมควร ซึ่งจะช่วย
ให้บรรณารักษ์มีกำลังใจทำงานอย่างจริงจัง
และแก้ปัญหาคำถามซ่อม ไม่ทันใดก็ตาม
สมควร.

เกษร สุพรรณพ่ายพ^(๒) ผู้ตอบ

ปัญหา

ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง มี
โต๊ะและเก้าอี้ไม่เพียงพอกับผู้ใช้ ท่านจะมี
วิธีการแก้ปัญหานี้อย่างไร.

ตอบ

การแก้ปัญหานี้อาจทำได้ ดังนี้:—

๑. จัดหนังสือจำนวนหนึ่งไปไว้ในห้องเรียนโดยจัดเป็นมุมหนังสือภายในห้องเรียนโดยมีครูประจำชั้นรับผิดชอบในการดูแลหนังสือจำนวนนั้น หรือถ้าครูประจำชั้นมีงานมากไม่มีเวลามารับผิดชอบได้ก็อาจจะจัดให้หัวหน้าห้องเป็นคนรับผิดชอบและคอยดูแลหนังสือจำนวนนี้ไว้ ถ้าหัวหน้าห้องจะดูแลไม่ค่อยทั่วถึง อาจจะจัดตั้งเป็นคณะผู้ดูแลหนังสือขึ้นมากลุ่มหนึ่ง อาจจะมียกเรียนในห้อง ๓-๔ คน เปลี่ยนเวรกันคอยดูแลและรับผิดชอบ และทุกคนในห้องเรียนก็ต้องรับผิดชอบในหนังสือเหล่านั้นร่วมกันด้วย.

๒. ในกรณีที่ไม่มีเวลาอ่านหนังสือและวารสารในห้องสมุด เราอาจจะแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านหนังสือในห้องสมุดได้ดังในข้อที่ ๑ ส่วนในเรื่องของวารสาร ถ้ามีคนต้องการอ่านวารสาร, หนังสือพิมพ์รายวันแต่ไม่มีที่นั่งอ่าน เราอาจจะแก้ปัญหาได้ดังนี้คือ :-

ให้นักเรียนยืมวารสาร หรือ หนังสือพิมพ์ออกไปอ่านในห้องเรียนที่อยู่ติดกับห้องสมุดหรือห้องเรียนอื่นๆ โดยกำหนดเวลา

ยืมไว้ในเวลาจำกัด เช่น ให้ยืม ๑ ชั่วโมง มีการเซ็นยืมเหมือนหนังสือ แต่ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ ซึ่งสามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้น เราอาจกำหนดเวลาให้ยืมไปอ่านในห้องเรียนครึ่งชั่วโมง ผู้ยืมวารสารและหนังสือต้องรับผิดชอบต่อวารสารและหนังสือที่เขาไป ถ้าถูกฉีกขาดหรือชำรุดมีการชำรุดใช้ ฉะนั้น เวลาที่ผู้ยืมยืมวารสารหรือหนังสือพิมพ์มาส่งบรรณารักษ์ควรตรวจตราดูความเรียบร้อยด้วย.

๓. บรรณารักษ์หาสื่อมาให้นักเรียนมาใช้ห้องสมุดมากจนไม่เพียงพอจะนั่ง บรรณารักษ์ก็ให้นักเรียนนั่งอ่านหนังสือในห้องสมุด.

๔. บรรณารักษ์จัดหาเก้าอี้ตัวโตมาเสริมไว้ในห้องสมุด ตามปกเก็บไว้ ถ้ามีคนมาใช้มากๆ ก็ให้นำเก้าอี้เหล่านั้นออกมาตั้งอ่านหนังสือ

๕. ถ้าไม่มีเก้าอี้จะมาเพิ่มแล้ว บรรณารักษ์อาจจะหาไม้เป็นแผ่นๆ มาวางโดยที่ใส่เก้าอี้ ๒ ตัวหวดท้าย แล้วให้พาด ซึ่งสามารถจะเพิ่มที่นั่งได้อีก

๖. อีกเวลาเปิดห้องสมุดออกไปอีก
เพื่อให้ นักเรียน ได้เข้ามา ใช้ในเวลาอื่น ๆ
ก็จะ ได้ไม่เข้ามาแน่นอยู่ ในเวลาใดเวลา
หนึ่งโดยเฉพาะ.

๗. เพิ่มจำนวนหนังสือที่จะให้ยืมแต่
ละคร และยืมเวลาการยืมออกไป เพื่อ
นักเรียนจะได้มีเวลาเพิ่ม.

นางนวล ลำชา(๑) ผู้ตอบ

ปัญหา

ห้องสมุดไม่มีบัตรรายการ เพราะไม่มี
พิมพ์กติกพิมพ์บัตรรายการ ต้องยืมของ
แผ่นก่อนมา ทำให้หนังสือส่วนมากในห้อง
สมุดไม่มีบัตรรายการช่วยในการค้นหา
หนังสือได้.

ตอบ

การมีบัตรรายการในห้องสมุดเป็นเรื่อง
สำคัญ มีหนังสือในห้องสมุดก็ควรจะมีบัตร
รายการของหนังสือเหล่านั้นด้วย ถ้าไม่มี
เครื่องพิมพ์และม้วนอยู่ หนังสือก็
มากขึ้น ๆ หนังสือที่ไม่มีบัตรรายการก็เพิ่ม
จำนวนขึ้น บัตรรายการที่ยังไม่ได้พิมพ์

ก็มากขึ้น จนบางที่เมื่อบัตรรายการเริ่ม
พิมพ์ออกมาเรียงในตู้บัตรรายการ ก็เป็น
เวลาที่หนังสือเล่มนั้นก็จำหน่ายออกจาก
บัญชีเพราะชำรุด เมื่อเป็นเช่นนั้นก็แสดงว่า
เรื่องการทำบัตรรายการนั้น รอไม่ได้ จะ
ต้องทำให้มีขึ้นให้ได้.

ถ้าเช่นนั้น เห็นจะต้องเริ่มทำบัตรราย
การ โดยไม่ต้องพิมพ์จริงอยู่ บัตรราย
การที่เขียนด้วยลายมือเขียน อาจจะไม่สวย
งาม ไม่ทนทาน ฯลฯ แต่ถึงอย่างไร ราย
ละเอียดในบัตรรายการก็ยังคงเหมือนเดิม
โดยถือหลักว่า "มีไม่คี่ คี่กว่าไม่มี" ถ้า
เช่นนั้นละก็จะเป็นอันว่าพิมพ์ไปเท่าที่มีเครื่อง
พิมพ์ (ยืมมาได้) เมื่อใดที่มีเครื่องพิมพ์
มาไม่ได้ เราก็ทำบัตรรายการไปโดยไม่
หยุดยั้ง โดยวิธีเขียนด้วยตัวบรรจงหรือ
หวัดแกมบรรจง คงจะพอแก้ปัญหาไปได้
บ้างละกระมัง.

ถมุล รัตตากร(๑) ผู้ตอบ.

เอกสารอ้างอิง

๑. นางสาวถมุล รัตตากร ป.ม., กศ.บ., M.A.
in Library Science บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ปทุมวัน.

Miss Lamoon Ruttakorn., Cert. in Sec. Ed. B. in Ed., M.A. in Library Science The Librarian, College of Education, Patumwan.

๒. นางสาวเกษร สุพรรณพ่ายพ์ กศ.บ., ประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์ M.A. in Library Science บรรณารักษ์ห้องสมุด วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

Miss Keson Suphanpharyab, B. in Ed., Graduate Diploma in Library Science,

M. ni Library Science. A Librarian College of Education, Prasarn Mittr.

๓. นางสาวนงนวล ล่ำซำ กศ.บ., ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเรื่องเด็ก.

Miss Nongnuan Lamsam, B. in Ed., Graduate Diploma in Library Science, The Librarian, The Bangkok Institute for Child Study.

ร้านแข่งส่ง

๑๗๖ ถนนเจริญกรุง สะพานเหล็กบน พระนคร

- รับทำปกหนังสือ เย็บเล่มวารสารและหนังสือพิมพ์
- จำหน่ายวัสดุและครุภัณฑ์ห้องสมุดทุกชนิด ทั้งของที่ทำในประเทศ และจากต่างประเทศ

โดยราคาข่อมเขมาเป็นกันเอง บริการรวดเร็ว

สนใจ โปรดติดต่อ ร้านแข่งส่ง โทร. ๒๕๕๗๓

บทบรรณาธิการ

กองทุนสงเคราะห์ชุมชน

ในการประชุม การ สังคม สงเคราะห์
แห่งชาติครั้งที่ ๖ และการประชุมใหญ่
สามัญ ครั้งที่ ๘ ของสภาสังคมสงเคราะห์
แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
เมื่อวันที่ ๖-๑๒ เมษายน ๒๕๑๔ ณ
หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดยมีหัวข้อการประชุมว่า “ประชาชนกับ
การพัฒนางานสังคมสงเคราะห์” นั้น ผู้
เขียนได้มี โอกาส เข้าร่วม การประชุมด้วย
ในฐานะ เป็นผู้ แทน ของ สมาคม หอสังคม
แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็น องค์การ สมาชิก
กิจกรรมระหว่างการประชุมที่ผู้เขียนสนใจ
และคิดว่าในอนาคตอันใกล้จะผูกพันกับงาน
สังคมสงเคราะห์และระอำนวยการประโยชน์ต่อ
การดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยว
กับงบประมาณประจำปีของสมาคมหอสังคม
แห่งประเทศไทยเป็นอย่างมาก คือ (๑)
การบรรยายเรื่อง “กองทุนสังคมสงเคราะห์

ชุมชน” โดยนายสยม รัตนวิจิตร และ
(๒) การประชุมกลุ่มทางวิชาการ กลุ่ม
ที่ ๔ เรื่อง “การหาทุนแบบกองทุนสังคม
สงเคราะห์ชุมชน” โดยนายแพทย์จินดา
สิงห์เนตร เป็นประธานของที่ประชุมกลุ่ม
การบรรยาย และประชุมกลุ่ม ทางวิชาการ
ตามที่ผู้เขียนได้ฟัง และได้อ่านจากเอกสาร
เผยแพร่ พอจะสรุปเอาเฉพาะส่วนสาระ
สำคัญบางตอนได้ดังนี้:-

๑. คำว่า “กองทุนสังคมสงเคราะห์
ชุมชน” ซึ่งแปลมาจากภาษาอังกฤษว่า
Community Chest ทางจังหวัดเชียงใหม่ได้
เริ่มดำเนินการขึ้น แล้ว เป็น แห่ง แรกใน
ประเทศไทย และใช้ชื่อว่า “กองทุน
สงเคราะห์ชุมชน” ที่ประชุมกลุ่มเห็นว่า
เป็นชื่อที่กระตือรือร้นเหมาะสมที่สุด จึง
มีมติขอให้ใช้ชื่อ “กองทุนสงเคราะห์
ชุมชน” แทนต่อไป.

๒. กองทุนส่งเสริมการศึกษาคือ (๑) การที่องค์การสังคมส่งเสริมให้เอกชนหลาย ๆ องค์การรวมตัวเข้าด้วยกัน แล้วดำเนินการหาทุน อย่างเป็นกอบเป็นกำมีเฉพาะครั้งเดียว และ (๒) การที่ผู้บริจาคทั้งรายใหญ่รายย่อย พร้อมใจกันบริจาค อย่างเป็นกอบเป็นกำให้แก่องค์การดังกล่าว อย่างกว้างขวางมีครั้งเดียวเช่นกัน หรือ คือ การร่วมมือร่วมใจและรวมตัวกัน ขอ และ การร่วมมือร่วมใจ และรวมตัวกัน ให้ อย่างเป็นกอบเป็นกำเพียงครั้งเดียว ทั้งนี้ โดยรายงานผลการเรียไรให้ประชาชน ทราบอย่างชัดเจนทุกกระเบาะ.

๓. กองทุนส่งเสริมการศึกษามี วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ องค์การ สังคม ส่งเสริมที่อาสาสมัครมีทุนดำเนินงานเต็ม ที่ตามที่ต้องการ.

๔. การดำเนินงานแบบ “กองทุน ส่งเสริมการศึกษาคือ” จะให้ผลดีดังนี้ คือ:—

(๑) ผลดีแก่ผู้บริจาค ไม่ว่าอายุ เบื่อหน่าย ไม่ต้องหลบหน้าผู้ขอบริจาค บ่อย ๆ ไม่ต้องอึดอัดใจที่จะต้องจำใจบริจาค ใดๆ ที่อาจจะไม่เต็มใจหรือไม่พร้อม, ผู้ที่ วางหน้าว่าจะบริจาคเมื่อใด วางแผน

กำหนดไว้ได้ว่า ขึ้นจะบริจาคเท่าใด เป็น ผลดีแก่การเตรียมงบประมาณ ทำให้ บริจาคแล้วยังสบายใจเป็นสุข, ทำให้ แน่ใจว่าเงิน ที่บริจาคไปนั้น จะถูกนำไปใช้ จ่ายอย่างคุ้มค่า เพราะมีการพิจารณา อนุมัติโครงการล่วงหน้าอย่างรอบคอบก่อน ที่จะขอให้บริจาค, จำนวนที่ขอให้บริจาค กองทุน ส่งเสริมการศึกษาก็ให้ พอ ดี กับ ความ จำเป็นในขั้นนี้ ซึ่งจะเป็นธรรมแก่ผู้บริจาค ยิ่งขึ้น.

(๒) ผลดี แก่ องค์การ สังคม ส่งเสริมการศึกษาคือเป็นสมาชิก ประหยัดทุนที่จะต้องลงไปในการวิ่งเต้นหาทุนเอง, ไม่ต้อง ยุ่งยากมากมายมีหลาย ๆ ครั้งในการหา ทุน, มีเวลาทำเนิงานสังคมส่งเสริมการ ศึกษาจริง ๆ มากขึ้น, จะได้เป็นที่รู้จักและได้รับความสนับสนุนของประชาชนส่วนใหญ่มากขึ้น เพราะผู้บริจาคทุกคนย่อมเชื่อว่าคนมีส่วนสนับสนุน องค์การสมาชิก ของกองทุน ส่งเสริมการศึกษาคือทั้งหมดทุกองค์การ.

(๓) ผลดีแก่อาสาสมัคร ประหยัด เวลาและแรงงานของอาสาสมัครในการหา ทุน คือทุ่มเทความพยายามและเวลาอย่าง เต็มที่ มีครั้งเดียว แล้วก็หมดสิ้นภาระ แทนที่จะต้องหาแล้วหาอีกหลาย ๆ ครั้ง,

๒. กองทุนสงเคราะห์ชุมชน คือ (๑) การที่องค์การสังคมสงเคราะห์เอกชนหลาย ๆ องค์การรวมตัวเข้าด้วยกัน แล้วดำเนินการหาทุนอย่างเป็นกอบเป็นกำปีละเพียงครั้งเดียว และ (๒) การที่ผู้บริจาคทั้งรายใหญ่รายย่อย พร้อมใจกันบริจาคอย่างเป็นกอบเป็นกำให้แก่องค์การดังกล่าวอย่างกว้างขวางปีละครั้งเดียวเช่นกัน หรือ คือ การร่วมมือร่วมใจและรวมตัวกัน ขอ และการร่วมมือร่วมใจ และรวมตัวกัน ให้
 อย่างเป็นกอบเป็นกำเพียงปีละครั้งเดียว ทั้งนี้ โดยรายงานผลการเรียไรให้ประชาชนทราบอย่างซื่อสัตย์ทุกกระเบาะ.

๓. กองทุนสงเคราะห์ชุมชน มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ องค์การ สังคมสงเคราะห์อาสาสมัครมีทุนดำเนินงานเต็มตามที่ต้องการ.

๔. การดำเนินงานแบบ “กองทุนสงเคราะห์ชุมชน” จะให้ผลดังนี้ คือ :—

(๑) ผลดีแก่ผู้บริจาค ไม่ว่าคาญ เบื่อหน่าย ไม่ต้องหลบหน้าผู้ขอบริจาค บ่อย ๆ ไม่ต้องอึดอัดใจที่จะต้องจำใจบริจาค
 หนึ่ง ๆ ที่อาจจะไม่เต็มใจหรือไม่พร้อม, รู้ตัวล่วงหน้าว่าจะบริจาคเมื่อใด วางแผน

กำหนดไว้ได้ว่า ปีนี้บริจาคเท่าใด ผลดีแก่การเตรียมงบประมาณ ทำ
 บริจาคแล้วก็ยังสบายใจเป็นสุข, ทำ
 แน่ใจว่าเงิน ที่บริจาคไปนั้น จะถูกนำไป
 จ่ายอย่างคุ้มค่า เพราะมีการพิจารณา
 อนุมัติโครงการล่วงหน้าอย่างรอบคอบ
 ที่จะขอให้บริจาค, จำนวนที่ขอให้บริ
 กองทุนสงเคราะห์ก็จะให้พอดีกับค
 จำเป็นในนั้น ซึ่งจะเป็นกรรมแก่ผู้บริ
 ยิงชน.

(๒) ผลดีแก่องค์การสังคม
 เคราะห์ที่เป็นสมาชิก ประหยัดทุน
 ต้องลงไปในการวิ่งค้นหาทุนเอง, ไม่
 ยุ่งยากมากมายปีละหลาย ๆ ครั้งในกา
 ทุน, มีเวลาทำเนิงานสังคมสงเคร
 จริง ๆ มากขึ้น, จะได้เป็นที่รู้จักและไ
 ความสนับสนุนของประชาชนส่วนใหญ่
 ขึ้น เพราะผู้บริจาคทุกคนย่อมเชื่อว่า
 ส่วนสนับสนุน องค์การสมาชิก ของก
 สงเคราะห์ชุมชนทั้งหมดทุกองค์การ.

(๓) ผลดีแก่อาสาสมัคร ประ
 เวลาและแรงงานของอาสาสมัครในกา
 ทุน คือทุ่มเทความพยายามและเวลา
 เต็มที่ ปีละครั้งเดียว แล้วก็หมด
 แทนที่จะต้องหาแล้วหาอีกปีละหลาย ๆ

โอกาสให้อาสาสมัครได้รวมตัวกลม
กลืนกันได้อย่างแน่นแฟ้น และกว้างขวาง
ขึ้นจำนวนมาก ๆ เพราะสังคมสงเคราะห์
ได้สำเร็จได้นั้น ต้องมีอาสาสมัครหญิงชาย
และจากทุกอาชีพมาร่วมมือร่วมใจกันจริง ๆ
เกิดความรักใคร่สามัคคีในหมู่ นักสังคม
สงเคราะห์อาสาสมัครยิ่งขึ้น.

(๔) ผลดีแก่ชุมชน ทำให้เกิด

ความประสานงาน ระหว่าง ฝ่ายต่าง ๆ ใน
ชุมชนนั้น อย่างกว้างขวาง อันจะเป็นผล
ให้การปฏิบัติงานเรียบร้อย และช่วยเหลือ
ประชาชนใน ชุมชน นั้น มี ประสิทธิภาพยิ่ง
ขึ้น, ทำให้ประชาชนในสังคมเกิดความรู้อยู่
ลึกซึ้งสนิทชอบต่อ เพื่อน ร่วม ชุมชน และ ต่อ
สังคมเป็นส่วนรวม โดยจะรู้ลึกซึ้งขึ้น
ในหลักการ พึงพาอาศัย ช่วยเหลือ ซึ่งกัน
และกันทำให้สังคมนั้นน่าอยู่ยิ่งขึ้น, เป็น
การ แล้ววางทางในการ ขำเพ็ญ สวรรค์
ประโยชน์ไว้ให้แก่สมาชิก ของชุมชน รุ่ง
เร่าไว้ได้ไว้และเตรียมตัวมารับวันงาน
ต่อไปในอนาคต.

๕. กองทุนสงเคราะห์ชุมชน ถ้าตั้งได้
สำเร็จใน พ.ศ. ๒๕๑๔ นี้ ตามแผนการ
องค์กรหาทุน ปี แรก (๒๕๑๔) จะทำการ

- (๑) รวบรวมองค์การสงเคราะห์ผู้มีจิต
ศรัทธา อาสาสมัครและนักวิชาการมา
ช่วยกันวางแผนและดำเนินการหาทุนให้ได้
ครบเท่าที่ ต้องการโดยวิธี ประหยัด ที่สุด,
- (๒) พิจารณาว่า จะทำงานสงเคราะห์อะไร
บ้างตามความจำเป็นของสังคมและกำหนด
จะใช้เงินเท่าไร แล้วชักชวนให้ผู้บริจาค
เข้าใจ และเห็นใจ ถึงความจำเป็น ของส่วน
รวม, (๓) องค์กรหาทุนอย่างกว้างขวาง
เพียงปีละครั้งเดียว ระยะเวลา ๑-๒ เดือน
ซึ่งอาจเป็นระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคมถึงวัน
ที่ ๑๕ สิงหาคม หรือวันที่ ๑ สิงหาคมถึง
วันที่ ๑๕ กันยายน ประมาณ ๔๕ วัน
ระยะใดระยะหนึ่งแล้วแต่จะเลือก ผู้บริจาค
จะได้รับบัตรหรือเครื่องหมายว่าบริจาคแล้ว
เพื่อเก็บไว้แสดงต่อผู้มาขอบริจาคซ้ำ, (๔)
จัดสรร เงินทุน ที่หามาได้ แก่องค์การ สง
เคราะห์ต่าง ๆ ไปทำงานสงเคราะห์ประชา
ชนตามความต้องการ และความจำเป็น
ขององค์กรนั้น ๆ, (๕) ช่วยเหลือดูแล
การดำเนินงาน ขององค์กรที่ได้รับเงินทุน
ประเมินผล และ รายงานให้ผู้บริจาค หรือ
ประชาชนทั่วไปทราบเป็นระยะ ๆ, (๖)
ประชาสัมพันธ์ อย่าง กว้าง ขวางให้กองทุน
สงเคราะห์ ชุมชนได้เป็นที่ รู้จัก และเข้าใจ

กันโดยทั่วไป และ (๑) ในปีแรกจะเชิญชวนเรียกร้องขอให้ผู้มีรายได้อีกทุกคนทั้งที่เป็นเอกชนและนิติบุคคลเสียสละช่วยการบริจาครายได้อีก ๑ วัน หรือ ๑ ส่วนใน ๓๖๕ ส่วนของรายได้อีกปี หรือตามแต่จะศรัทธา.

จากเรื่อง กองทุนส่งเสริมการที่ชุมชนมาพิจารณาถึงสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในการดำเนินธุรกิจการงานทุกอย่างที่จำเป็นอันหนึ่งประการหนึ่งซึ่งก็บริหาร จำเป็น ต้องคำนึงถึง อยู่ตลอดเวลา คือ “เงินทุน” หรือ “งบประมาณประจำปี” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “งบประมาณรายได้อีก” ซึ่งจะต้องมีมากพอครอบคลุม “งบประมาณรายจ่าย” กิจกรรมตามโครงการต่างๆ จึงจะสามารถดำเนินไปได้โดยสะดวก รวดเร็วและเรียบร้อย การดำเนินกิจการงานของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยก็หนักหนาเกินพินิจไม่พ้น และเป็นที่ปรากฏแก่คณะกรรมการบริหารอยู่บ่อยๆ ว่า โครงการส่งเสริมส่งเสริมที่สนับสนุนการศึกษาของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย บางโครงการไม่อาจริเริ่มดำเนินการได้ และบางโครงการที่ไต่ลงมือดำเนินการไปแล้วต้องล้มเลิกลงกลางคันเพราะ “งบประมาณรายได้อีก” มีไม่พอ หรือที่เรียกกันว่า “ขาดงบประมาณ” นั่นเอง.

ตลอดเวลาที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการบริหารงานของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ผู้เขียนเข้าใจว่า “งบประมาณรายได้อีก” ของสมาคมที่ได้มามี ๔ ทาง คือ (๑) เงินอุดหนุนประจำปีจากมูลนิธิเอเซีย, (๒) เงินค่าบำรุงจากสมาชิกสามัญและวิสามัญ, (๓) เงินค้ำจุนทรัพย์สินและขายบริการ และ (๔) เงินบริจาค จากผู้มีจิตเลื่อมใสศรัทธาเป็นครั้งคราว และได้เป็นที่ยอมรับกันว่า “เงินอุดหนุนประจำปี จากมูลนิธิเอเซีย” ซึ่งเป็น รายได้อีกหลัก และ เคยได้รับ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) ปรากฏลดลงในปีงบประมาณ ต่อๆ มา จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๔ คงได้รับเพียง ๔๕,๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) เท่านั้น แต่ตามนโยบายของมูลนิธิเอเซียก็มีแนวโน้มว่าจะลดลงอีกเรื่อยๆ จนถูกยกเลิกไป การพัฒนา การ ศึกษา และ ห้องสมุดของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งเราทำกันมาหลายปี โครงการต้องลดลงก็ ตามกำลังเงินงบประมาณ อย่างน่าเสียดายยิ่ง คำว่า “ลาหลัง” หรือ “ค่อยพัฒนา” สำหรับวงการห้องสมุดไทย จึงยังคงเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ มีผู้พยายามว่า

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยปล่อยปละ
ปล่อยให้สถานการณ์ทำงานนี้ เป็นไปตาม
สถานการณ์โดยไม่รีบหาทางแก้ไขเยียวยา
เสียก่อน สักวันหนึ่งข้างหน้า โครงการ
ต่างๆ ของสมาคมก็จะเป็นเพียงโครงการใน
แผนกระดาษ หรือแม้แต่เงินค่าใช้สอยใน
สำนักงาน ก็อาจจะไต่มาไม่เพียงพอด้วยซ้ำ
ถ้าสมมติว่า วันนั้นมาถึงเข้าจริง ๆ ผู้อ่าน
คิดว่าจะทำอย่างไรกันดี นั้นมองดูความสูญเสีย
ทั้งหลายอย่างอาลัยเลียดาย หรือสม
น้ำหน้า หรือเฉย ๆ ไม่รู้สึกอะไรเลย ?

แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้เขียน ผู้
เขียนขอภาวนาว่า อย่าให้เหตุการณ์เช่น
นี้เกิดขึ้นกับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเลย นอกจากนั้นผู้เขียนยังเชื่อมั่นอยู่ว่า
คราวใดที่ผู้ประกอบอาชีพในห้องสมุด และ
ผู้ใช้วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ทุก ๆ คน
(๑) สมัครเป็นสมาชิกโดยเสียค่าบำรุง
สมาคมโดยสม่ำเสมอทุก ๆ ปี โดยมีต้องให้
ทางถาม, (๒) ให้ความสนใจโครงการ
การดำเนินงาน ของสมาคม ห้องสมุด แห่ง
ประเทศไทยเสมือนหนึ่งตนเองมีส่วนได้เสีย
เป็นส่วนหนึ่งของสมาคม, (๓) เข้า
ร่วมในกิจกรรม ของสมาคม ห้องสมุด แห่ง
ประเทศไทยด้วยความเต็มใจ ตั้งใจและ

เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม, (๔)
ประพฤติการ อัน ควร ประพฤติ และ งดเว้น
การ อัน ควร งด เว้น โดย มีความ สำคัญใน
ศักดิ์ศรีของตนตามที่ ได้รับการยกย่องจาก
ประชาชนว่าเป็นนักการศึกษาผู้ได้รับการ
อบรมฝึกฝนมาดีมีความรู้ สติปัญญาและ
ความสามารถ และ (๕) พร้อมใจกัน
ปฏิบัติตามวิธีการของ “กองทุนสงเคราะห์
ชุมชน” เสียตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ นี้ด้วย
การบริหารรายได้ของแต่ละคน ปีละ ๑ วัน
เพื่อ เป็น “กองทุนสงเคราะห์ ห้องสมุด”
รวมทั้ง ๕ ประการแล้ว วันอภัยเช่นนั้น
จะมีไม่ใช้อย่างเด็ดขาด.

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเป็น
สถาบันทางการศึกษา และ วิชาชีพสถาบัน
หนึ่งในสังคม ซึ่งก่อตั้งขึ้น โดยผู้ประกอบ
วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์, ผู้มีอาชีพใน
ห้องสมุด และผู้ที่สนใจในกิจการห้องสมุด
โดยมีวัตถุประสงค์ ๑ ใน ๔ ประการ คือ
“เพื่อรักษามรดกประโยชน์และส่งเสริมฐานะ
ของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้ก้าวหน้ามั่นคง”
ดังนั้น การเสียสละเงินรายได้เพียงคนละ
๑ วันต่อปีเป็น “กองทุนสงเคราะห์ห้อง

สมุด" เพื่อรักษามรดกประโยชน์และส่งเสริมฐานะของตนเองนั้นผู้เขียนเชื่อเหลือเกินว่าทุกคนคงไม่ปฏิเสธที่จะสละให้ด้วยความเต็มใจยิ่ง ถึง พุทธทระณะ ที่ว่า "จเช จัน อังควรสฺส เหตุ อังคํ จเช จีวิตํ รกฺขมาโน

อํคํ จัน จีวิตญจายี สพฺพํ จเช นโธมมมฺนุสฺสรนฺโต" (นรชนพึงสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ พึงสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต พึงสละทรัพย์ อวัยวะและชีวิตเพื่อรักษาธรรม).

บรรณารักษ์โปรดทราบ

- ต้องการจัดตั้งห้องสมุดใหม่ หรือขยายห้องสมุด.
- ต้องการส่งขอหนังสือใหม่ หรือหนังสือทั่วไป.
- ต้องการซ่อมหนังสือ, เย็บเล่มวารสารและหนังสือพิมพ์ ทำปกใหม่.
- ต้องการอุปกรณ์ห้องสมุด, ครุภัณฑ์ห้องสมุด และเครื่องเฟอร์นิเจอร์ห้องสมุด.

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ตลอดเวลา

ที่ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย โทร ๘๑๗๘๑๕.

อัตรากำลังแจ้งความในวารสารห้องสมุด

ปกหลัง ก้านนอก	รายฉบับละ ๔๕๐ บาท	ปีละ ๒,๔๐๐ บาท
ปกหลัง ก้านใน	รายฉบับละ ๒๕๐ บาท	ปีละ ๑,๒๐๐ บาท
ในเล่ม เต็มหน้า	รายฉบับละ ๒๐๐ บาท	ปีละ ๑,๐๐๐ บาท
ในเล่ม ครึ่งหน้า	รายฉบับละ ๑๒๕ บาท	ปีละ ๕๐๐ บาท

สนใจ โปรดติดต่อที่ น.ส. นิลวรรณ อินทะเคเห เลขานุการบริหาร
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย โทร. ๘๑๗๘๑๕.

อัตรากำลังบำรุงสมาคมห้องสมุด ฯ

ก. สมาชิกสมัครใหม่	ค่าธรรมเนียม	๕.๐๐ บาท
ข. สมาชิกประเภท		
(๑) วิสามัญสมาชิก	ค่าบำรุง ปีละ	๑๒.๐๐ บาท
	ค่าวารสาร ปีละ	๒๐.๐๐ บาท
(๒) สามัญสมาชิก	ค่าบำรุง ปีละ	๒๕.๐๐ บาท
	ค่าวารสาร ปีละ	๒๐.๐๐ บาท
(๓) วิสามัญและสามัญสมาชิกตลอดชีพ	ค่าวารสาร ปีละ	๒๐.๐๐ บาท

สมาชิกและท่านที่สนใจ โปรดติดต่อและสมัครได้ที่ น.ส. นิลวรรณ
อินทะเคเห เลขานุการบริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เลขที่ ๒๔๑ หน้า
วิภาวดีนิเวศ ถนนพระสุเมรุ ถนนตัดสี่แยก ป.ณ. บางลำภู กรุงเทพฯ ๒.

คู่มือบรรณารักษ์

1. Dewey Decimal Classification and Relative Index, Divised by Melvi Dewey. 17th. ed. New York, Lake Placid Club Education Foundation, 1965. 2 vols. (2153 p.).

2. Sears List of Subject Headings, ed. by Babara Marietta Westby. 9th. ed. New York, H.W. Wilson Company, 1965. 641 p.

3. แผนการจัดหมวดหนังสือแบบทศนิยมของคิวและครรชนสัมพันธ์ แปลจาก Dewey Decimal Classification and Relative Index (7 th. ed.), โดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๐๖. ๒๑๖, ๒๑๖ หน้า. ราคา ๑๐๐ บาท.

4. หนังสือสำหรับหนังสือภาษาไทย, รวบรวมโดย แม้นมาส ชวลิต และคนอื่น ๆ พิมพ์แก้ไขและปรับปรุงใหม่. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๒๔๘ หน้า. ราคา ๔๐ บาท.

5. วิธีจัดเลขหมู่ให้อ่านง่ายได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมวดแบบทศนิยม, โดย ลมุล รัตดากร. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔. ๕๓ หน้า. ราคา ๕ บาท.

6. การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตดากร และคนอื่น ๆ. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๑๑๐ หน้า. ราคา ๑๐ บาท.

บรรณารักษ์ และห้องสมุด สนใจในเรื่องคู่มือบรรณารักษ์ทั้ง ๖ เล่มนี้ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่หนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด เชิญขอรายละเอียดได้ที่ เลขานุการบริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ขนาดดีสง่าชัย ป.ฉ. บางลำพู กรุงเทพฯ ๑๕

แผนกข่าว

ข่าวจาก “มหาวิทยาลัยเปิด”

เมื่อต้นเดือนมกราคม ๒๕๑๔ แผนกข่าวของสถานีวิทยุ บ.บ.ช. (British Broadcasting Corporation) ได้เสนอข่าวการเคลื่อนไหวเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “มหาวิทยาลัยเปิด” (Open University) ของอังกฤษ มีสาระสำคัญซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้คือ “มหาวิทยาลัยเปิด” ตั้งอยู่ใกล้เมือง Bletchley ในมณฑลบัลลิงแฮมเชียร์ อยู่ห่างประมาณ ๖๕ กิโลเมตรทางตอนเหนือของนครลอนดอน และมีสาขาซึ่งจัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศอังกฤษ ๒๕๐ แห่ง “มหาวิทยาลัยเปิด” ได้เริ่มเปิดสอนแล้วเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๔ ทั่วทั้งการส่งภาพและเสียงทางสถานีโทรทัศน์ บ.บ.ช. ทั้งนี้ภายใต้การดำเนินการของวิทยาลัย National Extension College ตามโครงการในปีแรกนี้ “มหาวิทยาลัยเปิด” ได้เปิดสอนแล้ว ๔ สาขาวิชา ซึ่งอยู่ในระดับมาตรฐานของมหาวิทยาลัยทั่วไป คือ วิชาวิทยาศาสตร์, วิชาคณิตศาสตร์, วิชา

อักษรศาสตร์ และวิชาสังคมศาสตร์ ประชาชนชาวอังกฤษทุกคนที่มีอายุเกิน ๒๑ ปี ยินยอมขึ้นไปมีสิทธิ์สมัครเข้าเรียนได้ โดยไม่จำกัดความรู้ขั้นพื้นฐาน แต่ต้องทำการสอบเข้านและสอบสัมภาษณ์ก่อน ปรากฏว่าในปีแรกนี้มีผู้สมัครเรียนกว่า ๕๐,๐๐๐ คน แต่ “มหาวิทยาลัยเปิด” รับไว้ได้เพียง ๒๕,๐๐๐ คน ผู้ที่สมัครเรียนส่วนมากได้แก่ (๑) ผู้มีอาชีพครู, (๒) ผู้มีอาชีพแม่บ้าน, เสมียนพนักงาน, นักวิทยาศาสตร์, วิศวกร ๑ คนใน ๑๒ คน, (๓) คนงานในโรงงานและถูกจ้างในวงธุรกิจการค้า ประมาณ ๑ คนใน ๒๐ คน ระบบการสอนของ “มหาวิทยาลัยเปิด” นี้ประกอบด้วย โทรทัศน์, วิทยุ, เทปบันทึกเสียง และทางไปรษณีย์ เพื่อให้นักเรียนติดตามคำสอนได้อย่างสม่ำเสมอตลอดสัปดาห์ ๆ ละ ๑๐ ชั่วโมง และเข้าชั้นเรียนภาคฤดูร้อน ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ นักเรียนที่ขยันหมั่นเพียรและมีสติปัญญาดีจะสามารถสอบได้ปริญญาภายในระยะเวลา ๕-๖ ปี ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔

กร. ไมเกิล ยัง และกร. ไบรอัน แจ็คสัน ผู้ก่อตั้ง "มหาวิทยาลัยเย็ด" ได้ร่วมกัน แดงโครงการใหม่ที่จะทำให้มหาวิทยาลัยเย็ดกลายเป็นศูนย์กลางของนานาชาติ โดยเฉพาอย่างยิ่งจะขยายกิจการไปยังประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งได้แก่ประเทศ ในทวีปแอฟริกา, ประเทศในแถบทะเล คาริบเบียน และประเทศในแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ หลักสูตรก็จะมุ่งสนอง ความต้องการของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ เช่น หลักสูตรฝึกหัดครู, อาชีวศึกษา พาณิชยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และการ บริหารงานสาธารณะ เป็นต้น.

ตำแหน่งและเงินเดือนบรรณารักษ์ใน สำนักงาน ก.พ.

เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ ได้ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศใช้ "พระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน คุณสมบัติและความรู้ ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการคัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การ เลื่อนเงินเดือน และการเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือน สำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔"

พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีสิ่งที่น่าสนใจ อย่างมากก็คือ การกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. โดย จำแนกเป็นสายงาน และระดับตำแหน่ง ของแต่ละสายงาน เข้าระดับ มาตราฐาน กลางของตำแหน่งตามบัญชีหลายเลข และเงินเดือนสำหรับตำแหน่งในแต่ละระดับ มาตราฐานกลาง ตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกาในบัญชีหมายเลข ๑ ได้กำหนดตำแหน่งสายงานบรรณารักษ์ และระดับมาตรฐานกลางไว้ ๔ ระดับ ตำแหน่ง บรรณารักษ์ ๑ ถึง บรรณารักษ์ ๔ ระดับมาตรฐานกลางที่ ๑ ถึงระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ ในบัญชีหมายเลข ๒ ได้ กำหนดอัตราเงินเดือน ระดับมาตรฐาน กลางที่ ๑ เท่ากับชนจัตวาอันดับ ๑ ถึง อันดับ ๔ ชน ๕๕๐ บาทถึงชน ๑,๓๐๐ บาท ระดับมาตรฐานกลางที่ ๒ เท่ากับชนจัตวา อันดับ ๓ ชน ๘๕๐ บาท ถึงชนตรีอันดับ ๑ ชน ๑,๘๐๐ บาท ระดับมาตรฐานกลาง ๓ เท่ากับชนตรีอันดับ ๒ ชน ๑,๑๐๐ บาท ถึงชนโทอันดับ ๒ ชน ๒,๓๐๐ บาท และ มาตรฐานกลางที่ ๔ เท่ากับชนโทอันดับ ๑ ชน ๑,๓๐๐ บาท ถึงชนโทอันดับ ๓ ชน ๓,๐๕๐ บาท "วารสารห้องสมุด

ครั้นเห็นว่า เป็นเรื่องที่น่ายินดีเป็นอย่าง
สำหรับอนาคตของ บรรณารักษ์ไทย
เพราะสำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีหน้าที่โดยตรง
เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและเงินเดือน
คุณสมบัติและความรู้ของข้าราชการพล
เรือน ได้ยอมรับถึงความสำคัญและจำเป็น
ของบรรณารักษศาสตร์, บรรณารักษ์และ
ห้องสมุดที่มีต่อหน่วยงานราชการ (ประ
ภาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอน
ที่ ๒๒ (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔) หน้า
๖๘-๘๘).

มหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันการ ศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา

เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ ได้
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศใช้ "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
รามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๔" เพื่อให้จัดตั้ง
"มหาวิทยาลัยรามคำแหง" เป็นสถาบัน
การศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา มีวัตถุประสงค์
ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพ
ชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและ
วิชาชีพชั้นสูงและทะนุบำรุงวัฒนธรรม ผู้
มีสิทธิเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ต้องมี
คุณสมบัติตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

และต้อง (๑) สอบไล่ได้ประโยคมัธยมศึกษา
ตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ (๒) เป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ชั้นตรี
หรือเทียบเท่าขึ้นไปและมีพินความรู้อุป
ได้ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบ
เท่า หรือ (๓) เป็นผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัย
ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้รับเข้า
ศึกษาได้ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องสอบคัดเลือก ใน
วาระเริ่มแรก "มหาวิทยาลัยรามคำแหง"
มีส่วนราชการดังนี้ (๑) สำนักงานอธิการ
บดี, (๒) คณะนิติศาสตร์, (๓) คณะบริ
หารธุรกิจ (๔) คณะมนุษยศาสตร์, (๕)
คณะศึกษาศาสตร์ และ (๖) สำนักบริ
หารทางวิชาการและทดสอบประเมินผล
เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยมีพลเมือง
เพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้นักเรียนนักศึกษา
ไม่มีที่เล่าเรียน จึงสมควรยกฐานะเป็นประ
จํามาทุก ๆ ปี เพราะมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
มีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ที่เล่าเรียน
คับแคบ ไม่อาจรับนักศึกษาเพิ่มจำนวนขึ้น
ได้ และเพื่อให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็น
ตลาดวิชา รับนักศึกษาได้ทั่วไป โดยมา
ฟังคำสอนที่มหาวิทยาลัยก็ได้ หรือจะรับ
ข้อคำสอนจากมหาวิทยาลัยไปเรียนด้วย

ตนเองแล้วมาสมัครสอบก็ได้ เป็นการให้ การศึกษาแก่ชนทุกชั้น เพื่อสร้างคุณภาพ ความรู้ความสามารถของประชาชนคนไทย ให้สูงขึ้นทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ และเป็นการสกัดกั้นมิให้นักศึกษาไปหาที่ เล่าเรียนในต่างประเทศ อันเป็นการสูญเสียเงินตราต่างประเทศขึ้นหนึ่ง ๆ มิใช่น้อย และเป็นการแก้ปัญหาข้อกล่าวหาว่า นักศึกษาไม่มีที่เล่าเรียนจะได้หมดสิ้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๔ (๒ มีนาคม ๒๕๑๔) หน้า ๘๕ - ๑๑๒).

มอบหนังสือบำรุงห้องสมุดสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๔ เวลา ประมาณ ๕.๐๐ น. ณ ศูนย์บริการเอกสาร การวิจัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ถนนพหลโยธิน บางเขน พระนครฯ พลเรือเอก อ. เฮอร์ฮาเชอร์ เกอ ลาแมร์ เอกอัครราชทูต อังกฤษประจำประเทศไทย ได้ประกอบพิธี มอบหนังสือ และ วารสาร ฉบับย้อนหลัง จำนวนหนึ่ง มีมูลค่าประมาณ ๒๐๐ ปอนด์ (๒ แสนบาท) บำรุงศูนย์บริการเอกสาร การวิจัย ซึ่ง เป็นการช่วยเหลือภายใต้

ความร่วมมือตามแผนการโคลัมโบ นำ ประดิษฐ์ เชื้อเพลิงกุล เลขาธิการสภาวิจัย แห่งชาติ ผู้อำนวยการวิจัยกลาง สถาบัน วิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับมอบ หนังสือและวารสารที่สำคัญ คือ (๑) วารสารชุด Commonwealth Agricultural Bureaux Abstracts ย้อนหลังปร มาณ ๑๐ ปี รวม ๑ ชุด, (๒) วารสารชุด Illustrated Abridgement of British Patent Specifications ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๑- ๑๙๗๐ รวม ๑ ชุด, (๓) วารสารชุด Cab Abstracts ฉบับย้อนหลัง ๑ ชุด, (๔) สารานุกรม Chamber's Encyclopaedia รวม ๑ ชุด ในพิธีนี้มีผู้แทนกรมวิเ สหการ, เจ้าหน้าที่ประจำสถานเอกอัคร ราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย และ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประ เทศไทย ประมาณ ๒๕ คนเข้าร่วมที่ "วารสารห้องสมุด" ของอนุโมทนา อย่างยิ่งในกุศลกรรมกรรม.

ขายทอดตลาดสารานุกรมของดีเค โรต์และดัลลันเบิร์ต

เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๔ มี งานข่าว จากกรุงปารีส ประเทศ ฝรั่งเศส ในการขายทอดตลาดหนังสือเก่า ณ ค

กูโอต์ ในกรุงปารีส เมื่อเร็ว ๆ นี้ ปรากฏว่า สารานุกรมชุดหนึ่งชื่อ Encyclopédie ซึ่งรวบรวมโดย ดีเคอร์โรต์ (Denis Diderot, 1713—1784) และดาลังแบร์ก (Jean le Rond D'Alembert) และพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งแรกใน ค.ศ. ๑๗๕๑—๑๗๘๐ ประมาณ ๑๕๐ ปีมาแล้ว รวม ๑๓ เล่ม มีผู้ให้ราคาประมูลสูงถึง ๓๖,๐๐๐ ฟรังก์ หรือประมาณ ๑๓๕,๐๐๐ บาท สารานุกรมชุดนี้นับเป็นสารานุกรมชุดแรกที่พิมพ์ขึ้นในประเทศฝรั่งเศส มีนักเขียนที่สำคัญ ๆ คือ วอลแตร์, รูสโซ, มองแตสกีเยอ, และโจกูร์ต เป็นต้น หนึ่งในวันเดียวกันนี้ มีหนังสือชุดนิทาน ๖ เล่มของ ฌ็อง เดอ ลาฟงแตน (Jean de Le Fontaine, 1621—1695) กวีเอกของฝรั่งเศส ฉบับพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๗๖๕—๑๗๗๕ ขายได้ราคาถึง ๑๔,๑๐๐ ฟรังก์ หรือประมาณ ๕๒,๘๗๕ บาท.

นิทรรศการหัวโขนของกรมศิลปากร

เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี ได้ทรงเป็นประธานใน

พิธีเปิดนิทรรศการหัวโขน (Exhibition of Khon Masks) ซึ่งจัดโดย กรมศิลปากร นายเชื้อ สวรริมาน อธิบดีกรมศิลปากร อ่านถวายเป็นรายงานมีความว่า โขนเป็นนาฏกรรมอย่างหนึ่งซึ่งเข้าใจว่าจะมีกำเนิดขึ้นในพุทธศตวรรษที่ ๒๑ โดยนำเอาศิลปะแห่งการเล่นหลายอย่าง เช่น ชกนาค ตีกดาบรพ, หนังใหญ่ และกระบี่กระบอง เป็นต้น มาปรับปรุงแก้ไขโดยลำดับมาเป็นเวลาหลายร้อยปีจนมาเป็นนาฏกรรมแบบฉบับ และเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทยแบบหนึ่ง นิทรรศการหัวโขนครั้งนี้ กรมศิลปากรมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ชมได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวโขนอย่างแท้จริงและถูกต้อง จึงได้พยายามจัดลำดับความเป็นมา เริ่มตั้งแต่กรรมวิธีในการสร้างหัวโขน ซึ่งได้แก่การปั้นทำหุ่น, พอกหุ่น, ฝ่าหุ่น, ตกแต่งหัวโขน, เขียนลวดลาย, ประดับกระเจกและติดส่วนประกอบต่าง ๆ จนสำเร็จเป็นหัวโขนที่สมบูรณ์ นอกจากนั้นยังมีการตั้งแสดงหัวโขนที่เคยใช้สรวมแสดงในวาระต่าง ๆ ด้วยอีกเป็นอันมาก นิทรรศการหัวโขนจะมีแสดงทุกวันในเวลาราชการจนถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๔ รวม ๒ เดือน สถาปนาเข้าชมได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม.

ทูลเกล้าฯ ถวายเงินสมทบทุนการจัดทำ

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังสนามจันทร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกตัวนายเล็ก วานิชองกูกร ประธานกรรมการ และคณะกรรมการจัดงานนิทรรศการรำลึก เข้าเฝ้าทูลเกล้าฯ ถวายเงินจำนวน ๓๖๐,๑๕๖ บาท (สามแสนหกหมื่นหนึ่งร้อยห้าสิบกบาทถ้วน) ซึ่งรวบรวมได้จากการจัดงานนิทรรศการรำลึก เพื่อสมทบทุนการจัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน “วารสารห้องสมุด” ขออนุมัติเป็นอย่างยิ่งในกุศลกรรมครั้งนี้.

“เทเลเทเลกราฟ” ออกหนังสือพิมพ์

เพื่อชาวเรือ

เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๔ หนังสือพิมพ์หลายฉบับได้เสนอข่าวว่า สำนักงานหนังสือพิมพ์ “เทเลเทเลกราฟ” ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ กับบริษัทเรือบรรทุกน้ำมันของอังกฤษ กำลังทำการทดลองวิธีการพิมพ์หนังสือพิมพ์รายวันโดย

อัตโนมัติบนเรือบรรทุกน้ำมัน ชื่อ “บริติช เอ็กซ์พลอเรอร์” ในขณะที่แล่นอยู่ในช่องแคบอังกฤษ เพื่อไปบรรทุกน้ำมันจากอ่าวเปอร์เซีย “บริติช เอ็กซ์พลอเรอร์” มีขนาดกว้างยาว ๑,๐๗๐ ฟุต ระบายบรรทุก ๒๑๕,๐๐๐ ตัน มีลูกเรือประมาณ ๑,๐๐๐ คน เดินทางไปกลับประมาณ ๒ เดือน วิธีการพิมพ์จะเป็นไปโดยอัตโนมัติโดยสำนักพิมพ์ “เทเลเทเลกราฟ” ในกรุงลอนดอนส่งข่าวสารและการกีฬาโดยทวิตยูไปเข้าเครื่องรับที่แท่นพิมพ์บนเรือแล้วแท่นพิมพ์จะพิมพ์ออกมาแจกจ่ายให้ลูกเรือได้ทันทีทุกวัน ข่าวก่อนหน้าทำให้เป็นที่หวังได้ว่า ถ้าการทดลองครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ในอนาคตอันใกล้นี้ นอกจากจะทำให้ลูกเรือได้ทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวทันต่อเหตุการณ์แล้ว ยังช่วยผ่อนคลายความเครียดและโคกเคี้ยวของลูกเรือนับจำนวนพัน ๆ คนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย.

ลายมือของอดีตประธานาธิบดีเคนเนดี

ขายได้ค่าละหนึ่งหมื่นบาท

เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๔ มีรายงานข่าวจากนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๖๓ ชาวยุโรป

หมิลตัน แกลลอรี่ ไท้นำกระดาษเขียน
 ๑๑,๕๐๐ กอแลว หรือประมาณ
 ๒๖๐,๕๐๐ บาท เอกสารฉบับนี้ให้ว่า
 ชายไต้หวันแพงที่สุดฉบับหนึ่งในยุคปัจจุบัน
 นอกเหนือไปจากเอกสารที่เขียนโดยอดีต
 ประธานาธิบดีจอร์จ วอชิงตัน และอับราฮัม
 ลินคอล์น ลายมือของอดีตประธานาธิบดี
 เคนเนดีฉบับที่กล่าวถึงนมขอมความอยู่ประ-
 มาณ ๒๒ คำ คือ "And so, My Fellow
 American Ask not what your Country
 can do for you — Ask what you can
 do for your country" ซึ่งคิดแล้วราคา
 ประมาณค่าละหนึ่งหมื่นบาท.

พิธีมอบพระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทย

ไทย

เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๔ เวลา
 ประมาณ ๑๕.๐๐ น. ณ ตึกไทยคู่ฟ้า ทำ
 เนียบรัฐบาล ฯพณฯ พลเอกประภาส
 จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้เป็นประธาน
 ในการรับมอบพระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษา-

ษาไทยจากนายกีเรก กุลศิริสวัสดิ์และนาง
 อัมพร กุลศิริสวัสดิ์ สองสามีภรรยา เพื่อ
 ไว้ใช้ประโยชน์ในราชการ นายกีเรก
 กุลศิริสวัสดิ์ ได้ชี้แจงว่า นับตั้งแต่ศาสนา
 อิสลามได้แพร่หลายเข้ามาสู่ประเทศไทย
 ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 เป็นต้นมา พระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษา
 ไทยชุดนี้เป็นชุดที่สมบูรณ์ชุดแรก นาย
 กีเรก กุลศิริสวัสดิ์ ได้ทำการแปลด้วย
 ตนเองและพิมพ์ขึ้นด้วยทุนทรัพย์ของตนเอง
 เพื่อแจกจ่ายเป็นวิทยาทานบำรุงห้องสมุด
 และสถาบันต่าง ๆ พระคัมภีร์อัลกุรอาน
 ฉบับภาษาไทยชุดนี้มี ๕ เล่มจบ เล่มที่
 หนึ่งมี ๑๕ ภาค พิมพ์ใน พ.ศ. ๒๕๑๒,
 เล่มที่สองมี ๑๐ ภาค พร้อมด้วยภาคผนวก
 ที่ว่าด้วยโครงร่างและศรัทธาของศาสนา
 อิสลาม พิมพ์ใน พ.ศ. ๒๕๑๓, เล่มที่สาม
 มี ๕ ภาค พร้อมด้วยบรรณานุกรม พิมพ์ใน
 พ.ศ. ๒๕๑๓ รวม ๓๐ ภาค อนึ่ง ตาม
 ข่าวกล่าวว่า นายกีเรก กุลศิริสวัสดิ์และ
 นางอัมพร กุลศิริสวัสดิ์ ได้เคยเข้าเฝ้า
 สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏ-
 ธายั) สมเด็จพระสังฆราช เพื่อถวาย
 พระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยนี้ และ
 เคยเข้าพบ ฯพณฯ สุกิจ นิยมานheimันท์
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อ

มอบพระคัมภีร์อัลกุรอานฉบับภาษาไทยนี้
เช่นกัน และข้าวยังกล่าวต่อไปอีกว่า นาย
ท่วน สุวรรณศาสตร์ จุฬาราชมนตรี
เคหะบัยอันของพระบรมราชประสงค์ของพระ-
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำการแปลพระ-
คัมภีร์อัลกุรอานมาแล้วโดยใช้เวลาแปล
อยู่ ๑ ปี ๗ เดือน ๘ วันจึงครบทั้ง ๓๐
ภาค แต่พิมพ์ได้เพียง ๗ ภาค ดังนั้นใน
ปัจจุบันประมาณ ๒๕๑๔ รัฐบาลจึงได้อนุมัติ
งบประมาณ ๘ แสนถึง ๑ ล้านบาทเพื่อให้
สำนักจุฬาราชมนตรีดำเนินการต่อไปใน
ปัจจุบัน มีคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม
อยู่ประมาณ ๔.๕ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ใน
๔ จังหวัดภาคใต้ สำหรับนายทวิเรก
กุลศิริสวัสดิ์ ในขณะนี้เป็นคหบดี, เลขา
นุการสมาคมภาษาและหนังสือ และที่
ปรึกษาของยุวสมาคมมุสลิมแห่งประเทศไทย
ไทย “วารสารห้องสมุด” ขออนุโมทนา
เป็นอย่างยิ่งในกุศลกรรมครั้งนี้.

มูลนิธิเสฐียรโกเศศ — นาคะประทีป

เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๔ เวลา
๑๗.๐๐ น. ณ ร้านคึกกิตสยาม สามย่าน
พระนคร นางสมศรี กุศลมนันท์ รอง
ประธานกรรมการบริหาร “มูลนิธิเสฐียร

โกเศศ” ได้เป็นประธานในการประชุม
คณะกรรมการบริหาร ที่ประชุมได้
พิจารณาถึงฐานะการเงินของมูลนิธิในร
บที่แล้ว นอกจากนี้ได้มีการพิจารณา
การจะขอเปลี่ยนชื่อมูลนิธิเสียใหม่ เป็น
“มูลนิธิเสฐียรโกเศศ — นาคะประทีป”
เพื่อเป็นเกียรติแก่นักประพันธ์สองท่าน
เคยสร้างผลงานร่วมกัน ทั้งนี้ สืบเน
มาจากนายศรีกมล นาคะประทีป ทายา
มรดกของพระสวามีประเสริฐ (ศรี นาคะ
ประทีป) ได้มอบลิขสิทธิ์บทประพันธ์ในนา
ของ “นาคะประทีป” ทั้งหมดให้แก่ม
นิธิเสฐียรโกเศศ เพื่อเก็บคอกผลบำรุง
มูลนิธิต่อไป.

สร้างโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ เนื่อง ใน “วันรัศดาภิเษก”

เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๑๔ หนังสือ
พิมพ์หลายฉบับได้เสนอข่าวว่า คณะรั
ษมนตรีได้ประชุมลงมติให้กระทรวงศึกษา
ธิการสร้างโรงเรียนมัธยมแบบประสม
๕ แห่ง อันหมายถึง ๕ วิชา เพื่อเป็นก
เฉลิมฉลองพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
ปรเมนทรมหาอานันทมหิดลยศ รัชกาล
๕ เนื่องในงานพระราชพิธีรัศดาภิเษก โ

ให้ทำการประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์พร้อม
ทั้ง ๕ แห่งในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๑๔
เป็น "วันรัชดาภิเษก" ตรงกับวันที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จถวัลย-
ศสมย์บัตรรบ ๒๕ พระราชบัญญัติ
สถานที่ที่จะสร้างโรงเรียน ๕ แห่ง คือ
(๑) อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัด
ร้อยเอ็ด, (๒) อำเภอละหานทราย จังหวัด
บุรีรัมย์, (๓) อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี,
(๔) อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช,
(๕) อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร, (๖)
อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี, (๗)
อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี, (๘) อำเภอ
ป่ง จังหวัดเชียงราย และ (๙) อำเภอ
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ส่วน
ชื่อของโรงเรียนทั้ง ๕ แห่งนี้จะได้นำความ
กราบบังคมทูลขอพระราชทานชื่อเป็น
แห่ง ๆ ต่อไป.

งานอนุสรณ์สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา- นริศรานุวัดติวงศ์ ประจำปี ๒๕๑๔

เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๑๔ เวลา
๐๘.๓๐ น. ณ ห้องโถง (ห้องสังฆทนต์)
หอสมุดแห่งชาติ ทำวาศุกรี พระนคร
นายเชื้อ สारิमान อธิบดีกรมศิลปากร

ได้เป็นประธานในพิธีเปิดงาน "วันอนุสรณ์
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรม-
พระยานริศรานุวัดติวงศ์" เพื่อแสดง
นิทรรศการ ผลงานทางศิลปกรรมและ
วรรณกรรมของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา
นริศรานุวัดติวงศ์สู่ภาพชนเข้าชมได้ทุกวัน
ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น. จน
ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๔ นอกจากนี้
มีกิจกรรมพิเศษในห้องประชุม หอสมุด
แห่งชาติ เวลา ๑๗.๐๐ น. คือ (๑) วันที่
๒๖ เมษายน ๒๕๑๔ อภิปรายเรื่อง "ผล
งานทางศิลปะและนาฏกรรมของสมเด็จ
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา
นริศรานุวัดติวงศ์" โดย ศาสตราจารย์
หลวงวิศาลศิลปกรรม, ศาสตราจารย์
ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ และ
นายสนิท คิยสุพันธ์ เป็นผู้ดำเนินการ
อภิปราย, (๒) วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๑๔
การบรรยายประกอบการแสดงเรื่อง
"เรื่องกีกคำบรพของสมเด็จพระเจ้าบรม-
วงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัด-
ติวงศ์" โดยนายสุรชัย เครือประทีป
ชมรมดนตรีไทย สโมสรนิสิตจุฬาลง-
กรณ์มหาวิทยาลัยในความควบคุมของ
นายสุพงษ์ ลัมพานิช และการฝึกซ้อม
ของนางเจริญใจ สุนทรวาทีน แสดงดนตรี

วงศ์พาทยกทำพรพ ส้มเค็กรมพระยา
นริศรานุกติวงศ์ ทรงไกรบริการยกย่อง
จากองค์การยุเนสโกว่าเป็นบุคคลสำคัญ
ของโลกคนหนึ่ง ทรงเป็นเอกศิลปินในด้าน
จิตรกรรม, สถาปัตยกรรม, นาฏกรรม,
คีตกรรมและวรรณคดี.

ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๑๔ มี
รายงานข่าวจาก จังหวัดเชียงใหม่ แจ้งว่า
นายบรรจง ชูสกุลชาติ ศึกษาธิการ
จังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่า หอสมุด
ประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังก่อสร้าง
อยู่ ณ ศูนย์พัฒนาการศึกษาภาคศึกษา ๘
ด้วยเงินงบประมาณ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐
บาท (สี่แสนบาทถ้วน) ของกองการศึกษา
ผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษานั้น จะเป็นอาคาร
๒ ชั้น ชั้นล่างจะใช้เป็นห้องเก็บหนังสือ
และห้องอ่านหนังสือ ชั้นบนจะใช้เป็นที่อ่าน
หนังสือโดยเฉพาะ และจะเชิญ ฯพณ ฯ
สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในพิธี
เปิดอาคารในราวเดือน มิถุนายน ๒๕๑๔
หลังจากพิธีเปิดอาคารแล้ว จะขนย้าย
หนังสือและกิจการของหอสมุดประชาชน
วัดพันอ้นมารวมไว้ในที่แห่งเดียวกันด้วย

นอกจากนี้ ยังมีโครงการบริการห้องสมุดเคลื่อนที่เพื่อหมู่บ้านหนังสือทุก ๆ เดือน ไปยังโรงเรียนที่ เปิดสอนหนังสือผู้ใหญ่ ๒๐ แห่งใน ๕ อำเภอด้วย อำเภอต่าง ๆ คือ อำเภอสันกำแพง, อำเภอทอสะเก็ด, อำเภอสันป่าตอง, อำเภอเชิงดาว, อำเภอแม่แตง, อำเภอแมริม, อำเภอฝาง และกิ่งอำเภอแม่สาย และเพื่อปฏิบัติตามโครงการพัฒนาการศึกษาผู้ใหญ่ ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่กำลังหาทางขยายโครงการนี้ให้แพร่หลายออกไปยังตำบลอื่น ๆ อีกเพื่อสนองความต้องการอ่านหนังสือของประชาชน “วารสารห้องสมุด” แสดงถึงความยินดีเป็นอย่างยิ่งกับประชาชนจังหวัดเชียงใหม่.

งานวรรณศิลป์ประจำปี ๒๕๑๔

เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๑๔ เวลา ๑๗.๐๐ น. ณ ตำหนัก "บ้านปลายเนิน" ถนนพระราม ๔ คลองเตย พระนคร ได้มีการประกอบพิธีเปิดงาน "วันนรีศ" เพื่อหารายได้สมทบ "ทุนนรีศ" ซึ่งจัดตั้งขึ้นไว้เพื่อใช้ในการส่งเสริมการศึกษาด้านศิลปกรรม พระทนายของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ได้จัด "วันนรีศ" ขึ้นในวันที่ ๒๘ เมษายน ซึ่งตรงกับ

กับประสูติของพระองค์ทุกปี ^{๕๕} ทั้งนี้ เพื่อหา
รายได้อีกสมทบ “ทุนนริศ” สำหรับในปี
๒๕๑๔ นี้ บุคคลผู้มีใจศรัทธาบริจาคเงิน
๑๐๐ บาทสมทบ “ทุนนริศ” จะได้รับบัตร
เชิญเข้าชมงาน ซึ่งมีการแสดงรูปภาพ
ฝีมือช่างงาม ๆ บนกำแพง, รับประทานอาหาร
ว่าง และชมละครนอกก็กตัญญูบรรพเรื่อง
“สังข์ศิลป์ชัย” ของคณะละครนอกสมัครเล่น
แห่งบ้านปลายเนิน และการแสดงโขนตอน

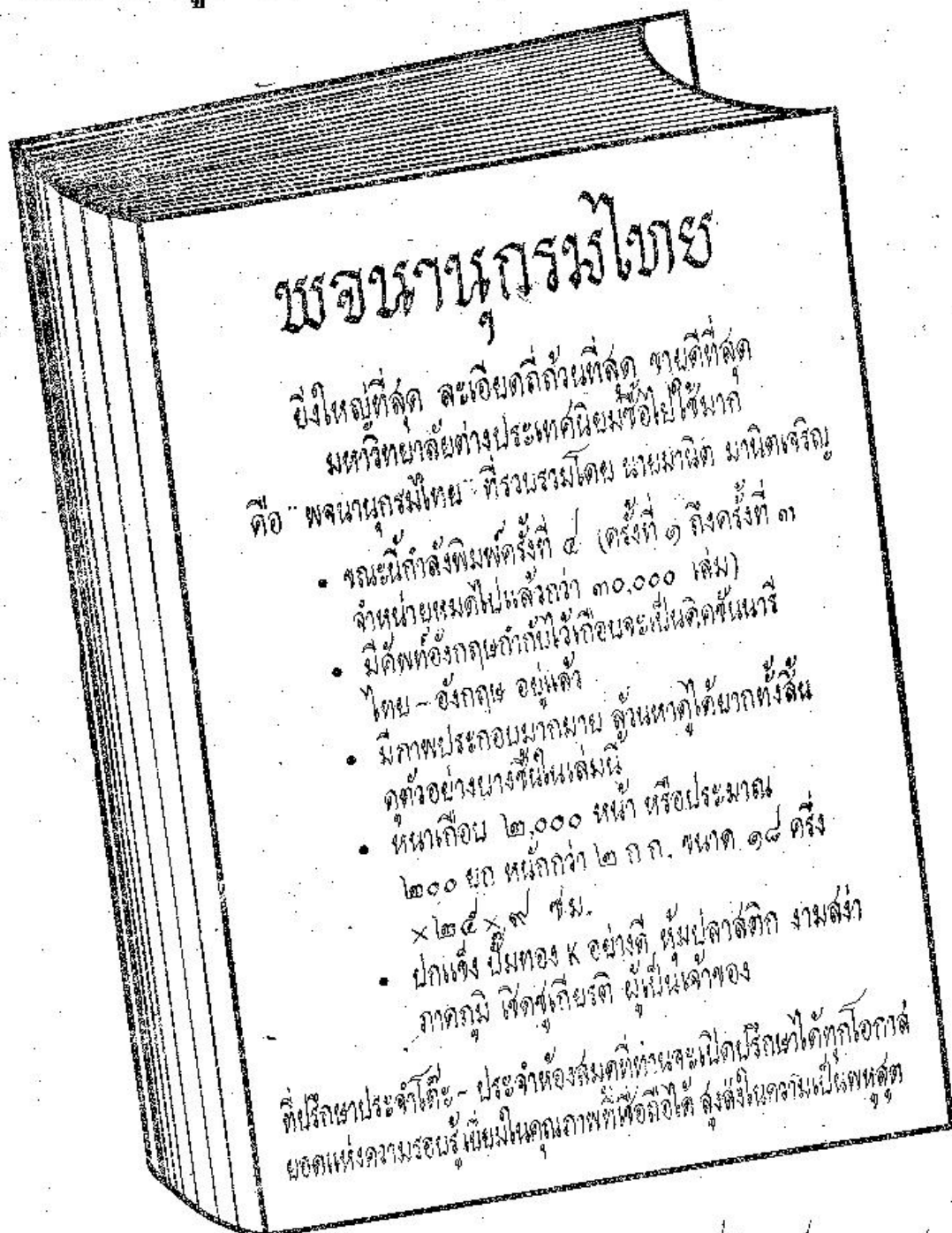
“ทศกัณฐ์ลงสวน” โดยนักเรียนนาฏศิลป์
ที่ได้รับ “ทุนนริศ” และในวันที่ ๒๕
เมษายน ๒๕๑๔ ได้เปิดให้สุภาพชนผู้
สนใจเข้าชมงานโดยไม่ต้องเสียค่าธรรม-
เนียมใด ๆ ทั้งสิ้น มีหนังสือและรูปภาพ,
อาหาร และเครื่องดื่ม อันเหมาะสมกับฤ-
กาล จำหน่ายในราคาถูกอมเยาะระหว่าง
เวลา ๐๙.๐๐-๑๙.๐๐ น. ด้วย ปรากฏ
ว่ามีชาวไทยและชาวต่างประเทศไปชมกัน
มากมาย.

วันรัชดาภิเษก

๕ มิถุนายน ๒๕๑๔

ตำราดี มีประโยชน์ ใช้ได้ชั่วลูกชั่วหลาน

เหมาะมากสำหรับคารวะผู้ใหญ่ หรือ อภินันทนาการท่านผู้ทรงความรอบรู้นักศึกษาชั้นสูง นิสิต — นิสิตา มหาวิทยาลัย และ สังฆاتศึกษาพระปริยัติธรรม

จัดพิมพ์จำหน่ายโดย

นายมานิต มานิตเจริญ

๑๐๙ ซอยสุทธิพร ลานเพลินนอก นางกะปิ พระนคร กท

ออกจำหน่ายแล้ว ราคาเล่มละ ๑๒๒ บาท ค่าส่ง ๕ บาท

หนังสือใหม่ในรอบเดือน

สารานุกรมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย ๕ เล่มชุด	โดย สวาง อึ้งคง	๒๕๐.- บาท
เที่ยวท่องเมืองไทย	โดย ขวน ธนากร จำสวรัตน์	๖๐.- ,,
แรกมีในโลก	โดย เจริญ ไชยชนะ	๕๐.- ,,
คำของคน	โดย ม. ชูพินิจ	๔๐.- ,,
วรรณกรรม	ของ ม. ชูพินิจ	๔๐.- ,,
น้ำใต้สอ	ของ ม. ชูพินิจ	๓๕.- ,,
พจนานุกรมศัพท์พระพุทธศาสนา		
ไทย—อังกฤษ, อังกฤษ—ไทย	โดย สุชีพ ปุญญานุภาพ	๓๕.- ,,
ปัญหาลูกตก	โดย น.พ. บุตร ประดิษฐ์วานิช	๖๐.- ,,
เมือหิมะละลาย ๒ เล่มชุด	โดย สด กรุมะโรหิต	๗๐.- ,,
ชีวิตและงานของท่านพุทธทาสภิกขุ	โดย ชิต ภิบาลแทน	๓๕.- ,,
ชีวิตการเป็นบรรณาธิการ	ของ ส. สิวรักษ์	๕๐.- ,,
คู่มือวิธีการสอนเกษตรกรรม	ป๋อระ บุนนาค	๔๐.- ,,

ท่านสนใจติดต่อสั่งซื้อได้ที่

สำนักพิมพ์เกษมบรรณกิจ

เลขที่ ๒๓๒ - ๒๓๔ เวียงนครเกษม กรุงเทพฯ ๑ โทร. ๒๑๑๓๓๕

การเงินส่งในนาม “ผู้จัดการเกษมบรรณกิจ” เป็นผู้รับ ส่งจ่าย ป.ท. วัดเลียบ (จดส่งทาง พ.ก.จ.)
หมายเหตุ ท่านผู้สนใจในหนังสืออื่น ๆ ของสำนักพิมพ์นี้ โปรดเขียนชื่อที่อยู่ให้ชัดเจนส่งไปขอรายการ
 หนังสือได้ฟรี นอกจากนั้นสำนักพิมพ์รับบริการจัดหาหนังสือของสำนักพิมพ์อื่น ๆ ให้ด้วย

หนังสือดี

๑. ๒. ๓. ทนกล้าน นักศึกษา และห้องสมุดทุกแห่งควรมี

วิทยาสารานุกรม พระนิพนธ์ของ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. ที่สนใจหาความรู้ทางภาษาและหนังสือย่อมทราบดีว่า เสด็จในกรมมหาราชปวงศัประพันธ์ทรงเป็นปราชญ์ยอดเยี่ยมในทางอักษรศาสตร์, นิรุกติศาสตร์, ธรรมศาสตร์, การเมือง, การทูต และทรงเป็นผู้บัญญัติศัพท์หรือถ้อยคำภาษาไทยที่ใช้ในทางราชการ "วิทยาสารานุกรม" นี้เป็นประโยชน์อย่างสำหรับนักศึกษาและผู้ใฝ่ใจหาความรู้ในทางอักษรศาสตร์ นิรุกติศาสตร์ และวรรณคดี (กระดาษปอนด์ ๘๖๒ หน้า ราคา ๘๕ บาท)

วิทยาวรรณกรรม พระนิพนธ์ของ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. ทศนุของเรา, "แพร่พิทยา", เห็นว่า พระนิพนธ์ประเภทข้อวิชาซึ่งเสด็จในกรมได้ทรงไว้หนังสือพิมพ์รายวัน "ประชาชาติ" อันเป็นความรู้ทางอักษรศาสตร์, นิรุกติศาสตร์, ประวัติศาสตร์, ธรรมศาสตร์ และการเมืองนั้น มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาและประชาชนผู้สนใจทั่วไป (กระดาษปอนด์ ๑,๐๔๒ หน้า ราคา ๘๕ บาท)

เรื่องหลายรส โดย ว. ฒ. ประมวลยุทธมรค มีทั้งบทความ บทละคร เรื่องสั้น และสารคดีพิเศษว่าด้วยการโดยเสด็จพระราชดำเนินสู่ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปและอื่น ๆ ทรงราชการในตำแหน่งนางสนมพระโอรสของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ อ่านแล้วท่านผู้อ่านจะรู้สึกเสมือนหนึ่งได้ไปมาเองทุกสิ่งทุกอย่างประการ (กระดาษปอนด์ ๔๓๓ หน้า ราคา ๓๕ บาท)

เด็กจอมแก่น โดย ว. ฒ. ประมวลยุทธมรค เป็นเรื่องสนุกสนานครื้นเครงและสับสนอลเวงตามฉบับของจอมแก่น "วิลเลียม" ซึ่งโลกรู้จักดี จะทำให้ท่านผู้อ่านขำ, หัวเราะ และอายุยืน (กระดาษปอนด์ ๓๘๔ หน้า ราคา ๓๕ บาท)

ความสับสนของแก้ว โดย "โบตัน" (สุภาพสตรีผู้มั่งคั่งได้รับรางวัลวรรณกรรมยอดเยี่ยมประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๒ จาก องค์การ ส.ป.อ.) แก้ว เดิมโตขึ้นมาท่ามกลางกลิ่นไอของสลัม อดอย่กับแค้น ดันรน พ่อแม่เป็นคนชั้นกรรมมาชีพหาเช้ากินค่ำ ประสบการณ์ในชีวิตสลับสำหรับแก้วคือความเหลวแหลกเลวร้ายสสารพัดอย่าง จนกระทั่งเป็นสาวได้แต่งงานจึงพ้นจากชีวิตสลัมมาได้ แต่ชีวิตของแก้วเป็นชีวิตเศร้า มากมายไปด้วยความผิดหวัง แม้เมื่อได้พบความสมหวังแล้ว แก้วก็ยังต้องสูญเสียชีวิตไป. (กระดาษปอนด์ ๔๘๒ หน้า ราคา ๓๕ บาท)

สนใจโปรดติดต่อ

แพร่พิทยา ๗๑๖-๗๑๘ วังบูรพา กรุงเทพฯ ๒

โทร. ๒๑๔๒๘๓, ๒๒๑๒๘๖